

Службен весник

на Република Македонија

Број 127

15 октомври 2012, понеделник

година LXVIII

www.slvesnik.com.mk

contact@slvesnik.com.mk

СОДРЖИНА

	Стр.		Стр.
3094. Закон за изменување и дополнување на Законот за технолошки индустриски развојни зони.....	3	3099. Одлука за продажба на недвижна ствар поранешно кино „Партизан“ во Кичево.....	6
3095. Одлука за давање согласност за трајна пренамена на земјоделско во градежно земјиште, за изработка на Локална урбанистичка планска документација за изградба на стопански комплекс со основна класа на намена Г2 – производство на елементи од фурнир и брикет во КО Град, општина Делчево.....	4	3100. Одлука за доделување на концесија за експлоатација на минерална суровина – кварц на Друштвото за производство трговија и угостителски дејности ПЕЛА ЗЦ 2010 Охрид на локалитетот “Рамниште“ с. Ораов Дол, општина Чашка.....	6
3096. Одлука за изменување на Одлуката за отстапување на дизел гориво еуродизел БС од стоконите резерви, без надомест.....	5	3101. Одлука за изменување и дополнување на Одлуката за времетраењето на јавниот повик и бројот на јавни повици за пријавување на граѓани за добивање субвенциониран станбен кредит во 2012 година.....	6
3097. Одлука за престанок и за давање на трајно користење на движни ствари на општина Крушево.....	5	3102. Одлука за давање на право на трајно користење на градежно земјиште сопственост на Република Македонија на општина Центар.....	7
3098. Одлука за давање согласност на Програмата за изменување на Програмата за работа и Финансискиот план на Агенцијата за странски инвестиции и промоција на извозот на Република Македонија за 2012 година.....	5		

	Стр.		Стр.
3103. Програма за изменување и дополнување на Програмата за детални геолошки истражувања за 2012 година....	7	3116. Оглас за избор на член на Судскиот совет на Република Македонија од редот на судиите во Врховниот суд на Република Македонија.....	41
3104. Програма за изменување на Програмата за изградба и реконструкција на основни училишта за 2012 година.....	8	3117. Одлука за изменување на Одлуката за издавање дозвола и согласност за вршење на услуги брз трансфер на пари и услови за склучување на договор помеѓу давател на услуга брз трансфер на пари и субагент.....	42
3105. Програма за дополнување на Програмата за финансиска поддршка на руралниот развој за 2012 година.....	11	3118. Одлука за менувачки работи.....	42
3106. Програма за изменување на Програмата за изградба и реконструкција на средни училишта за 2012 година.....	11	3119. Одлука за изменување и дополнување на Одлуката за управување со кредитниот ризик.....	47
3107. Правилник за формата и содржината на барањето за добивање лиценца за работа и за формата и содржината на лиценцата за работа на трговец поединец-сметководител, трговец поединец-овластен сметководител и друштво за вршење сметководствени работи.....	14	3120. Одлука за изменување и дополнување на Одлуката за лимитите на изложеноста.....	47
3108. Правилник за формата и содржината на барањето за полагање испит за стекнување со статус на сметководител или овластен сметководител, како и формата и содржината на уверението за сметководител, односно овластен сметководител.....	21	3121. Правилник за посебните барања за безбедност на природната минерална вода (*).....	48
3109. Правилник за формата и содржината на барањето за упис во регистарот на трговци поединци - сметководители, регистарот на трговци поединци-овластени сметководители и регистарот на друштва за вршење сметководствени работи.....	26	3122. Правилник за барањата во однос на квалитетот на растителните масла за јадење и масти од растително потекло, на маргаринот, мајонезот и на нив сродни производи.....	60
3110. Правилник за формата и содржината на барањето за упис во регистарот на сметководители и регистарот на овластени сметководители.....	30	3123. Правилник за посебни барања за контрола на TRICHINELLA во месото (*).....	72
3111. Правилник за видовите на индикаторите за квалитет на здравствената заштита.....	33	3124. Правилник за изменување и дополнување на Правилникот за начинот и постапката за увоз и транзит, листа на трети земји од кои е одобрен увоз и транзит, формата и содржината на ветеринарно-здравствениот сертификат или други документи што ја придружуваат пратката со живи животни, аквакултура и производи од животинско потекло, како и начинот и постапката на вршење на проверка и преглед при увоз и транзит на пратка со живи животни, аквакултура и производи од животинско потекло.....	84
3112. Правилник за минималните барања за безбедноста и здравјето при работа на младите работници.....	38	3125. Одлука за избор на претседател на Советот на јавните обвинители на Република Македонија.....	124
3113. Решение од Судскиот совет на Република Македонија.....	41	3126. Одлука за избор на заменик претседател на Советот на јавните обвинители на Република Македонија.....	124
3114. Решение од Судскиот совет на Република Македонија.....	41	3127. Одлука за утврдување на продажна цена на природен гас за месец октомври од 2012 година.....	124
3115. Оглас од Судскиот совет на Република Македонија.....	41	3128. Решение од Државниот инспекторат за локална самоуправа.....	125
		3129. Објава за стапката на трошоците на живот и платите за месец септември 2012 година.....	128
		Огласен дел	1-64

**СОБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА
МАКЕДОНИЈА**

3094.

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУ- ВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ТЕХ- НОЛОШКИ ИНДУСТРИСКИ РАЗВОЈНИ ЗОНИ

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за технолошки индустриски развојни зони,

што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 10 октомври 2012 година.

Бр. 07- 4225/1
10 октомври 2012 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Горге Иванов, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,

Трајко Вељаноски, с.р.

ЗАКОН

ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ТЕХНОЛОШКИ ИНДУСТРИСКИ РАЗВОЈНИ ЗОНИ

Член 1

Во Законот за технолошки индустриски развојни зони („Службен весник на Република Македонија“ број 14/2007, 103/2008, 130/2008, 139/2009 и 156/10), во членот 11 став (1) зборовите: „урбанистичко-планска документација согласно со Законот за просторно и урбанистичко планирање“ се заменуваат со зборовите: „соодветна планска документација согласно со закон“.

Член 2

Во членот 12 став 2 точка 3 зборовите: „планска документација“ се заменуваат со зборовите: „соодветна планска документација согласно со закон“.

Во точката 4 зборовите: „проектна-техничка документација“ се заменуваат со зборовите: „соодветна проектна техничка документација согласно со закон“.

Точката 5 се брише.

Точките 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13 и 14 стануваат точ-
ки 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 и 13.

Во точката 15 која станува точка 14 зборовите: „планска документација“ се заменуваат со зборовите: „даваат соодветна планска документација согласно со закон“, а зборовите: „техничка документација“ се заменуваат со зборовите: „соодветна проектна техничка документација согласно со закон“.

Точка 16 станува точка 15 .

Во точката 17 која станува точка 16 по зборот „целокупната“ се додава зборот „соодветна“.

Точките 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26 и 27 стануваат точки 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25 и 26.

По точката 27 која станува точка 26 се додаваат две нови точки 27 и 28, кои гласат:

27) издава одобрение за градење и одобрение за употреба за објектите на корисникот на технолошката индустриска развојна зона;

28) врши услуги за грижа на корисниците на технолошките индустриски развојни зони;".

Точката 28 станува точка 29.

Член 3

Во членот 19 ставот (1) се менува и гласи:

"Со Дирекцијата управува Управен одбор кој е составен од седум члена и тоа по еден член предложен од: министерот надлежен за работите од областа на економијата, министерот надлежен за работите од областа на финансиите, заменик-претседателот на Владата на Република Македонија задолжен за економски прашања и координација со економските ресори, министерот надлежен за работите од областа на транспортот и врските и тројца членови предложени од корисници на технолошките индустриски развојни зони."

Ставот (5) се менува и гласи:

“Претседателот и членовите на Управниот одбор предложени од министерот надлежен за работите од областа на економијата, министерот надлежен за работите од областа на финансите, заменик-претседателот на Владата на Република Македонија задолжен за економски прашања и координација со економските ресурси и министерот надлежен за работите од областа на транспортот и врските, се именуваат за време од четири години.“

По ставот (5) се додаваат два нови става (6) и (7), кои гласат:

„(6) Членовите на Управниот одбор предложени од корисниците на технолошките индустриски развојни зони се именуваат за време од една година.

(7) Членовите на Управниот одбор предложени од корисниците на технолошките индустриски развојни зони се избираат по оној редослед по кој се стекнале со статус на корисник во зоната."

Член 4

Во членот 33 по ставот (12) се додаваат три нови става (13), (14) и (15), кои гласат:

„(13) Во однос на условите за издавање на одобрение за градење и одобрение за употреба за објектите кои ги градат корисниците во технолошките индустриски развојни зони соодветно се применуваат одредбите од Законот за градење.

(14) Дирекцијата за технолошки индустриски развојни зони издава одобрение за градење и одобрение за употреба за објектите кои ги градат корисниците во технолошките индустриски развојни зони согласно со Законот за градење.

(15) Постапката за издавање на одобрение за градење и одобрение за употреба на објектите кои ги градат корисниците во технолошките индустриски развојни зони, Дирекцијата за технолошки индустриски развојни зони ја спроведува согласно со Законот за градење."

Член 5

Се овластува Законодавно-правната комисија при Собранието на Република Македонија да утврди пречистен текст на Законот за технолошки индустриски развојни зони.

Преодни и завршни одредби

Член 6

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“, освен одредбите од членот 4 од овој закон со кој се менува член 33 од Законот за технолошки индустриски развојни зони кој ќе започне да се применува од 1 јануари 2013 година.

L I G J
PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTESIMIN E LIGJIT
PËR ZONA ZHVILLIMORE INDUSTRIALE TEK-
NOLOGJIKE

Neni 1

Në Ligjin për zona zhvillimore industriale teknologjike ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonise" numer 14/2007, 103/2008, 130/2008, 139/2009 dhe 156/10), në nenin 11 paragrafi (1) fjalet: "dokumentacion i planit urbanistik në pajtim me Ligjin për planifikim hapësiror dhe urbanistik" zëvendësohen me fjalet: "dokumentacion perkates të planit në pajtim me ligjin".

Neni 2

Në nenin 12 paragrafi 2 pika 3 fjalet: "dokumentacionin e planit" zëvendësohen me fjalet: "dokumentacionin perkates të planit në pajtim me ligjin".

Në pikën 4 fjalet: "dokumentacionin teknik-projektues" zëvendësohen me fjalet: "dokumentacionin perkates teknik-projektues në pajtim me ligjin".

Pika 5 shlyhet.

Pikat 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13 dhe 14 behen pika 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 dhe 13.

Në pikën 15 që behet pika 14 fjalet: "dokumentacionin e planit" zëvendësohen me fjalet: "japin dokumentacion perkates të planit në pajtim me ligjin", ndërsa fjalet: "dokumentacionin teknik" zëvendësohen me fjalet: "dokumentacionin perkates projektues-teknik, në pajtim me ligjin".

Pika 16 behet pika 15.

Në pikën 17 që behet pika 16 pas fjaleve: "e teresis-hem" shtohet fjala "perkates".

Pikat 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26 dhe 27 behen pika 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25 dhe 26.

Pas pikes 27 që behet pika 26 shtohen dy pika të reja 27 dhe 28, si vijojne:

27) i leshon pelqim për ndertim dhe pelqim për per-dorim të objekteve shfrytëzuesit të zones zhvillimore industriale teknologjike dhe

28) kryen sherbime për kujdes të shfrytëzuesve të zones zhvillimore industriale teknologjike;".

Pika 28 behet pike 29.

Neni 3

Në nenin 19 paragrafi (1) ndryshohet si vijon:

"Drejtorene e udheheq Keshill Drejtues, që perbehet prej shtate anetaresh si vijon, nga një anetare të propozuar nga: ministri kompetent për punet nga sfera e ekonomise, ministri kompetent për punet nga sfera e financave, zëvendëskryetari i Qeverise së Republikës së Maqedonise i ngarkuar për ceshtje ekonomike dhe koordinim me resoret e ekonomise, ministri kompetent për punet nga sfera e transportit dhe lidhjeve dhe tre anetare të propozuar nga shfrytëzuesit e zonave zhvillimore industriale teknologjike."

Paragrafi (5) ndryshohet si vijon:

"Kryetari dhe anetaret e Keshillit Drejtues të propozuar nga ministri kompetent për punet nga sfera e ekonomise, ministri kompetent për punet nga sfera e financave, zëvendëskryetari i Qeverise së Republikës së Maqedonise i ngarkuar për ceshtje ekonomike dhe koordinim me resoret e ekonomise dhe ministri kompetent për punet nga sfera e transportit dhe lidhjeve, emerohen për periudhe prej kater vitesh."

Pas paragrafit (5) shtohen dy paragrafe të rinj (6) dhe (7), si vijojne:

"(6) Anetaret e Keshillit Drejtues të propozuar nga shfrytëzuesit e zonave zhvillimore industriale teknologjike emerohen për periudhe prej një viti.

(7) Anetaret e Keshillit Drejtues të propozuar nga shfrytëzuesit e zonave zhvillimore industriale teknologjike zgjidhen sipas radhes që e kane marre me statusin shfrytëzues i zones."

Neni 4

Në nenin 33 pas paragrafit (12) shtohen tre paragrafe të rinj (13), (14) dhe (15), si vijojne:

"(13) Lidhur me kushtet për leshimin e pelqimit për ndertim dhe pelqimit për perdorim të objekteve që i ndertojne shfrytëzuesit në zonat zhvillimore industriale teknologjike, zbatohen në menyre perkatese dispozitat e Ligjit për ndertim.

(14) Drejtoria për zona zhvillimore industriale teknologjike leshon pelqim për ndertim dhe pelqim për perdorim të objekteve që i ndertojne shfrytëzuesit në zonat zhvillimore industriale teknologjike në pajtim me Ligjin për ndertim.

(15) Proceduren për leshimin e pelqimit për ndertim dhe pelqimit për perdorim të objekteve që i ndertojne shfrytëzuesit në zonat zhvillimore industriale teknologjike, Drejtoria e Zonave Zhvillimore Industriale Teknologjike e zbaton në pajtim me Ligjin për ndertim."

Neni 5

Autorizohet Komisioni Juridik Ligjvenes i Kuvendit të Republikës së Maqedonise që të percaktojë tekst të spastruar të Ligjit për zona zhvillimore industriale teknologjike.

Dispozita kalimtare dhe të fundit

Neni 6

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tete nga dita e botimit në "Gazeten Zyrtare të Republikës së Maqedonise", pervec dispozitave të nenit 4 të ketij ligji me të cilin ndryshohet neni 33 i Ligjit për zona zhvillimore industriale teknologjike, që do të filloje të zbatohet nga 1 janari 2013.

ВЛАДА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
3095.

Врз основа на член 49 од Законот за земјоделското земјиште („Службен весник на Република Македонија“ бр. 135/07, 18/11 и 148/11), а во врска со член 25 став 3 од Законот за изменување и дополнување на Законот за земјоделското земјиште („Службен весник на Република Македонија“ бр.95/12), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 9.10.2012 година, донесе

О Д Л У К А
ЗА ДАВАЊЕ СОГЛАСНОСТ ЗА ТРАЈНА ПРЕНА-
МЕНА НА ЗЕМЈОДЕЛСКО ВО ГРАДЕЖНО ЗЕМ-
ЈИШТЕ, ЗА ИЗРАБОТКА НА ЛОКАЛНА УРБА-
НИСТИЧКА ПЛАНСКА ДОКУМЕНТАЦИЈА ЗА
ИЗГРАДБА НА СТОПАНСКИ КОМПЛЕКС СО
ОСНОВНА КЛАСА НА НАМЕНА Г2 – ПРОИЗ-
ВОДСТВО НА ЕЛЕМЕНТИ ОД ФУРНИР И БРИКЕТ
ВО КО ГРАД, ОПШТИНА ДЕЛЧЕВО

Член 1

Со оваа одлука се дава согласност за трајна пренамена на земјоделско во градежно земјиште за изработка на Локална урбанистичка планска документација за изградба на стопански комплекс со основна класа на намена Г2 – производство на елементи од фурнир и брикет во КО Град, општина Делчево.

Член 2

Земјоделското земјиште за кое се дава согласност за трајна пренамена ги има следните катастарски индикации:

Катастарска општина	Изотел лист	Катастарска парцела бр.	Место визуално	Катастарска култура	Катастарска класа	Површина	Советственост
Град	1177	4045-дел	Мисирин дел	лива	4	1901 м ²	ДПТУ АЛИНИ КОМ.ДОО
Град	1177	4046/2-дел	Горин орман	настиле	5	915 м ²	ДПТУ АЛИНИ КОМ.ДОО
Град	1177	4676	Горин орман	овоштарници	4	247 м ²	ДПТУ АЛИНИ КОМ.ДОО
Град	274	4677-дел	Град	овоштарници	4	1228 м ²	Република Македонија
				Вкупно		4291 м ²	

Член 3

Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 41-7133/1
9 октомври 2012 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Владимир Пешевски**, с.р.

3096.

Врз основа на член 13 од Законот за стоковните резерви („Службен весник на Република Македонија“, бр. 84/2008, 77/2009 и 24/2011), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 9.10.2012 година, донесе

О Д Л У К А**ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ОДЛУКАТА ЗА ОТСТАПУВАЊЕ НА ДИЗЕЛ ГОРИВО ЕУРОДИЗЕЛ БС ОД СТОКОВНИТЕ РЕЗЕРВИ, БЕЗ НАДОМЕСТ****Член 1**

Во Одлуката за отстапување на дизел гориво Еуродизел БС од стоковните резерви, без надомест, број 51-7393/46 од 27 декември 2011 година („Службен весник на Република Македонија“ бр. 2/2012), во насловот, како и во членот 1 зборовите: „дизел гориво Еуродизел БС“ се заменуваат со зборовите: „Бензин Еуросупер БС 95“.

Член 2

Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 41-7204/1
9 октомври 2012 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Владимир Пешевски**, с.р.

3097.

Врз основа на член 55 став 1 од Законот за користење и располагање со стварите на државните органи („Службен весник на Република Македонија“ бр. 8/2005, 150/2007 и 35/2011), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 9.10.2012 година, донесе

О Д Л У К А**ЗА ПРЕСТАНОК И ЗА ДАВАЊЕ НА ТРАЈНО КОРИСТЕЊЕ НА ДВИЖНИ СТВARI НА ОПШТИНА КРУШЕВО****Член 1**

Со оваа одлука на досегашниот корисник Службата за општи и заеднички работи на Владата на Република Македонија и престанува користењето на движните ствари и тоа:

р.бр.	Инв. бр.	Назив на осн. средство - димензии	Вкупно м ²	Набавна вредност	Сегашна вредност
1	120901	Тенда 5.20 x 3.50 m	18.20 m ²	106.520,00	106.520,00
2	120902	Тенда 5.20 x 3.50 m	18.20 m ²	106.520,00	106.520,00
Вкупно:			36.40 m ²	213.040,00	213.040,00

Член 2

Движните ствари од член 1 од оваа одлука се даваат без надомест на трајно користење на општината Крушево.

Член 3

Директорот на Службата за општи и заеднички работи на Владата на Република Македонија, склучува договор со градоначалникот на општина Крушево, со кој се уредуваат правата и обврските за движните ствари од членот 1 од оваа одлука.

Член 4

Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 41-7247/1
9 октомври 2012 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Владимир Пешевски**, с.р.

3098.

Врз основа на член 14 од Законот за основање на Агенција за странски инвестиции и промоција на извозот на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“, бр.57/2010 и бр.36/2011), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 9.10.2012 година, донесе

О Д Л У К А**ЗА ДАВАЊЕ СОГЛАСНОСТ НА ПРОГРАМАТА ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ПРОГРАМАТА ЗА РАБОТА И ФИНАНСИСКИОТ ПЛАН НА АГЕНЦИЈАТА ЗА СТРАНСКИ ИНВЕСТИЦИИ И ПРОМОЦИЈА НА ИЗВОЗОТ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ЗА 2012 ГОДИНА**

1. Со оваа одлука се дава согласност на Програмата за изменување на Програмата за работа и Финансискиот план на Агенцијата за странски инвестиции и промоција на извозот на Република Македонија за 2012 година усвоена од Управниот одбор бр. 01-2076/1 од 5.10.2012 година.

2. Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 41-7276/1
9 октомври 2012 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Владимир Пешевски**, с.р.

3099.

Врз основа на член 29 став 1 од Законот за користење и располагање со стварите на државните органи („Службен весник на Република Македонија“ бр. 8/2005, 150/2007 и 35/2011), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 9.10.2012 година, донесе

О Д Л У К А
ЗА ПРОДАЖБА НА НЕДВИЖНА СТВАР ПОРАНЕШНО
КИНО „ПАРТИЗАН“ ВО КИЧЕВО

Член 1

Да се изврши продажба на недвижна ствар-објект кој се наоѓа на КП бр.1566, ул.С.Божиноски, зграда бр.1, намена на зграда-А2, влез 1, приземје, во површина од 309м2, КО Кичево 6, запишана во Имотен лист број 2856, сопственост на Република Македонија, корисник Министерството за финансии.

Член 2

Продажбата на недвижната ствар од член 1 на оваа одлука да се изврши по пат на јавно наддавање со почетна цена 6.684.512,00 денари.

Член 3

Огласот за јавно наддавање за продажба на недвижната ствар, да се распише под следните услови:

- предмет на продажба е недвижна ствар-објект кој се наоѓа на КП бр.1566, ул.С.Божиноски, зграда бр.1, намена на зграда-А2, влез 1, приземје, во површина од 309м2, КО Кичево 6, запишана во Имотен лист број 2856, сопственост на Република Македонија, корисник Министерството за финансии;
- паричниот депозит за учество на јавното наддавање изнесува 20% од почетната цена на недвижните ствари, со уплата на депозитната сметка на Министерството за финансии;
- рокот за плаќање на депозитот – најдоцна два дена пред денот на одржување на јавното наддавање;
- условите што треба да ги исполнат наддавачите за учество во јавното наддавање ќе бидат утврдени од страна на Комисијата на Министерството за финансии за располагање со недвижни и движни ствари сопственост на Република Македонија – корисник Министерството за финансии;
- право на учество на јавното наддавање имаат сите деловно способни домашни и странски физички и правни лица;
- рокот за склучување на договор за купопродажба – 30 дена од денот на одржување на јавното наддавање;
- начин на плаќање на купопродажната цена – во готово;
- рок за плаќање на купопродажната цена – 15 дена од денот на склучување на договорот за купопродажба.

Член 4

Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 41-7342/1 Заменик на претседателот
9 октомври 2012 година на Владата на Република
Скопје Македонија,
 м-р **Владимир Пешевски**, с.р.

3100.

Врз основа на член 29 став (23) од Законот за минералните сировини („Службен весник на Република Македонија“ бр. 24/07, 88/08, 52/09, 6/10, 158/10, 53/11 и 136/11), Владата на Република Македонија, на седницата, одржана на 9.10.2012 година, донесе

О Д Л У К А

ЗА ДОДЕЛУВАЊЕ НА КОНЦЕСИЈА ЗА ЕКСПЛОАТАЦИЈА НА МИНЕРАЛНА СУРОВИНА – КВАРЦ НА ДРУШТВОТО ЗА ПРОИЗВОДСТВО ТРГОВИЈА И УГОСТИТЕЛСКИ ДЕЈНОСТИ ПЕЛА ЗЦ 2010 ОХРИД НА ЛОКАЛИТЕТОТ “РАМНИШТЕ”
С. ОРАОВ ДОЛ, ОПШТИНА ЧАШКА

1. На Друштвото за производство трговија и угостителски дејности ПЕЛА ЗЦ 2010 Охрид, се доделува концесија за експлоатација на минерална сировина – кварц на локалитетот “Рамниште” с.Ораов Дол, општина Чашка, со површина на простор на концесија за експлоатација дефиниран со точки меѓусебно поврзани со прави линии, а точките дефинирани со координати како е дадено во табелата, и тоа:

Т	Х	У
1	4599882	7544106
2	4600000	7544874
3	4599633	7544880
4	4599636	7544518
5	4599345	7544355

2. Површината на просторот на концесијата за експлоатација од точка 1 на оваа одлука изнесува $P=0,26 \text{ km}^2$.

3. Времетраењето на доделената концесија од точка 1 на оваа одлука изнесува 30 (триесет) години.

4. Висината на надоместок за доделената концесија од точка 1 на оваа одлука се определува во Договорот за концесија согласно Тарифникот за утврдување на висината на надоместоците за издавање на дозволи и концесии за вршење на детални геолошки истражувања и концесии за експлоатација на минерални сировини.

5. Начинот и роковите на плаќање на надоместокот за доделената концесија од точка 1 на оваа одлука ќе се определат со Договорот за концесија.

6. Како почеток на важење на концесијата од точка 1 на оваа одлука ќе се смета денот на потпишување на Договорот за концесија.

7. Во име на Владата на Република Македонија, Договорот за концесија ќе го потпише министерот за економија.

8. Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 41-7511/1 Заменик на претседателот
9 октомври 2012 година на Владата на Република
Скопје Македонија,
 м-р **Владимир Пешевски**, с.р.

3101.

Врз основа на член 10, став (3) од Законот за субвенционирање на станбен кредит („Службен весник на Република Македонија“ бр. 158/2011), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 9.10.2012 година, донесе

О Д Л У К А

ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ОДЛУКАТА ЗА ВРЕМЕТРАЕЊЕТО НА ЈАВНИОТ ПОВИК И БРОЈОТ НА ЈАВНИ ПОВИЦИ ЗА ПРИЈАВУВАЊЕ НА ГРАЃАНИ ЗА ДОБИВАЊЕ СУБВЕНЦИОНИРАН СТАНБЕН КРЕДИТ ВО 2012 ГОДИНА

Член 1

Во Одлуката за времетраењето на јавниот повик и бројот на јавни повици за пријавување на граѓани за добивање субвенционирани станбен кредит во 2012 година („Службен весник на Република Македонија“ бр.10/2012, 27/2012 и 64/2012), во член 2, став (1) зборот „осум“ се заменува со зборот „десет“.

- “локалитет” “Острец” - општина Делчево за минерална суровина варовник;
- локалитет “Исмаилови Кошари” - општина Ресен за за минерална суровина варовник;
- локалитет “Крст-Осинчани” - општина Студеничани за минерална суровина варовник;
- локалитет “Краста” с. Мирдита - општина Гостивар за минерална суровина варовник;
- локалитет “Присое” - општина Делчево за минерална суровина варовник;
- локалитет “Орлов Камен” - општина Кавадарци за минерална суровина кварц;
- локалитет “Започ” - општина Ново Село за минерална суровина песок и чакал;
- локалитет “Стрижак” с. Лабуниште - општина Струга за минерална суровина габро;
- локалитет “Убава Глава” с. Чаниште - општина Прилеп за минерална суровина гранодиорит;
- локалитет “Баир” с. Горно Оризари - општина Велес за минерална суровина варовник;
- локалитет “с. Модрич” - општина Струга за минерална суровина варовник;
- локалитет “Барбарас” - општина Долнени за минерална суровина варовник;
- локалитет “Градиште” с. Могорче - општина Дебар за минерална суровина варовник;

- локалитет “Облец” – општина Дебарца и општина Другово за минерална суровина варовник;
- локалитет “Остра Чука” с. Дебреште - општина Долнени за минерална суровина варовник;
- локалитет “Градец” - општина Винаца за минерална суровина глина;
- локалитет “Горица” - општина Чешиново-Облешево за минерална суровина глина;
- локалитет “Петрино Болно” - општина Ресен за минерална суровина туларска глина;
- локалитет “с. Дреново и с. Лесново” - општина Пробиштип за минерална суровина вулкански туф;
- локалитет “Самовиљак” с. Кален - општина Прилеп за минерална суровина амфиболит;
- локалитет “Гечерлиски Рид 1” - општина Босилово за минерална суровина песок и чакал;
- локалитет “Гечерлиски Рид” - општина Босилово за минерална суровина песок и чакал;
- локалитет “Моране” - општина Студеничани за минерална суровина песок;
- локалитет “Бел Камен” - с. Стенковец општина Чучер Сандево за минерална суровина варовник;
- локалитет “Рамна Нива” - с. Богомила општина Чашка за минерална суровина кварц;
- локалитет “Пештерница” - општина Неготино за минерална суровина песок, глина и лапорец;
- локалитет “Пепелиште” - општина Неготино за минерална суровина песок, глина и лапорец;
- локалитет “Стара Корија” - општина Липково за минерална суровина дијабаз;
- локалитет “Врпчовски” с. Доброшинци – општина Василево за минерална суровина песок и чакал и
- локалитет “с. Ново Коњарево” – општина Ново Село за минерална суровина песок“;.

Во точката II. МЕТАЛИЧНИ МИНЕРАЛНИ СУРОВИНИ во алинејата 16 сврзникот “и” се брише.

По алинејата 17 се додаваат 15 нови алинеи кои гласат:

- “локалитет “с. Дуње” - општина Прилеп за метални минерални суровини;
- локалитет “с. Крушевица” - општина Прилеп за метални минерални суровини;
- локалитет “с. Кожле” - општина Петровец за метални минерални суровини;
- локалитет “с. Штавица” - општина Прилеп за метални минерални суровини;
- локалитет “с. Будинарци” - општина Берово за метални минерални суровини;
- локалитет “Црн Врх – с. Елово” - општина Студеничани и општина Сопиште за метални минерални суровини;
- локалитет “Муратица – с. Никуштак” - општина Липково и општина Арачиново за метални минерални суровини;
- локалитет “с. Малчиште” - општина Студеничани за метални минерални суровини;
- локалитет “с. Кулата” - општина Делчево за метални минерални суровини;

- локалитет “Мајден” - општина Кавадарци за метални минерални суровини;
- локалитет “с. Цермо – с. Јелошник” - општина Тетово и општина Теарце за метални минерални суровини;
- локалитет “с. Долно Јаболчиште – с. Дреново” - општина Чашка за метални минерални суровини;
- локалитет “Двориште” - општина Берово за минерална суровина – бакар и злато;
- локалитет “Арничко” - општина Кавадарци за минерална суровина – хром и
- локалитет “Зелен Град” с. Јамиште - општина Пробиштип за минерална суровина – олово и цинк“;

Во точката III. УКРАСЕН КАМЕН по алинејата 4 се додаваат три нови алинеи кои гласат:

- “локалитет “Билбил Камен” - општина Битола за минерална суровина гранит;
- локалитет “Кладник” с. Козица - општина Другово за минерална суровина мермер и
- локалитет “Црн Габер” с. Бабино - општина Демир Хисар за минерална суровина мермер“;.

По точката III. се додава нова точка IV. која гласи:

“IV. ГЕОТЕРМАЛНИ ВОДИ

- локалитет “Под Ано” - општина Валаново за минерална суровина геотермална вода“;.

II

Оваа програма влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во “Службен весник на Република Македонија”.

Бр. 41-7275/1
9 октомври 2012 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Владимир Пешевски**, с.р.

3104.

Врз основа на член 42 став 1 од Законот за извршување на Буџетот на Република Македонија за 2012 година (“Службен весник на Република Македонија” бр.180/11), Владата на Република Македонија, на седницата, одржана на 9.10.2012 година, донесе

ПРОГРАМА ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ПРОГРАМАТА ЗА ИЗГРАДБА И РЕКОНСТРУКЦИЈА НА ОСНОВНИ УЧИЛИШТА ЗА 2012 ГОДИНА

1. Во Програмата за изградба и реконструкција на основни училишта за 2012 година („Службен весник на Република Македонија“ бр. 7/12, 36/12 и 90/12), во точка 1, табелите „Опис на градежни интервенции и износи по училишта Потпрограма ТА – Изградба“ и „Опис на градежни интервенции Потпрограма ТБ– Реконструкција“ се менуваат и гласат:

Опис на градежни интервенции и износи по училишта Потпрограма ТА – Изградба

Општина	Училиште	Опис	Договор	Исплатено	Остаток до договор	Износ 2012
АЕРОДРОМ	Ново основно училиште, населба Реонски центар	продолжување со изградба на нов училишен објект	129.998.953	15.000.000	114.998.953	36.800.000
АРАЧИНОВО	ОУ „Герѓ Кастриот Скендербеј“ с.Арачиново	доградба на училишниот објект				5.000.000
БОГОВИЊЕ	ОУ „Сабедин Бајрами“ ПУ с.Синичане	изградба на нов училишен објект				700.000
ВЕВЧАНИ	ОУ „Страшо Пинџур“ с.Вевчани	продолжување со изградба на нов училишен објект	60.132.887	11.005.973	49.126.914	25.000.000
ГАЗИ БАБА	ОУ „Вера Јоциќ“	изградба на нов училишен објект				0
ГОСТИВАР	ОУ „Фаик Коница“ с.Дебреше	завршни работи (обврска)	27.414.643	23.665.502	3.749.141	4.600.000
ДОЈРАН	ОУ „Кочо Рацин“ ПУ Стар Дојран	продолжување со изградба на нов училишен објект				5.720.000
РАДОВИШ	ОУ „Никола Карев“	продолжување со доградба	26.817.882	17.974.396	8.843.486	2.100.000
РАДОВИШ	ОУ „Орце Николов“ ПУ Злеово	продолжување со изградба на нов училишен објект				3.310.000
ТЕТОВО	ОУ „Герѓ Кастриот Скендербеј“ ПУ Џепчиште	завршни градежни работи	33.248.887	33.248.887	0	1.900.000
ТЕТОВО	ОУ „Кирил и Методиј“ ПУ Фалише	доградба на училишниот објект				685.000
ЧАШКА	ОУ „Лирија“ ПУ Горно Врановци	продолжување со изградба на нов училишен објект				2.000.000
ЧАИР	ОУ „Конгреси Манастирит“	продолжување со изградба на нов училишен објект	105.809.939	23.665.502	82.144.437	23.500.000
ШУТО ОРИЗАРИ	ОУ „Браќа Рамиз Хамид“	доградба на училишниот објект				685.000
ШУТО ОРИЗАРИ	ОУ „26 Јули“	доградба на училишниот објект				685.000
БИТОЛА	ОУ „Крсте Мисирков“ Бистрица, ПУ Канино	изградба на нов училишен објект				685.000
ЖЕЛИНО	ОУ „Пашко Васа“ Групчин, ПУ с. Мерово	изградба на нов училишен објект				1.000.000
ЖЕЛИНО	ОУ „Пашко Васа“ с.Групчин ПУ с.Ново Село 1	изградба на нов училишен објект				2.000.000
ЗАЈАС	ОУ „Р.Р.Зајази“ ПУ Горно Строгомишта	продолжување со изградба на нов училишен објект				0
ТЕТОВО	ОУ „Братство Миѓени“	надградба (УНДП и МОН)				0
ШТИП	ОУ „Димитар Влахов“ ПУ нас.Баби	доградба на училници				0
Остаток по склучени договори					258.862.931	
Вкупно						116.370.000
Стручно-технички надзор						1.532.000
Техничка документација, елаборати и други непредвидени/итни/неодложни работи (елементарни непогоди)						4.200.000
СЕ ВКУПНО						122.102.000

Опис на градежни интервенции Потпрограма ТБ – Реконструкција

Општина	Основно училиште	Опис	Износ 2012
ВРАПЧИШТЕ	ОУ „Наим Фрашери“ с.Неготино Полошко	реконструкција и санација	
ВЕЛЕС	ОУ „Благој Кирков“		
ДЕБАРЦА	ОУ “Дебарца“ ПУ с.Требениште		
КИСЕЛА ВОДА (СКОПЈЕ)	ОУ „Кузман Јосифовски Питу“		
КИЧЕВО	ОУ „Санде Штерјоски“ ПУ нас.Пашино		
КРИВА ПАЛАНКА	ОУ „Илинден“		
САРАЈ	ОУ „Бајрам Шабани“ с.Долно Свиларе		
САРАЈ	ОУ „Емин Дураку“ с.Буковиќ		
ГАЗИ БАБА (СКОПЈЕ)	ОУ „25 Мај“ нас. Ченто,		
ЧУЧЕР САНДЕВО	ОУ „Александар Урдаревски“ Сандево		
Вкупно пренесени обврски			11.909.000
БИТОЛА	ОУ „Коле Канински“	реконструкција и санација	
БОСИЛЕВО	ОУ „Гоце Делчев“ ПУ с.Петралинци		
БОГДАНЦИ	ОУ „Петар Мусев“ Богданци		
ВЕЛЕС	ОУ „Стојан Бурчески Буридан“ ПУ с.Сујаклари		
ВИНИЦА	ОУ „Гоце Делчев“ ПУ Истибања		
ВИНИЦА	ОУ „Славчо Стојменски“ ПУ с.Градец		
КАРБИНЦИ	ОУ „Страшо Пинџур“ ПУ с.Крупиште		
ОХРИД	ОУ „Кочо Рацин“		
ПЕХЧЕВО	ОУ „Ванчо Китанов“		
ПЕТРОВЕЦ	ОУ „Кочо Рацин“		
ЦЕНТАР (СКОПЈЕ)	ОУ „Кочо Рацин“		
ЦЕНТАР (СКОПЈЕ)	ОУ „Димитар Миладинов“		
Нови реконструкции и санации 2012 година			12.021.000
Стручно-технички надзор			400.000
Техничка документација, елаборати и други непредвидени/итни/неодложни работи (елементарни непогоди)			670.000
СЕ ВКУПНО			25.000.000

2. Оваа програма влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во “Службен весник на Република Македонија”.

Бр. 41-7699/1
9 октомври 2012 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Владимир Пешевски**, с.р.

3105.

Врз основа на член 30 од Законот за извршување на Буџетот на Република Македонија за 2012 година („Службен весник на Република Македонија“ бр. 180/11), Владата на Република Македонија, на седницата, одржана на 9.10.2012 година, донесе

ПРОГРАМА**ЗА ДОПОЛНУВАЊЕ НА ПРОГРАМАТА ЗА ФИНАНСИСКА ПОДДРШКА НА РУРАЛНИОТ РАЗВОЈ
ЗА 2012 ГОДИНА****I**

Во Програмата за финансиска поддршка на руралниот развој за 2012 година („Службен весник на Република Македонија“ бр.34/2012, 46/2012, 82/2012 и 116/2012) во дел VIII по ставот (8) се додава нов став (9) кој гласи:

„(9) Исплата на средства од ставот (2) на овој дел се врши од страна на Агенцијата во висина на предвидениот износ при што корисникот треба да го исплати од сопствени средства делот од инвестицијата кој се однесува на неприфатливите трошоци (даноци) на економскиот оператор пред поднесувањето на барањето за исплата.“

II

Во дел XIII по ставот (6) се додава нов став (7) кој гласи:

„(7) Исплата на средствата од ставот (2) на овој дел се врши во висина на предвидениот износ и процентот на ко-финансирање при што корисникот треба да го исплати сопственото учество на економскиот оператор пред поднесување на барањето за исплата.“

III

Оваа програма влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 41-7754/1
9 октомври 2012 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р Владимир Пешевски, с.р.

3106.

Врз основа на член 42 став 2 од Законот за извршување на Буџетот на Република Македонија за 2012 година („Службен весник на Република Македонија“ бр.180/2011 и 71/2012), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 9.10.2012 година, донесе

ПРОГРАМА**ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ПРОГРАМАТА ЗА ИЗГРАДБА И РЕКОНСТРУКЦИЈА НА СРЕДНИ УЧИЛИШТА
ЗА 2012 ГОДИНА**

1. Во Програмата за изградба и реконструкција на средни училишта за 2012 година („Службен весник на Република Македонија“ бр. 8/12, 36/12 и 90/12) во точка 1, табелите „Опис на градежни интервенции и износи по училишта Потпрограма ТГ – Изградба“ и „Опис на градежни интервенции Потпрограма ТД – Реконструкција“, се менуваат и гласат:

Опис на градежни интервенции Потпрограма ТД – Реконструкција

Општина	Училиште	Опис	Износ
ЦЕНТАР (СКОПЈЕ)	СОУ „Методи Митевски Брицо“		1.100.000
Пренесени обврски			1.100.000
ВИНИЦА	СОУ „Ванчо Прже“	реконструкција, санација и адаптација	
КИЧЕВО	СОУ „Мирко Милевски“ (стара зграда)		
КУМАНОВО	СОУ „Киро Бурназ“		
ПЕХЧЕВО	СОУ Ацо Русковски Берово (истурени паралелки во Печчево)		
ЦЕНТАР (СКОПЈЕ)	СУГС „Владо Тасевски“		
ЦЕНТАР (СКОПЈЕ)	СОУ „Методи Митевски Брицо“		
СТРУГА	СОУ „Нико Нестор“		
ЧАИР (СКОПЈЕ)	СОУ „Цветан Димов“		
ШТИП	СОУ „Коле Нехтенин“		
Нови реконструкции и санации 2012 година			14.510.000
Стручно технички надзор			400.000
Техничка документација, елаборати и други непредвидени/итни/неодложни работи (елементарни непогоди)			990.000
СЕ ВКУПНО (пренесени обврски и нови реконструкции и санации)			17.000.000

2. Оваа Програма влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во “Службен весник на Република Македонија”.

Бр. 41-7700/1
9 октомври 2012 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Владимир Пешевски**, с.р.

МИНИСТЕРСТВО ЗА ФИНАНСИИ**3107.**

Врз основа на член 21 став (7) од Законот за вршење на сметководствени работи („Службен весник на Република Македонија“ број 95/12) министерот за финансии донесе

П РА В И Л Н И К**ЗА ФОРМАТА И СОДРЖИНАТА НА БАРАЊЕТО ЗА ДОБИВАЊЕ ЛИЦЕНЦА ЗА РАБОТА И ЗА
ФОРМАТА И СОДРЖИНАТА НА ЛИЦЕНЦАТА ЗА РАБОТА НА ТРГОВЕЦ ПОЕДИНЕЦ-СМЕТКО-
ВОДИТЕЛ, ТРГОВЕЦ ПОЕДИНЕЦ-ОВЛАСТЕН СМЕТКОВОДИТЕЛ И ДРУШТВО ЗА ВРШЕЊЕ
СМЕТКОВОДСТВЕНИ РАБОТИ****Член 1**

Со овој правилник се пропишуваат формата и содржината на барањето за добивање лиценца за работа и за формата и содржината на лиценцата за работа на трговец поединец-сметководител, трговец поединец-овластен сметководител и друштво за вршење сметководствени работи.

Член 2

Барањето за добивање лиценца за работа на трговец поединец-сметководител, се поднесува на образец – „Барање за добивање лиценца за работа на трговец поединец-сметководител“, во А-4 формат на бела хартија, даден во Прилог 1 кој е составен дел на овој правилник.

Барањето за добивање лиценца за работа на трговец поединец-овластен сметководител се поднесува на образец – „Барање за добивање лиценца за работа на трговец поединец-овластен сметководител“, во А-4 формат на бела хартија, даден во Прилог 2 кој е составен дел на овој правилник.

Барањето за добивање лиценца за работа на друштво за вршење сметководствени работи се поднесува на образец – „Барање за добивање лиценца за работа на друштво за вршење сметководствени работи“, во А-4 формат на бела хартија, даден во Прилог 3 кој е составен дел на овој правилник.

Член 3

Лиценцата за работа на трговец поединец - сметководител се издава на образец – „Лиценца за работа на трговец поединец - сметководител“, изработен од бела конздрук хартија со димензии на А-4 формат, дадена во Прилог 4 кој е составен дел на овој правилник.

Член 4

Лиценцата за работа на трговец поединец - овластен сметководител се издава на образец – „Лиценца за работа на трговец поединец - овластен сметководител“, изработен од бела конздрук хартија со димензии на А-4 формат, дадена во Прилог 5 кој е составен дел на овој правилник.

Член 5

Лиценцата за работа на друштво за вршење сметководствени работи се издава на образец - „Лиценца за работа на друштво за вршење сметководствени работи“, изработен од бела конздрук хартија со димензии на А-4 формат, дадена во Прилог 6 кој е составен дел на овој правилник.

Член 6

Овој правилник влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Број 12- 27518/5
5 октомври 2012 година
Скопје

Министер за финансии,
м-р **Зоран Ставрски, с.р.**

ПРИЛОГ 1**ДО
ИНСТИТУТОТ НА СМЕТКОВОДИТЕЛИ И
ОВЛАСТЕНИ СМЕТКОВОДИТЕЛИ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА****БАРАЊЕ**

за добивање лиценца за работа на трговец поединец-сметководител

Од _____
(полн назив на подносителот на барањето според заверката во Трговскиот регистар)_____
(седиште на подносителот на барањето)_____
(телефон, факс и е-пошта на подносителот на барањето)

Краток опис поради што се поднесува барањето:

Молам Институтот на сметководители и овластени сметководители на Република Македонија да ми издаде лиценца за работа на трговец поединец-сметководител согласно член 21 од Законот за вршење на сметководствени работи.

Место и датум

Подносител на барањето

М.П.

НАПОМЕНА: Барањето се пополнува во два примерока со печатни букви и задолжително се пополнуваат сите барани податоци

ПРИЛОГ 2

**ДО
ИНСТИТУТОТ НА СМЕТКОВОДИТЕЛИ И
ОВЛАСТЕНИ СМЕТКОВОДИТЕЛИ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА**

Б А Р А Њ Е

за добивање лиценца за работа на трговец поединец-овластен сметководител

Од _____
(полн назив на подносителот на барањето според заверката во Трговскиот регистар)

(седиште на подносителот на барањето)

(телефон, факс и е-пошта на подносителот на барањето)

Краток опис поради што се поднесува барањето:

Молам Институтот на сметководители и овластени сметководители на Република Македонија да ми издаде лиценца за работа на трговец поединец-овластен сметководител согласно член 21 од Законот за вршење на сметководствени работи.

НАПОМЕНА: Барањето се пополнува во два примерока со печатни букви и задолжително се пополнуваат сите барани податоци.

ПРИЛОГ 3

**ДО
ИНСТИТУТОТ НА СМЕТКОВОДИТЕЛИ И
ОВЛАСТЕНИ СМЕТКОВОДИТЕЛИ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА**

Б А Р А Њ Е

за добивање лиценца за работа на друштво за вршење сметководствени работи

Од _____
(полн назив на подносителот на барањето според заверката во Трговскиот регистар)

(седиште на подносителот на барањето)

(телефон, факс и е-пошта на подносителот на барањето)

Краток опис поради што се поднесува барањето:

Молам Институтот на сметководители и овластени сметководители на Република Македонија да ми издаде лиценца за работа на друштво за вршење сметководствени работи согласно член 21 од Законот за вршење на сметководствени работи.

НАПОМЕНА: Барањето се пополнува во два примерока со печатни букви и задолжително се пополнуваат сите барани податоци.

ПРИЛОГ 4**РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА****ИНСТИТУТ НА СМЕТКОВОДИТЕЛИ И ОВЛАСТЕНИ СМЕТКОВОДИТЕЛИ
НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА**

Врз основа на член 21 став (4) од Законот за вршење на сметководствени работи („Службен весник на Република Македонија“ број 95/12), Институтот на сметководители и овластени сметководители на Република Македонија издава

Л И Ц Е Н Ц А**за работа на трговец поединец - сметководител**

На трговецот поединец _____, со ЕМБС _____, со седиште на _____ во _____, кој ги исполнува условите согласно Законот за вршење сметководствени работи за добивање лиценца за работа на трговец поединец-сметководител.

Трговецот поединец се стекна со лиценца за работа на трговец поединец-сметководител и е евидентиран во Институтот на сметководители и овластени сметководители на Република Македонија под број _____.

Број _____
_____ 20____ година
Скопје

М.П.

Претседател на
Институт на сметководители
и овластени сметководители
на Република Македонија

ПРИЛОГ 5**РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА****ИНСТИТУТ НА СМЕТКОВОДИТЕЛИ И ОВЛАСТЕНИ СМЕТКОВОДИТЕЛИ
НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА**

Врз основа на член 21 став (4) од Законот за вршење на сметководствени работи („Службен весник на Република Македонија“ број 95 /12), Институтот на сметководители и овластени сметководители на Република Македонија издава

Л И Ц Е Н Ц А**за работа на трговец поединец – овластен сметководител**

На трговецот поединец _____, со ЕМБС _____, со седиште на _____ во _____, кој ги исполнува условите согласно Законот за вршење сметководствени работи за добивање лиценца за работа на трговец поединец-овластен сметководител.

Трговецот поединец се стекна со лиценца за работа на трговец поединец-овластен сметководител и е евидентиран во Институтот на сметководители и овластени сметководители на Република Македонија под број _____.

Број _____
_____ 20____ година
Скопје

М.П.

Претседател на
Институт на сметководители
и овластени сметководители
на Република Македонија

ПРИЛОГ 6**РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА****ИНСТИТУТ НА СМЕТКОВОДИТЕЛИ И ОВЛАСТЕНИ СМЕТКОВОДИТЕЛИ
НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА**

Врз основа на член 21 став (4) од Законот за вршење на сметководствени работи („Службен весник на Република Македонија“ број 95 /12), Институтот на сметководители и овластени сметководители на Република Македонија издава

Л И Ц Е Н Ц А**за работа на друштво за вршење сметководствени работи**

На трговското друштво _____, со ЕМБС _____, со седиште на _____ во _____, кој ги исполнува условите согласно Законот за вршење сметководствени работи за добивање лиценца за работа на друштво за вршење сметководствени работи.

Трговското друштво се стекна со лиценца за работа на друштво за вршење сметководствени работи и е евидентирано во Институтот на сметководители и овластени сметководители на Република Македонија под број _____.

Број _____
_____ 20__ година
Скопје

М.П.

Претседател на
Институт на сметководители
и овластени сметководители
на Република Македонија

3108.

Врз основа на член 15 став (6) од Законот за вршење на сметководствени работи („Службен весник на Република Македонија“ број 95/12) министерот за финансии донесе

П РА В И Л Н И К**ЗА ФОРМАТА И СОДРЖИНАТА НА БАРАЊЕТО ЗА ПОЛАГАЊЕ ИСПИТ ЗА СТЕКНУВАЊЕ СО СТАТУС НА СМЕТКОВОДИТЕЛ ИЛИ ОВЛАСТЕН СМЕТКОВОДИТЕЛ, КАКО И ФОРМАТА И СОДРЖИНАТА НА УВЕРЕНИЕТО ЗА СМЕТКОВОДИТЕЛ, ОДНОСНО ОВЛАСТЕН СМЕТКОВОДИТЕЛ****Член 1**

Со овој правилник се пропишуваат формата и содржината на барањето за полагање испит за стекнување со статус на сметководител или овластен сметководител, како и формата и содржината на уверението за сметководител односно овластен сметководител.

Член 2

Барањето за полагање испит за стекнување со статус на сметководител се поднесува на образец – „Барање за полагање испит за стекнување со статус на сметководител“, во А-4 формат на бела хартија, даден во Прилог 1 кој е составен дел на овој правилник.

Барањето за полагање испит за стекнување со статус на овластен сметководител се поднесува на образец – „Барање за полагање испит за стекнување со статус на овластен сметководител“, во А-4 формат на бела хартија, даден во Прилог 2 кој е составен дел на овој правилник.

Член 3

Уверението за сметководител се издава на образец – „Уверение за сметководител“, изработен од бела конздрав хартија со димензии на А-4 формат, дадено во Прилог 3 кој е составен дел на овој правилник.

Член 4

Уверението за овластен сметководител се издава на образец – „Уверение за овластен сметководител“, изработен од бела конздрав хартија со димензии на А-4 формат, дадено во Прилог 4 кој е составен дел на овој правилник.

Член 5

Овој правилник влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Број 12- 27519/5
5 октомври 2012 година
Скопје

Министер за финансии,
м-р **Зоран Ставрески**, с.р.

**ДО
ИНСТИТУТОТ НА СМЕТКОВОДИТЕЛИ И
ОВЛАСТЕНИ СМЕТКОВОДИТЕЛИ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА**

ПРИЛОГ 1

Б А Р А Њ Е

за полагање испит за стекнување со статус на сметководител

Од _____
(име, име на еден од родителите, презиме)

(адреса и живеалиште на подносителот на барањето)

(телефон и е-пошта на подносителот на барањето)

Краток опис поради што се поднесува барањето:

Молам Институтот на сметководители и овластени сметководители на Република Македонија да ми дозволи да полагам испит за стекнување уверение за сметководител согласно член 15 од Законот за вршење на сметководствени работи.

Место и датум

Подносител на барањето

НАПОМЕНА: Барањето се пополнува во два примерока со печатни букви и задолжително се пополнуваат сите барани податоци.

ПРИЛОГ 2**ДО
ИНСТИТУТОТ НА СМЕТКОВОДИТЕЛИ И
ОВЛАСТЕНИ СМЕТКОВОДИТЕЛИ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА****БАРАЊЕ**

за полагање испит за стекнување со статус на овластен сметководител

Од _____
(име, име на еден од родителите, презиме)_____
(адреса и живеалиште на подносителот на барањето)_____
(телефон и е-пошта на подносителот на барањето)

Краток опис поради што се поднесува барањето:

Молам Институтот на сметководители и овластени сметководители на Република Македонија да ми дозволи да полагам испит за стекнување уверение за овластен сметководител согласно член 15 од Законот за вршење на сметководствени работи.

Место и датум

Подносител на барањето

НАПОМЕНА: Барањето се пополнува во два примерока со печатни букви и задолжително се пополнуваат сите барани податоци.

ПРИЛОГ 3**РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА****ИНСТИТУТ НА СМЕТКОВОДИТЕЛИ И ОВЛАСТЕНИ СМЕТКОВОДИТЕЛИ
НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА**

Врз основа на член 15 став (5) од Законот за вршење на сметководствени работи („Службен весник на Република Македонија“ број 95/12), Институтот на сметководители и овластени сметководители на Република Македонија издава

У В Е Р Е Н И Е
за сметководител

На _____, со ЕМБГ _____,
роден-а _____ година, во _____, го положи испитот за
стекнување уверение за сметководител.

Именуваниот-та кој-а се стекнал-а со уверение за сметководител е евидентиран-а во Институтот на сметководители и овластени сметководители на Република Македонија под број _____.

Број _____
_____ 20____ година
Скопје

М.П.

Претседател на
Институт на сметководители
и овластени сметководители
на Република Македонија

ПРИЛОГ 4**РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА****ИНСТИТУТ НА СМЕТКОВОДИТЕЛИ И ОВЛАСТЕНИ СМЕТКОВОДИТЕЛИ
НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА**

Врз основа на член 15 став (5) од Законот за вршење на сметководствени работи („Службен весник на Република Македонија“ број 95/12), Институтот на сметководители и овластени сметководители на Република Македонија издава

У В Е Р Е Н И Е
за овластен сметководител

На _____, со ЕМБГ _____,
роден-а _____ година, во _____, го положи испитот за
стекнување уверение за овластен сметководител.

Именуваниот-та кој-а се стекнал-а со уверение за овластен сметководител е
евидентизиран-а во Институтот на сметководители и овластени сметководители на
Република Македонија под број _____.

Број _____
_____ 20 ____ година
Скопје

М.П.

Претседател на
Институт на сметководители
и овластени сметководители
на Република Македонија

3109.

Врз основа на член 22 став (3) од Законот за вршење на сметководствени работи („Службен весник на Република Македонија“ број 95/12) министерот за финансии донесе

П Р А В И Л Н И К**ЗА ФОРМАТА И СОДРЖИНАТА НА БАРАЊЕТО ЗА УПИС ВО РЕГИСТАРОТ НА ТРГОВЦИ ПОЕДИНЦИ-СМЕТКОВОДИТЕЛИ, РЕГИСТАРОТ НА ТРГОВЦИ ПОЕДИНЦИ-ОВЛАСТЕНИ СМЕТКОВОДИТЕЛИ И РЕГИСТАРОТ НА ДРУШТВА ЗА ВРШЕЊЕ СМЕТКОВОДСТВЕНИ РАБОТИ****Член 1**

Со овој правилник се пропишува формата и содржината на барањето за упис во Регистарот на трговци поединци-сметководители, Регистарот на трговци поединци-овластени сметководители и Регистарот на друштва за вршење сметководствени работи.

Член 2

Барањето за упис во Регистарот на трговци поединци-сметководители се поднесува на образец – „Барање за упис во Регистарот на трговци поединци-сметководители“, во А-4 формат на бела хартија, даден во Прилог 1 кој е составен дел на овој правилник.

Барањето за упис во Регистарот на трговци поединци-овластени сметководители се поднесува на образец – „Барање за упис во Регистарот на трговци поединци-овластени сметководители“, во А-4 формат на бела хартија, даден во Прилог 2 кој е составен дел на овој правилник.

Барањето за упис во Регистарот на друштва за вршење сметководствени работи се поднесува на образец – „Барање за упис во Регистарот на друштва за вршење на сметководствени работи“, во А-4 формат на бела хартија, даден во Прилог 3 кој е составен дел на овој правилник.

Член 3

Овој правилник влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Број 12- 27520/6
5 октомври 2012 година
Скопје

Министер за финансии,
м-р **Зоран Ставрески, с.р.**

ПРИЛОГ 1**ДО
ИНСТИТУТОТ НА СМЕТКОВОДИТЕЛИ И
ОВЛАСТЕНИ СМЕТКОВОДИТЕЛИ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА****Б А Р А Њ Е**

за упис во Регистарот на трговци поединци-сметководители

Од _____
(полн назив на подносителот на барањето според заверката во Трговскиот регистар)_____
(седиште на подносителот на барањето)_____
(телефон, факс и е-пошта на подносителот на барањето)

Краток опис поради што се поднесува барањето:

Молам Институтот на сметководители и овластени сметководители на Република Македонија да изврши упис во Регистарот на трговци поединци-сметководители согласно член 22 од Законот за вршење на сметководствени работи.

Место и датум

Подносител на барањето

М.П. _____

НАПОМЕНА: Барањето се пополнува во два примерока со печатни букви и задолжително се пополнуваат сите барани податоци.

ПРИЛОГ 2**ДО
ИНСТИТУТОТ НА СМЕТКОВОДИТЕЛИ И
ОВЛАСТЕНИ СМЕТКОВОДИТЕЛИ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА****Б А Р А Њ Е**

за упис во Регистарот на трговци поединци-овластени сметководители

Од _____
(полн назив на подносителот на барањето според заверката во Трговскиот регистар)_____
(седиште на подносителот на барањето)_____
(телефон, факс и е-пошта на подносителот на барањето)

Краток опис поради што се поднесува барањето:

Молам Институтот на сметководители и овластени сметководители на Република Македонија да изврши упис во Регистарот на трговци поединци-овластени сметководители согласно член 22 од Законот за вршење на сметководствени работи.

Место и датум

Подносител на барањето

М.П. _____

НАПОМЕНА: Барањето се пополнува во два примерока со печатни букви и задолжително се пополнуваат сите барани податоци.

ПРИЛОГ 3**ДО
ИНСТИТУТОТ НА СМЕТКОВОДИТЕЛИ И
ОВЛАСТЕНИ СМЕТКОВОДИТЕЛИ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА****БАРАЊЕ**

за упис во Регистарот на друштва за вршење сметководствени работи

Од _____
(полн назив на подносителот на барањето според заверката во Трговскиот регистар)_____
(седиште на подносителот на барањето)_____
(телефон, факс и е-пошта на подносителот на барањето)

Краток опис поради што се поднесува барањето:

Молам Институтот на сметководители и овластени сметководители на Република Македонија да изврши упис во Регистарот на друштва за вршење сметководствени работи согласно член 22 од Законот за вршење на сметководствени работи.

Место и датум

Подносител на барањето

М.П. _____

НАПОМЕНА: Барањето се пополнува во два примерока со печатни букви и задолжително се пополнуваат сите барани податоци.

3110.

Врз основа на член 18 став (4) од Законот за вршење на сметководствени работи („Службен весник на Република Македонија“ број 95/12) министерот за финансии донесе

П Р А В И Л Н И К
ЗА ФОРМАТА И СОДРЖИНАТА НА БАРАЊЕТО ЗА УПИС ВО РЕГИСТАРОТ НА СМЕТКОВОДИТЕЛИ И РЕ-
ГИСТАРОТ НА ОВЛАСТЕНИ СМЕТКОВОДИТЕЛИ

Член 1

Со овој правилник се пропишува формата и содржината на барањето за упис во Регистарот на сметководители и Регистарот на овластени сметководители.

Член 2

Барањето за упис во Регистарот на сметководители се поднесува на образец – „Барање за упис во Регистарот на сметководители“, во А-4 формат на бела хартија, даден во Прилог 1 кој е составен дел на овој правилник.

Барањето за упис во Регистарот на овластени сметководители се поднесува на образец – „Барање за упис во Регистарот на овластени сметководители“, во А-4 формат на бела хартија, даден во Прилог 2 кој е составен дел на овој правилник.

Член 3

Овој правилник влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Број 12- 27521/6
5 октомври 2012 година
Скопје

Министер за финансии,
м-р **Зоран Ставрески**, с.р.

ПРИЛОГ 1**ДО
ИНСТИТУТОТ НА СМЕТКОВОДИТЕЛИ И
ОВЛАСТЕНИ СМЕТКОВОДИТЕЛИ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА****Б А Р А Њ Е**

за упис во Регистарот на сметководители

Од _____
(име, име на еден од родителите, презиме)_____
(адреса и живеалиште на подносителот на барањето)_____,
(телефон и е-пошта на подносителот на барањето)

вработен во _____.

Краток опис поради што се поднесува барањето:

Молам Институтот на сметководители и овластени сметководители на Република Македонија да изврши упис во Регистарот на сметководители согласно член 18 од Законот за вршење на сметководствени работи.

Место и датум

Подносител на барањето

НАПОМЕНА: Барањето се пополнува во два примерока со печатни букви и задолжително се пополнуваат сите барани податоци.

ПРИЛОГ 2

**ДО
ИНСТИТУТОТ НА СМЕТКОВОДИТЕЛИ И
ОВЛАСТЕНИ СМЕТКОВОДИТЕЛИ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА**

Б А Р А Њ Е

за упис во Регистарот на овластени сметководители

Од _____
(име, име на еден од родителите, презиме)

(адреса и живеалиште на подносителот на барањето)

(телефон и е-пошта на подносителот на барањето)

вработен во _____.

Краток опис поради што се поднесува барањето:

Молам Институтот на сметководители и овластени сметководители на Република Македонија да изврши упис во Регистарот на овластени сметководители согласно член 18 од Законот за вршење на сметководствени работи.

Место и датум

Подносител на барањето

НАПОМЕНА: Барањето се пополнува во два примерока со печатни букви и задолжително се пополнуваат сите барани податоци

МИНИСТЕРСТВО ЗА ЗДРАВСТВО

3111.

Врз основа на член 234, став 2 од Законот за здравствена заштита („Службен весник на Република Македонија” бр. 43/12 година), министерот за здравство до-несе

П Р А В И Л Н И К ЗА ВИДОВИТЕ НА ИНДИКАТОРИТЕ ЗА КВАЛИТЕТ НА ЗДРАВСТВЕНАТА ЗАШТИТА

ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Со овој правилник се пропишуваат видовите на индикаторите за квалитет на здравствената заштита (во понатамошниот текст: индикатори за квалитет).

Член 2

Индикаторите за квалитет претставуваат квантитативни индикатори кои се користат за следење и евалуација на квалитетот на негата и лекувањето на пациентите, како и за поддршка на активностите за здравствена заштита. Индикаторите за квалитет ги опфаќаат следењето на квалитетот на работата на здравствените и другите установи кои вршат здравствена дејност, здравствените работници и здравствените соработници, а кои се однесуваат на: внатрешното следење на квалитетот на здравствената заштита; стекнување и обновување на знаењето и вештината на вработените; безбедност на пациентите; задоволството на корисниците на услугите од здравствената заштита и задоволството на вработените.

Член 3

Здравствените установи ги следат задолжителните индикатори за квалитет во зависност од видот на здравствената установа и дејноста која ја вршат.

Препорачаните индикатори за квалитет кои ги предлага Министерството за здравство можат да се следат по избор на здравствената установа и не се задолжителни, меѓутоа, следењето на препорачаните индикатори посебно се вреднува во процесот на евалуација на работењето на здравствените установи за континуирано унапредување на квалитетот на здравствената заштита.

I. СПЕЦИЈАЛИСТИЧКО-КОНСУЛТАТИВНА ЗДРАВСТВЕНА ДЕЈНОСТ

Член 4

Задолжителни индикатори на квалитет кои се следат во здравствените установи кои вршат специјалистичко-консултативната дејност се:

1) Просечната должина на чекање на закажан преглед, од првото јавување на пациентот во специјалистичко-консултативната дејност до времето на закажување на прегледот

(Се пресметува како збир на целокупната должина на чекање на закажаниот преглед кој пак се дели со бројот на закажани пациенти);

2) Процент на пациенти кои се прегледани во рок од 30 минути од времето на закажаниот термин.

(Се пресметува како број на пациенти кои се прегледани во рок од 30 минути од времето на закажаниот термин поделен со вкупниот број на пациенти и помножен со 100);

3) Вкупен број на часови во неделата кога службата работи попладне

(Се известува како вкупен број на часови во неделата кога службата работи попладне);

4) Просечно времетраење на специјалистичко-консултативен преглед по лекар

(Се известува како вкупен број на часови по лекар за извршени специјалистичко-консултативни прегледи поделен со вкупен број пациенти за период од еден месец);

5) Процент на закажани посети во однос на вкупниот број на посети во специјалистичко консултативната дејност

(Се пресметува како број на закажани посети во специјалистичко-консултативните служби поделен со вкупниот број на посети во тие служби и помножен со 100).

Член 5

Препорачани индикатори кои се следат во здравствените установи кои вршат специјалистичко-консултативната дејност се:

1) Процент на пациенти кои го откажале специјалистичко-консултативниот преглед

(Се пресметува како број на пациенти кои го откажале специјалистичко консултативниот преглед поделен со вкупниот број на закажани пациенти за специјалистичко консултативен преглед и помножен со 100).

II. ИНДИКАТОРИ ЗА КВАЛИТЕТ ВО СЕКУНДАРНО И ТЕРЦИЈАРНО НИВО НА ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА

Член 6

Во здравствените установи кои вршат здравствена дејност на секундарно и терцијарно ниво, квалитетот на здравствената заштита се проценува на основа на индикаторите кои се следат за установата во целина и индикатори по гранките на медицината (интернистички, хируршки, гинекологија и акушерство и педијатрија) за болничка и специјалистичко-консултативна здравствена дејност.

1. Индикатори за квалитет за здравствената установа во целина

Член 7

Задолжителни индикатори за квалитет кои се следат за здравствената установа во целина се:

1) Стапка на леталитет

(Се пресметува како број на умрени лица во болница поделен со бројот на оние кои се лечат во истата болница и помножен со 100);

2) Процент на умрени во текот на првите 48 часа од приемот

(Се пресметува како број на умрени во текот на првите 48 часа од приемот во болница поделен со бројот на умрени во истата болница и помножен со 100);

3) Просечна должина на болничкото лечење

(Се пресметува како вкупен број на денови на болничкото лечење поделен со бројот на болничките епизоди во одреден временски период);

4) Просечен број на медицински сестри по број на искористени болнички постели

(Се пресметува како број на медицински сестри кои се ангажирани на нега на болниот во болницата поделен со бројот на зафатени болнички постели);

5) Процент на случаи на обдукција

(Се пресметува како број на обдукциски случаи поделен со вкупниот број на умрени лица и помножен со 100);

6) Процент на совпаѓање на клиничките и обдукциските дијагнози

(Се пресметува како број на дијагнози кои се потврдени со обдукцискиот наод поделен со вкупниот број на умрени лица упатени на обдукција и помножен со 100);

7) Процент на пациенти испратени во друга здравствена установа, освен оние кои се испраќаат на рехабилитација

(Се пресметува како број на пациенти кои се препратени во друга здравствена установа, на исто или повисоко ниво на понатамошна дијагностика и третман, освен на рехабилитација, поделен со вкупниот број на испишани пациенти и помножен со 100);

8) Процент на совпаѓање на клиничките и патолошките дијагнози

(Се пресметува како број на дијагнози кои се потврдени со патохистолошки наод поделен со вкупниот број испратени барања за патохистолошка дијагностика и помножен со 100);

9) Процент на повторни хоспитализации со иста дијагноза во рок од 30 дена од отпуштањето од болница

(Се пресметува како број на повторни хоспитализации во рок од 30 дена од отпуштањето од болница со иста дијагноза, поделен со бројот на испишани пациенти од болницата и помножен со 100);

10) Број на повторни приеми на одделението за интензивна нега

(Се известува како апсолутен број на повторни приеми-враќање на одделението за интензивна нега кај хоспитализираните пациенти во текот на хоспитализацијата).

Член 8

Препорачани индикатори за квалитет кои се следат во здравствената установа во целина се:

1) Стапка на леталитет по дефинираните возрасни групи, или стандардизирана во однос на старост на пациентите кои се на лекување според методот на директна стандардизација.

2. Интернистички медицински гранки

Член 9

Задолжителни индикатори за квалитет кои се следат во интернистичките медицински гранки се:

1) Стапка на леталитет

(Се пресметува како број на умрени лица на одделенијата на интернистичките гранки на медицината поделен со бројот на оние кои се лекувале на тие одделенија и помножен со 100);

2) Процент на умрени во текот на првите 48 часа од приемот

(Се пресметува како број на умрени на интернистичките одделенија во текот на првите 48 часа од приемот поделен со бројот на умрени во тие одделенија и помножен со 100);

3) Стапка на леталитет од инфаркт на миокардот

(Се пресметува како број на болни кои што умреле од инфаркт на миокардот од I21 до I22 според МКБ-10 на одделенијата на интернистичките гранки на медицината поделен со бројот на оние кои се лекувале од оваа болест на истите одделенија и помножен со 100);

4) Процент на умрени од инфаркт на миокардот во текот на првите 48 часа од приемот

(Се пресметува како број на болни кои умреле од инфаркт на миокардот од I21 до I22 според МКБ-10 на одделенијата на интернистичките гранки на медицината во текот на првите 48 часа од приемот на истите одделенија поделен со бројот на лекувани од овие болести и помножен со 100);

5) Стапка на леталитет од цереброваскуларен инсулт

(Се пресметува како број на болни кои умреле од цереброваскуларен инсулт I60 до I64 според МКБ-10 на одделенијата на интернистичките гранки на медицината поделен со бројот на лекувани од оваа болест на истите одделенија и помножен со 100);

6) Процент на умрени од цереброваскуларен инсулт во текот на првите 48 часа од приемот

(Се пресметува како број на болни кои починале од цереброваскуларен инсулт од I60 до I64 според МКБ-10 на одделенијата на интернистичките гранки на медицината во текот на првите 48 часа од приемот на истите одделенија поделен со бројот на лекувани од овие болести на истите одделенија и помножен со 100);

6) Просечна должина на болничкото лекување

(Се пресметува како вкупен број на денови на болничко лекување на одделенијата на интернистичките гранки на медицината поделен со бројот на хоспитализации на тие одделенија);

8) Просечна должина на болничко лекување на пациентите со акутен инфаркт на миокардот

(Се пресметува како вкупен број на денови на болничко лекување на пациентите со акутен инфаркт на миокардот од I21 до I22 според МКБ-10 на одделенијата на интернистичките гранки на медицината поделен со бројот на хоспитализации од инфаркт на миокардот на истите одделенија);

9) Просечна должина на болничкото лекување кај пациентите со цереброваскуларен инсулт

(Се пресметува како вкупен број денови на болничко лекување на пациентот со цереброваскуларен инсулт од I60 до I64 според МКБ-10 на одделенијата на интернистичките гранки на медицината поделен со бројот на болнички хоспитализации од цереброваскуларен инсулт на истите одделенија);

10) Просечен број медицински сестри по зафатени болнички кревети

(Се пресметува кога бројот на медицински сестри кои се ангажирани на неа на болницата од одделенијата на интернистичките гранки на медицината ќе се подели со бројот на зафатени кревети на истото тоа одделение);

11) Процент на обдуцирани

(Се пресметува како број на обдуцирани поделен со вкупниот број на починати пациенти на одделението на интернистичките гранки на медицината помножен со 100);

12) Процент на совпаѓање на клиничките и обдукциските дијагнози

(Се пресметува како број на дијагнози од одделенијата на интернистичките гранки на медицината кои се потврдени со обдукцискиот наод поделен со вкупниот број на починати пациенти на тие одделенија упатени на обдукција и помножен со 100);

13) Процент на пациенти упатени во други здравствени установи (освен на рехабилитација)

(Се пресметува како број на пациенти кои се лекувале на одделенијата на интернистичките гранки на медицината, а кои се упатени во други здравствени установи од исто или повисоко ниво на понатамошна дијагностицирање и третман, освен на рехабилитација, поделен со вкупниот број на испишани пациенти на истите одделенија и помножен со 100).

Член 10

Препорачани индикатори за квалитет кои се следат во интернистичките гранки на медицината се:

1) Стапка на леталитет пресметан по дефинирани старосни групи, или стандардизирана во однос на староста преку методот на директна стандардизација;

2) Број на повторни приеми на пациентите сместени во коронарната единица со акутен инфаркт на миокардот

(Се известува како апсолутен број на повторни приеми-враќање на одделението на коронарна единица на хоспитализирани пациенти со акутен инфаркт на миокардот од I21 до I22 според МКБ-10 во текот на самата хоспитализација);

3) Процент на повторна хоспитализација на пациенти со акутен инфаркт на миокардот во рок од 30 дена од отпуштањето од болница со оваа дијагноза

(Се пресметува како број на повторни хоспитализации на пациенти со акутен инфаркт на миокардот од I21 до I22 според МКБ-10 во рок од 30 дена од отпуштањето од болница со истата дијагноза, поделен со бројот на испишани пациенти од инфаркт од миокардот во болница и помножен со 100);

4) Број на повторни приеми на одделение на интензивна нега на пациенти со цереброваскуларен инсулт

(Се известува како апсолутен број на повторни приеми - враќања на одделение за интензивна нега кај хоспитализираните пациенти со цереброваскуларен инсулт од I60 до I64 според МКБ-10 во текот на хоспитализацијата);

5) Процент на повторни хоспитализации на пациенти со цереброваскуларен инсулт во рок од 30 дена од отпустот од болница со оваа дијагноза

(Се пресметува како број на повторни хоспитализации на пациенти со цереброваскуларен инсулт од I 60 до I 64 според МКБ -10 во рок од 30 дена од отпуштањето од болница со истата дијагноза, поделен со бројот на испишани пациенти од цереброваскуларен инсулт во болница и помножен со 100);

6) Процент на совпаѓање на клиничките и патолошките дијагнози

(Се пресметува како број на дијагноза на одделенијата на интернистичките гранки на медицината кои се потврдени со патохистолошки наод поделен со вкупниот број на испратени барања за патохистолошка дијагностика на тие одделенија и помножен со 100);

7) Број на повторни приеми на одделение на интензивна нега за сите одделенија на интернистичките гранки на медицината

(Се известува како апсолутен број на повторни приеми-враќања на одделение за интензивна нега на интернистичките гранки на медицината кај хоспитализираните пациенти на тие одделенија во текот на хоспитализацијата);

8) Процент на повторни хоспитализации со иста дијагноза во рок од 30 дена од отпуштањето од болница за сите одделенија на интернистичките гранки на медицината

(Се пресметува како број на повторни хоспитализации на одделенијата на интернистичките гранки на медицината во рок од 30 дена од исписот од болница со иста дијагноза поделен со бројот на испишани пациенти од тие одделенија и помножен со 100).

3. Хируршки гранки на медицината

Член 11

Задолжителни индикатори на квалитет кои се следат во хируршките гранки на медицината се:

1) Стапка на леталитет

(Се пресметува како број на починати лица на одделни хируршки гранки на медицината поделен со бројот на лекувани на тие одделенија и помножен со 100);

2) Процент на починати во текот на првите 48 часа од приемот

(Се пресметува како број на умрени на одделенијата на хируршките гранки на медицината во текот на првите 48 часа од приемот поделен со бројот на умрени лица на тие одделенија и помножен со 100);

3) Стапка на леталитет кај оперираните пациенти

(Се пресметува како број на умрени оперирани пациенти поделен со вкупниот број на оперирани и помножен со 100);

4) Стапка на леталитет на неоперираните пациенти

(Се пресметува како број на умрени неоперираните пациенти поделен со вкупниот број на неоперираните пациенти и помножен со 100);

5) Просечна должина на болничко лекување

(Се пресметува како вкупен број на денови на болничко лекување во одделенијата од хируршките гранки на медицината поделен со бројот на хоспитализации на тие одделенија);

6) Просечен број на предоперативни денови

(Се пресметува како вкупен број предоперативни денови на лечења на одделенијата на хируршките гранки на медицината за сите операции кои се направени во хируршките сали поделен со бројот на операции кои се направени во тие сали);

7) Просечен број оперирани пациенти во општа, спинална и епидурална анестезија по хирург

(Се пресметува како број на оперирани пациенти во општа, спинална и епидурална анестезија поделен со бројот на хирурзи кои се вклучени во оперативниот програм на здравствената установа);

8) Просечен број на медицински сестри по зафатен болнички кревет

(Се пресметува кога бројот на медицински сестри кои се ангажирани на нега на болните на одделенијата на хируршки гранки на медицината ќе се подели со бројот на зафатените болнички кревети на тие одделенија);

9) Процент на совпаѓање на клиничките и патолошките дијагнози

(Се пресметува како број на дијагнози на одделенијата на хируршките гранки на медицината кои се потврдени со патохистолошки наод поделен со вкупниот број на испратени барања за патохистолошка дијагностика на истите одделенија помножен со 100);

10) Процент на повторни хоспитализации во рок од 30 дена од отпуштањето од болница

(Се пресметува како број на повторни хоспитализации на одделенијата на хируршките гранки на медицината во рок од 30 дена од отпуштањето од болница со истата дијагноза, поделен со бројот на испишани пациенти и помножен со 100);

11) Број на повторни примања на одделението за интензивна нега

(Се известува како апсолутен број на повторни приеми-враќања на одделението за интензивна нега на пациентите кои се лекувани на хируршките гранки на медицината во текот на хоспитализацијата);

12) Број на починати пациенти после апендектомија

(Се известува како апсолутен број на починати пациенти по направената апендектомија во текот на хоспитализацијата);

13) Број на починати пациенти после холецистектомија

(Се известува како апсолутен број на починати пациенти по направената холецистектомија во текот на хоспитализацијата);

14) Процент на обдуцирани

(Се пресметува како број на обдуцирани поделен со вкупниот број на умрени пациенти на одделенијата на хируршките гранки на медицината и помножен со 100);

15) Процент на совпаѓање на клиничките и обдукциските дијагнози

(Се пресметува како број на дијагнози од одделенијата на хируршките гранки на медицината кои се потврдени со обдукцискиот наод поделен со вкупниот број на починати пациенти на тие одделенија упатени на обдукција и помножен со 100);

16) Процент на пациенти кои се упатени во други здравствени установи (освен на рехабилитација)

(Се пресметува како број на пациенти од одделенијата на хируршките гранки на медицината кои се упатени во други здравствени установи од истото или повисоко ниво на понатамошна дијагностика или третман, освен на рехабилитација, поделен со вкупниот број на испишани пациенти на тие одделенија и помножен со 100).

Член 12

Препорачани индикатори за квалитет кои се следат во хируршките гранки на медицината се:

1) Стапка на леталитет пресметан по дефинирани старосни групи, или пак, стандардизирана во однос на староста со помош на методот на директна стандардизација.

4. Гинекологија и акушерство**Член 13**

Задолжителни индикатори за квалитет кои се следат во гинекологија и акушерство се:

1) Стапка на леталитет

(Се пресметува како број на починати лица на одделенијата на гинекологија и акушерство, поделен со бројот на оние кои се лекувале на тој оддел и помножен со 100);

2) Процент на починати во текот на првите 48 часа од приемот

(Се пресметува како број на починати лица на одделенијата на гинекологија и акушерство во текот на првите 48 часа од приемот, поделен со бројот на починати на тоа одделение и помножен со 100);

3) Број на трудници и родилки кои починале во текот на хоспитализацијата

(Се известува како апсолутен број на трудници и родилки кои починале во текот на хоспитализацијата на одделенијата на гинекологија и акушерство)

4) Број на живородени деца кои починале до отпуштањето од болница

(Се известува како апсолутен број на живородени деца кои починале после породувањето, а во текот на хоспитализацијата во породилиштето, или пак, во неонатолошкото одделение во породилиштето);

5) Просечна должина на болничкото лекување

(Се пресметува како вкупен број на денови на болничко лекување на одделенијата за гинекологија и акушерство поделен со бројот на хоспитализации на истите тие одделенија);

6) Просечен број на медицински сестри по зафатен болнички кревет

(Се пресметува кога бројот на медицински сестри кои се ангажирани на неа на болните на одделенијата на гинекологија и акушерство ќе се подели со бројот на зафатени кревети на тие одделенија);

7) Број на повреди кај родилките кои се настанати за време на породувањето

(Се известува како апсолутен број на повреди кои се настанати за време на породувањето);

8) Број на повреди кај новороденчињата кои се настанати во тек на породувањето

(Се известува како апсолутен број на повреди кои се настанати кај новороденчињата во текот на породувањето);

9) Процент на породувања кои се направени со царски рез

(Се пресметува така што бројот на направени царски резови ќе се подели со вкупниот број на породувања за дефиниран временски период помножен со 100);

10) Просечна должина на лекување во болница за нормално породување

(Се пресметува како број на денови на хоспитализација на родилките кои имале нормално породување од О 80.9 според МКБ-10, поделен со бројот на тие родилки);

11) Процент на совпаѓање на клиничките и патолошките дијагнози

(Се пресметува како број на дијагнози на одделенијата за гинекологија и акушерство кои се потврдени со патохистолошки наод, поделен со вкупниот број на испратени барања за патохистолошка дијагностика на истите одделенија и помножен со 100);

12) Процент на повторна хоспитализација во рок од 30 дена од отпуштањето од болница

(Се пресметува како број на повторни хоспитализации на одделенијата на гинекологија и акушерство во рок од 30 дена од отпуштањето од болница со истата дијагноза, поделен со бројот на испишани пациенти и помножен со 100);

13) Број на повторни приеми на одделението за интензивна нега

(Се известува како апсолутен број на повторни приеми-враќања на одделението за интензивна нега кај хоспитализираните пациентки во текот на хоспитализацијата на одделенијата за гинекологија и акушерство);

14) Процент на обдуцирани

(Се пресметува како број на обдуцирани поделен со вкупниот број на починати пациенти на одделенијата на гинекологија и акушерство и помножен со 100);

15) Процент на совпаѓања на клиничките и обдукциските дијагнози

(Се пресметува како број на дијагнози од одделенијата на гинекологија и акушерство кои се потврдени со обдукцискиот наод кој е поделен со вкупниот број на починати пациенти на истите тие одделенија кои се упатени на обдукција и помножен со 100);

16) Процент на пациенти кои се упатени во други здравствени установи (освен на рехабилитација)

(Се пресметува како број на пациенти од одделенијата за гинекологија и акушерство упатени во други здравствени установи од истото или повисоко ниво на понатамошна дијагностика и третман, освен на рехабилитација, поделен со вкупниот број на испишани пациенти на истите одделенија и помножен со 100).

Член 14

Препорачани индикатори за квалитет кои се следат во гинекологија и акушерство се:

1) Процент на породувања кои се направени со епидурална анестезија

(Се пресметува како како број на породувања кои се направени со епидурална анестезија, поделен со вкупниот број на породувања и помножен со 100).

5. Педијатрија**Член 15**

Задолжителни индикатори за квалитет кои се следат во педијатријата се:

1) Стапка на леталитет

(Се пресметува како број на умрени лица на одделенијата за педијатрија поделен со бројот на оние кои се лекувале на тоа одделение и помножен со 100);

2) Процент на починати во текот на првите 48 часа од приемот

(Се пресметува како број на умрени лица на одделенијата за педијатрија во текот на првите 48 часа од приемот, поделен со бројот на починати на тоа одделение и помножен со 100);

3) Просечна должина на болничко лекување

(Се пресметува како вкупен број на денови на болничко лекување на одделението за педијатрија поделен со бројот на хоспитализации на тоа одделение);

4) Просечен број на медицински сестри по зафатен болнички кревет

(Се пресметува како број на медицински сестри кои се ангажирани на неа на болните на одделението за педијатрија поделен со бројот на зафатени болнички кревети на истото тоа одделение);

5) Процент на совпаѓање на клиничките и патолошките дијагнози

(Се пресметува како број на дијагнози на одделението за педијатрија кои се потврдени со патохистолошкиот наод, поделен со вкупниот број на пратени барања за патохистолошка дијагностика на тие одделенија и помножен со 100)

6) Број на повторни приеми на одделението за интензивна нега

(Се пресметува како апсолутен број на повторни примања-враќања на одделението за интензивна нега кај хоспитализираните пациенти на одделението за педијатрија во текот на хоспитализацијата);

7) Процент на повторни хоспитализации во рок од 30 дена од отпуштањето од болница

(Се пресметува како број на повторни хоспитализации на одделението за педијатрија во рок од 30 дена од отпуштањето од болница);

8) Процент на обдуцирани

(Се пресметува како број на обдуцирани, поделен со вкупниот број на починати на одделението за педијатрија и помножен со 100);

9) Процент на совпаѓање на клиничките и обдукциските дијагнози

(Се пресметува како број на дијагнози од одделението за педијатрија кои се потврдени со обдукцискиот наод, поделен со вкупниот број на починати пациенти на истото одделение и помножен со 100);

10) Процент на пациенти кои се упатени во други здравствени установи (освен на рехабилитација)

(Се пресметува како број на пациенти од одделението за педијатрија кои се упатени во други здравствени установи од истото, или повисоко ниво на понатамошна дијагностика и третман, освен на рехабилитација, поделен со вкупниот број на испишани пациенти од истото тоа одделение и помножен со 100).

III УРГЕНТНА МЕДИЦИНА (ПРИЕМ И УКАЖУВАЊЕ ИТНИ ЗДРАВСТВЕНИ УСЛУГИ)

Член 16

Задолжителни индикатори за квалитет кои се следат во ургентната медицина се:

1) Процент на итни случаи кои се прегледани и згрижени во рок од еден саат од моментот на нивното јавување кај дежурната сестра или доктор

(Се пресметува како број на итни случаи кои се прегледани и згрижени во рок од еден саат од моментот на нивното јавување кај дежурната сестра или доктор, поделен со вкупниот број на прегледани итни случаи и помножен со 100);

2) Процент на успешни кардио-пулмонални реанимации

(Се пресметува како број на успешни кардио-пулмонални реанимации поделен со бројот на пробани кардио-пулмонални реанимации и помножен со 100).

Член 17

Препорачани индикатори за квалитет кои се следат во ургентната медицина се:

1) Должината на чекање на прегледот од моментот на прием во здравствената установа

(Се пресметува како збир на сите должини на чекање на преглед во минутите од моментот на приемот поделен со бројот на сите итни случаи);

2) Постоене на протокол за згрижување на тешки трауми во писмена форма.

IV. БЕЗБЕДНОСТ НА ПАЦИЕНТИТЕ (ЕВИДЕНЦИЈА НА НЕОЧЕКУВАНИ ИНЦИДЕНТИ)

Член 18

Безбедноста на пациентите претставува идентификација, анализа и корекција на ризични настани, со цел здравствената заштита да биде безбедна и ризикот за пациентите да се сведе на најниско можно ниво.

Член 19

Задолжителните индикатори на квалитет кои се однесуваат на безбедноста на пациентите во установата, на сите нивоа на здравствена заштита се:

1) Воспоставување на формални процедури за регистрирање на несаканите настани и опис на процедурите (постојат протоколи за евидентирање на несаканите дејства кои се проценуваат и за кои се дава извештај);

2) Воспоставување на формални процедури за регистрирање на несаканите дејства на лекови и опис на процедурите (постојат протоколи за евидентирање на несаканите дејства на лековите кои се проценуваат и за кои се дава извештај).

Член 20

Покрај индикаторите за квалитет од член 19 од овој Правилник, установите кои вршат болничка здравствена дејност се должни да ги следат и следните индикатори:

1) Број на паѓања и повреди на пациентите настанати во текот на хоспитализација во здравствената установа

(Се пријавува како апсолутен број на падови и повреди настанати во текот на хоспитализација во здравствената установа);

2) Стапка на инциденца на болнички инфекции на единицата за интензивна нега во здравствената установа

(Се пресметува како број на болнички инфекции на единицата за интензивна нега, поделен со бројот на хоспитализирани пациенти на тоа одделение во периодот на пријавување и помножен со 100);

3) Стапка на инциденца на инфекции на оперирани места

(Се пресметува како број на пациенти со инфекција на оперираните места според степенот на микробна контаминација, поделен со бројот на оперирани пациенти од истото ниво на контаминација и помножен со 100);

4) Број на лежечки пациенти со декубитални рани

(Се пријавува како апсолутен број на лежечки пациенти со декубитални рани Л89 според МКБ - 10 кои настанале во текот на една хоспитализација);

5) Број на компликации настанати врз основа на дадена анестезија во здравствената установа

(Се пријавува како апсолутен број на компликации кај пациентите кои настанале со дадена анестезија во здравствената установа);

6) Стапка на инфекции на уринарниот систем кај пациентите со уринарен катетер

(Се пресметува како број на инфекции на уринарниот систем, поделен со бројот на пациенти со уринарен катетер во периодот за кој се дава извештајот и помножен со 100);

7) Број на повторени операции во истата регија

(Се пријавува како апсолутен број на повторени операции во истата регија);

8) Број на механички јатрогени оштетувања настанати во тек на хируршка интервенција

(Се пријавува како апсолутен број на механички јатрогени оштетувања настанати во тек на хируршката интервенција);

11) Број на тромбоемболиски компликации

(Се пријавува како апсолутен број на тромбоемболиски компликации).

V ИНДИКАТОРИ ЗА ЗАДОВОЛСТВО НА КОРИСНИЦИТЕ НА УСЛУГИ НА ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА

Член 21

Задолжителни индикатори за задоволство на корисниците на услугите на здравствената заштита се:

1) Истакнато известување за видот на здравствени услуги кои му се обезбедуваат на пациентот како осигуреник од средствата од задолжително здравствено осигурување, а кои се дејност на здравствената установа;

2) Истакнато известување за здравствените услуги кои не се обезбедуваат на товар на задолжителното здравствено осигурување, а во согласност со актот со кој се уредува содржината, обемот и стандардните права на здравствена заштита од задолжителното здравствено осигурување;

3) Истакнато известување за видот и износот на учеството на осигурените лица во трошоците на здравствената заштита, како и ослободувањето од плаќање на учеството;

4) Истакнат ценовник на здравствените услуги кои не се обезбедуваат од средствата од задолжително здравствено осигурување, а кои пациентите ги плаќаат од сопствени средства;

5) Поставување на кутии за забелешки и жалби од пациентите;

6) Истакнато име и презиме, односно број на канцеларии и работно време, лица задолжени за водење на постапките за приговори и жалби од пациентите (лица за заштита на права на пациентите);

7) Процент на решени жалби и приговори од пациентите во однос на вкупниот број на жалби и приговори;

8) Истакнат список на лекари кои можат да работат дополнителна дејност и нивното работно време;

9) Објавено истражување на задоволството на корисниците на услугите од здравствена заштита;

10) Направена анализа од спроведеното истражување за задоволството на корисниците на услугите од здравствената заштита и преземените мерки и активности за континуирано унапредување на квалитетот.

VI ИНДИКАТОРИ ЗА ЗАДОВОЛСТВОТО НА ВРАБОТЕНИТЕ ВО ЗДРАВСТВЕНАТА УСТАНОВА

Член 22

Задолжителни индикатори на задоволството на вработените во здравствената установа се:

1) Спроведено истражување на задоволството на вработените во здравствената установа;

2) Изработена анализа за спроведеното истражување на задоволството на вработените во здравствената установа и преземените мерки и активности за постојано унапредување на квалитетот.

Член 23

Унапредување на квалитетот на здравствената заштита во здравствените установи се следи од Комисијата за унапредување на квалитетот на работењето преку:

1) Постоење на план за постојано унапредување на квалитетот на работа на здравствените установи;

2) Број на активности на ниво на установата кои се преземаат со цел за постојано унапредување на квалитетот на работата

(се утврдува како апсолутен број на активности кои се превземаат во текот на годината со цел постојано унапредување на квалитетот на работа);

3) Број на внатрешни проверки на квалитетот на стручното работење (се утврдува како апсолутен број на внатрешни проверки на квалитетот на стручно работење во текот на целата година);

4) Извештај за работата на Комисијата за унапредување на квалитетот на работа.

VII СТЕКНУВАЊЕ И НАДГРАДБА НА ЗНАЕЊЕТО И ВЕШТИНИТЕ

Член 24

Во задолжителните индикатори на квалитет кои се однесуваат на стекнување и надградба на знаењето и вештините на вработените се вбројуваат:

1) Постоење на план за едукација на сите вработени во здравствената установа;

2) Бројот на вработени, едукативни собири и семинари одржани во здравствената (се утврдува како вкупен број на вработени, едукативни собири и семинари одржани во здравствената установа во текот на периодот за кој се дава извештај);

3) Процентот на лица кои најмалку еднаш на трошок на установата следеле курс, семинар или пак учествувале на конгрес или стручен состанок од областа која е релевантна за нивната стручна работа.

(Се смета како број на лица кои најмалку еднаш на трошок на установата следеле курс, семинар или пак учествувале на конгрес или стручен состанок од областа која е релевантна за нивната стручна работа поделен со бројот на вработени и помножен со 100).

Член 25

Податоците за пресметување на индикаторите за квалитет кои се собираат од страна на здравствените установи за период од шест месеци се доставуваат до надлежниот Центар за јавно здравје во тек на еден месец по завршувањето на периодот на известување. Два-та обработени полугодишни извештаи се доставуваат до Институтот за јавно здравје, а од страна на Институтот за јавно здравје се доставуваат обработените податоци на годишно ниво до Министерството за здравство најдоцна до 31 март во тековната година за претходната година.

ЗАВРШНА ОДРЕДБА

Член 26

Овој правилник влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“, а ќе започне да се применува од 1 јануари 2013 година.

Бр. 07- 4913/3
4 октомври 2012 година
Скопје

Министер за здравство,
Никола Тодоров, с.р.

МИНИСТЕРСТВО ЗА ТРУД И СОЦИЈАЛНА ПОЛИТИКА

3112.

Врз основа на член 47 од Законот за безбедност и здравје при работа („Службен весник на Република Македонија“ бр. 92/07 и 136/11), министерот за труд и социјална политика во согласност со министерот за здравство, донесе

П РА В И Л Н И К ЗА МИНИМАЛНИТЕ БАРАЊА ЗА БЕЗБЕДНО- СТА И ЗДРАВЈЕТО ПРИ РАБОТА НА МЛАДИТЕ РАБОТНИЦИ

Член 1

Со овој правилник се пропишуваат минималните барања за безбедноста и здравјето при работа на работниците во работен однос под осумнаесет годишна возраст (во натамошниот текст: млади работници).

Член 2

(1) За сите активности кои можат да вклучат специфичен ризик поврзан со изложеност на младиот работник на штетното дејство на физички, хемиски и биолошки агенси на работното место, работодавачот треба да:

- изврши проценка на ризиците на работното место за безбедноста и здравјето на младиот работник во однос на негативното влијание врз здравјето на физичките, хемиските и биолошките штетни фактори (штетности) и опасности на работното место што се поврзани со појава на болест и/или повреда на работа и нивните можни штетни влијанија врз младиот работник, при што посебно ќе се земаат во предвид опременоста и распоредот на работното место, природата и времетраењето на изложеноста на физичките, хемиските и биолошките фактори, видот, опсегот и начинот на користење на работните средства, постапките и организацијата на работата, нивото на стручната подготовка и обука на младиот работник,

- да ги утврди превентивните (превентивни здравствени прегледи) и корективните мерки што треба да се преземат и

- да ги информира младите работници и нивните претставници за резултатите од извршената проценка на ризикот и за превентивните мерки (превентивните здравствени прегледи - претходни, периодични и насочени) и тоа пред распоредувањето на работа, како и при секоја суштинска промена на работните услови.

(2) Покрај општите одредби за заштита на работниците кои се утврдени во правилниците кои се однесуваат на граничните вредности на изложување, листата на штетните фактори и работни услови на кои не треба да бидат изложени младите работници се дадени во Прилог бр. 1, кој е составен дел на овој правилник.

Член 3

(1) Доколку при проценката на ризикот на работното место се утврди постоење на ризик за здравјето на младиот работник што не може да се елиминира на друг начин, работодавачот ќе изврши промена на условите за работа или работното време.

(2) Доколку промената на условите за работа или работното време е технички и/или објективно неизводливо, работодавачот младиот работник ќе го распореди на друго соодветно работно место каде не постојат ризици за неговото здравје (или истите се минимални односно прифатливи).

(3) Доколку распоредувањето на друго работно место е технички и/или објективно неизводливо, работодавачот ќе го из земе работникот од нормалниот тек на работа за целиот период кој е потребен за заштита на неговото здравје и безбедност на работа.

Член 4

Овој правилник влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија".

Бр. 08-963/6
28 септември 2012 година
Скопје

Министер за труд и
социјална политика,
Спиро Ристовски, с.р.

Бр. 08-3822/6
1 октомври 2012 година
Скопје

Министер за здравство,
Никола Тодоров, с.р.

Прилог бр. 1

Листата на штетни фактори и работни услови на кои не треба да бидат изложени младите работници

Младите работници не треба да бидат изложени на следните штетни фактори/агенси ниту да работат во следните услови:

1. Физички фактори:

а) При активности кои водат до изложеност на јонизирачко зрачење;

б) Хипербарична атмосфера (комори под притисок и подводно нуркање) кај која младите работници се изложени на зголемен атмосферски притисок за повеќе од 20 кПа во споредба со околниот атмосферски притисок (во атмосферски контејнери и при нуркање, или на мален атмосферски притисок, како и значајно зголемување на притисокот во белите дробови);

2. Услови во работната средина

1. Подземни рударски работи или копање тунели и подземни окна;

2. Работи поврзани со зголемен напор за подвижните делови од телото, екстремитети и системи кои се надврзуваат и функциите и движењата на организмот при подигање, пренесување на товар кој надминува дозволени тежински вредности¹;

3. Работа која се врши подолго од 4 часа во смена стоејќи без можност за промена на основната работна положба на торзо и екстремитетите во текот на смената;

4. Работа која се врши во физички напорни и несоодветни работни положби, како што е работа со длабоко наведнување, клечење, чучење, лежејќи во истегната положба, стоејќи на ножни прсти, со рацете над глава, при полусвртено торзо повеќе од 60°C (степени). Забраната не се однесува на работите кај кои наведениите работни положби на телото и неговите делови се појавуваат ретко или краткорочно во текот на работната смена и се неопходни во рамките на стручната подготовка и подготовката за занимање и за професија, каде физички напорните и екстремните положби на телото се неделив дел од извршување на професијата (пр: уметничко танцување и артистика);

5. Работа на работни места со прекумерен напор/оптоварување поврзан со студ и топлина:

5.1. Каде временски мерена просечна температура во текот на смената измерена со глобус термометар надминува 28°C.

5.2. Работа во траење повеќе од четири часа во смена на работните места каде температурата од технолошки причини се одржува на вредност пониска од 5°C и вкупно во траење подолго од еден час за смена при температури пониски од -5°C. Работата во наведениот временски период мора да биде компензирана со ефективни заштитни мерки за обезбедување на физиолошка терморегулација на младиот работник, особено преку соодветна работна облека, адекватна температура во просториите за премин и одмор, во случај на потреба преку обезбедување на топли оброци и пијалоци.

5.3. Работа при менување на големи температурни разлики во работната средина ако ова менување се случува во интервалите пократки од 30 минути и ако не се

¹ Правилник за рачно товарење и истоварење на товар ("Службен весник на Република Македонија" бр. 135/07)

обезбедени ефективни резервни и дополнителни мерки кои овозможуваат физиолошка терморегулација на младите работници, особено соодветна работна облека, подесување на режимот на работа и одмор, режим на пиење на течности, адекватни темературно-влажни услови во просториите за премин и одмор.

5.4. Работа во средина со извори на топлина која зрачи врз младиот работник, каде интезитетот на зрачење на работното место при дејствувањето на топлина што зрачи на глава надминуваа 150 W/m³.

5.5. Работа во средината каде релативната влажноста на воздух надминува 80%.

5.6. Работа со концентрација на кислород во воздухот пониска од 20%.

5.7. На работните места со бучава каде се пречеко-руваат/надминуваат дозволените вредности на бучава-та, на работните места одредени со посебен пропис². Ако извршувањето на ваквите работи е неопходно поради стручна обука и подготовка за професија, изложување на бучавата мора да биде временски ограничено на најниската можна мера и во исто време мора да се спроведуваат мерките за намалување на влијанието на факторите кои го зголемуваат негативниот ефект на вибрациите (на пр: студ, влажност или статички напор) и

5.8. На работно место со извори на нејонизирачко зрачење каде се пречекорени највисоките дозволените вредности на електромагнетското зрачење и електромагнетските полиња со фреквенциите 3000 GHz и пониски уредени со специјален пропис за граѓаните.

2. Биолошки фактори / агенци

Работите со штетни биолошки фактори / агенци и нивните влијанија се утврдени согласно класифицира-ните групи утврдени во посебен пропис за заштита на здравјето при работа со биолошките фактори³.

3. Хемиски фактори / агенци

а) Работи со штетни хемиски фактори / агенци и нивните влијанија кои се однесуваат на работата со опасни хемиски материи/супстанции и опасни препарати класифицирани како токсични материи/супстанции и препарати (Т), особено токсична супстанции и препарати (Тх), паливи супстанции и препарати (С) и експлозивни материи и препарати (Е) наведени во посебен пропис⁴.

1. Олово и соединенија на олово/ доколку тие можат да бидат апсорбирани во човечкиот организам.

2. Опасни хемиски супстанции обележани со фразите на ризик R61 и опасни хемиски препарати кои може да предизвикуваат оштетување и R63 како штетни супстанции и препарати (Хп) наведени во посебен пропис обележани со еден или повеќе понатаму наведени обележја со специфичен ризик кои предупредуваат за нивните опасни карактеристики:

1. опасност од многу сериозни иреверзибилни ефекти, обележано како P39

2. можност од канцероген ефект, обележано како P40

3. може да предизвика оштетување при вдишување, обележано како P42

4. може да предизвика оштетување при контакт со кожа, обележано како P43

5. може да предизвика рак, обележано како P45

6. може да предизвика генетско оштетување, обележано како P46

7. опасност од сериозно нарушување на здравјето како последица на долгорочно изложување, обележано како P48

8. може да наруши плодност, обележано како P60 и

9. може да го загрози нероденото дете, обележано како P61.

б) Хемиски супстанции и хемиски препарати класифицирани како надразнувачки супстанции и препарати (Хи) наведени во посебен пропис⁵ и обележани со еден или повеќе понатаму наведени обележја за специфичен ризик кои предупредуваат за нивните опасни карактеристики:

1. особено запаливо, обележано како P12

2. може да предизвика оштетување при вдишување, обележано како P42

3. може да предизвика оштетување при контакт со кожа, обележано како P43

в) Хемиски материи/супстанции и хемиски препарати класифицирани како канцерогени категории 1 и 2 наведени во посебен пропис⁶

г) со олово и неговите соединенија кои може да ги апсорбира човечкиот организам

д) со азбест

ѓ) при производство на хумани/човечки и ветеринарни лекарства и препарати ако не е исклучена можноста од продирање на биолошки ефективните супстанции кои ги содржат во значајна мера во организмот на работникот како и работи кај кои постои изложување на хемиски фактори со халуциногени и психотропни ефекти.

4. Работа на одредени ризични работни места

1. производство и ракување со уреди, огномети и други предмети кои содржат експлозивни

2. работа со криволични или со отровни животни

3. колење на животни во индустријата

4. работа која вклучува ракување со опрема за производство, складирање и употреба на компримирани, течни или растворени гасови

5. работа со големи садови, цистерни, резервоари кои содржи корозивни течности, хемиските фактори наведени во точката 3 хемиски фактори

6. работа која вклучува опасност од структурален колапс

7. работа која вклучува опасност од висок електричен напон

8. работа чиешто темпо е определено според технолошкиот ритам и темпото на машините и се плаќа според остварените резултати (норма).

² Правилник за заштита од бучава на работно место ("Службен весник на Република Македонија" бр. 21/08)

³ Правилник за минималните барања за безбедност и здравје при работа на вработени од ризици поврзани со изложување на биолошки агенци ("Службен весник на Република Македонија" бр.170/10)

⁴ Правилник за минималните барања за безбедност и здравје при работа на вработените од ризици поврзани со изложување на хемиски супстанции, објавен во („Службен весник на Република Македонија“, бр.46/10),

⁵ Правилник за минималните барања за безбедност и здравје при работа на вработени со ризици поврзани со изложување на хемиски супстанции ("Службен весник на Република Македонија" бр.46/10)

⁶ Правилник за минималните барања за безбедност и здравје при работа на вработени со ризици поврзани со изложување на канцерогени, мутагени и супстанции токсични за репродуктивниот систем ("Службен весник на Република Македонија" бр.110/10)

СУДСКИ СОВЕТ НА РЕПУБЛИКА
МАКЕДОНИЈА

О Г Л А С

3113.

Судскиот совет на Република Македонија, постапувајќи согласно член 73 став 1 алинеја 3 од Законот за судовите („Службен весник на РМ“ бр.58/2006) в.в. со член 26 од Законот за изменување и дополнување на Законот за судовите („Службен весник на РМ“ бр. 150/2010), член 50 од Законот за Судски совет на Република Македонија („Службен весник на РМ“ бр.60/2006) в.в. со член 7 од Законот за изменување и дополнување на Законот за Судски совет на Република Македонија („Службен весник на РМ“ бр.150/2010), на 27.9.2012 година, донесе

РЕШЕНИЕ

Се констатира престанок на судиската функција на Владимир Бабунски, судија на Врховниот суд на Република Македонија со навршување на 64 години на 22.09.2012 година.

Решението влегува во сила со денот на донесувањето – 27.9.2012 година.

Бр.07-1464/1	Судски совет
28 септември 2012 година	на Република Македонија
Скопје	Заменик претседател,
	м-р Башким Бесими , с.р.

3114.

Судскиот совет на Република Македонија, постапувајќи согласно член 73 став 1 алинеја 3 од Законот за судовите („Службен весник на РМ“ бр. 58/2006) в.в. со член 26 од Законот за изменување и дополнување на Законот за судовите („Службен весник на РМ“ бр. 150/2010), член 50 од Законот за Судски совет на Република Македонија („Службен весник на РМ“ бр. 60/2006) в.в. со член 7 од Законот за изменување и дополнување на Законот за Судски совет на Република Македонија („Службен весник на РМ“ бр. 150/2010), на 27.9.2012 година, донесе

РЕШЕНИЕ

Се констатира престанок на судиската функција на Агрон Салиу, судија на Апелациониот суд Скопје со навршување на 64 години на 17.09.2012 година.

Решението влегува во сила со денот на донесувањето – 27.09.2012 година.

Бр.07-1465/1	Судски совет
28 септември 2012 година	на Република Македонија
Скопје	Заменик претседател,
	м-р Башким Бесими , с.р.

3115.

Судскиот совет на Република Македонија врз основа на член 44 од Законот за Судски совет на Република Македонија („Службен весник на РМ“ бр.60/2006), објавува

- За избор на претседател на Апелациониот суд Штип.

Кандидатите за избор на претседател треба да ги исполнуваат условите предвидени во член 45 и член 47 од Законот за судовите („Сл. весник на РМ“ бр.58/06) в.в. со член 18 од Законот за изменување и дополнување на Законот за судовите („Сл. весник на РМ“ бр.150/2010).

Заинтересираните кандидати пријавите заедно со потребната документација, во оригинал или заверена фотокопија на нотар да ги достават до Судскиот совет на Република Македонија, ул.„Вељко Влаховиќ“ б.б., во рок од 15 дена од денот на објавувањето во „Службен весник на РМ“. Образецот за пријава може да се подигне во електронска форма на WEB страната на Судскиот совет на Република Македонија на следната адреса: <http://www.ssrn.mk/docs/formulari/prijava.doc>.

Некомплетните документи нема да се разгледуваат.

Бр.07-1548/1	Судски совет
12 октомври 2012 година	на Република Македонија
Скопје	Претседател,
	Александра Зафирока , с.р.

3116.

Согласно член 9 став 1 од Законот за Судски совет на Република Македонија („Службен весник на РМ“ бр. 60/2006), Претседателот на Судскиот совет на Република Македонија, објавува

О Г Л А С

ЗА ИЗБОР НА ЧЛЕН НА СУДСКИОТ СОВЕТ НА
РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ОД РЕДОТ НА СУ-
ДИИТЕ ВО ВРХОВНИОТ СУД НА РЕПУБЛИКА
МАКЕДОНИЈА

На огласот може да се пријави секој судија од Врховниот суд на Република Македонија кој во моментот на објавувањето на огласот врши судиска функција и кој ги исполнува следните услови:

- да има најмалку 5 (пет) години судиски стаж и
- да има позитивни оценки во последните 3 (три) години во вршењето на судиската функција дадени од страна на Советот.

Кандидатите својата кандидатура ја поднесуваат писмено до Советот.

Кон пријавата кандидатите поднесуваат:

- потврда за судиски стаж;
- биографски податоци за стручниот и професионалниот развој;
- оценки за резултатите од работењето за последните 3 (три) години издадени од Советот;
- податоци за учество во стручна и професионална едукација, издадена од Академијата за судии и јавни обвинители.

Огласот трае 15 дена од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр.07-1567/1	Судски совет
15 октомври 2012 година	на Република Македонија
Скопје	Претседател,
	Александра Зафирока , с.р.

**НАРОДНА БАНКА НА РЕПУБЛИКА
МАКЕДОНИЈА**

3117.

Врз основа член 47 став 1 точка 6 од Законот за Народната банка на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 158/10) и член 8 и 11 од Законот за вршење на услуги брз трансфер на пари („Службен весник на Република Македонија“ бр. 77/03, 54/07, 48/10, 67/10, 17/11 и 135/11), Советот на Народната банка на Република Македонија донесе

ОДЛУКА

ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ОДЛУКАТА ЗА ИЗДАВАЊЕ ДОЗВОЛА И СОГЛАСНОСТ ЗА ВРШЕЊЕ НА УСЛУГИ БРЗ ТРАНСФЕР НА ПАРИ И УСЛОВИ ЗА СКЛУЧУВАЊЕ НА ДОГОВОР ПОМЕЃУ ДАВАТЕЛ НА УСЛУГА БРЗ ТРАНСФЕР НА ПАРИ И СУБАГЕНТ

1. Во Одлуката за изменување на Одлуката за издавање дозвола и согласност за вршење на услуги брз трансфер на пари и услови за склучување на договор помеѓу давател на услуга брз трансфер на пари и субагент („Службен весник на Република Македонија“ бр. 79/07, 61/10 и 103/10), во главата II точка 5 став 3 зборовите: „службена тајна“ се заменуваат со зборовите: „класифицирана информација“.

2. Оваа одлука влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

О бр. 02-15/X-1/2012
4 октомври 2012 година
Скопје

Гувернер и претседавач
на Советот на Народната банка
на Република Македонија,
Димитар Богов, с.р.

3118.

Врз основа член 7 став 1 точка 10 и член 47 став 1 точка 6 од Законот за Народната банка на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 158/10), член 36 став 3 и член 45 став 1 од Законот за девизно работење („Службен весник на Република Македонија“ бр. 34/01, 49/01, 103/01, 51/03, 81/08, 24/11 и 135/11), Советот на Народната банка на Република Македонија, донесе

ОДЛУКА

ЗА МЕНУВАЧКИ РАБОТИ

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

1. Со оваа одлука се пропишуваат условите, начинот, постапката и потребната документација за добивање дозвола за вршење менувачки работи, начинот на вршење на менувачките работи и надзорот којшто го врши Народната банка на Република Македонија (во понатамошниот текст: Народната банка).

2. Одделни поими употребувани во оваа одлука го имаат следново значење:

- менувачки работи се купување ефективни странски пари и чекови коишто гласат во странска валута, од странски и домашни физички лица и продавање ефективни странски пари на домашни физички лица и на странски физички лица врз основа на реоткуп;

- овластени менувачи се резидентите - правни лица со седиште во Република Македонија коишто од Народната банка добиле дозвола за вршење менувачки работи во согласност со оваа одлука. Овластените менувачи може да вршат менувачки работи во свое име и за своја сметка или во свое име, а за сметка на банка.

- менувачко место е просторијата во која се вршат менувачките работи;

- благајничко место е дел од менувачкото место на кое се вршат менувачките работи;

- овластено лице е лицето вработено кај овластениот менувач, пријавено и евидентирано во Регистарот на Народната банка како лице што ќе ги врши менувачките работи;

- одговорно лице е лицето кое го застапува правното лице по закон;

- овластена банка е банката којашто од гувернерот на Народната банка има добиено дозвола за основање и работење и

- готовина се ефективни странски пари и чекови и денари.

II. УСЛОВИ ЗА ДОБИВАЊЕ ДОЗВОЛА ЗА ВРШЕЊЕ МЕ- НУВАЧКИ РАБОТИ И ПОТРЕБНА ДОКУМЕНТАЦИЈА

3. Заради добивање дозвола од Народната банка за вршење менувачки работи, резидентот - правно лице задолжително треба да ги исполни следниве услови:

- да е регистрирано за дејноста „66.12 Дејности на посредување во работењето со хартии од вредност и стоковни договори“, во Регистарот на трговски друштва или друг регистар кај надлежен орган;

- да располага со соодветна просторија за вршење менувачки работи;

- правното лице коешто сака да врши менувачки работи во свое име, а за сметка на банката, да има склучено договор со банката. Со договорот двете страни ги регулираат меѓусебните права и обврски најмалку во врска со износот на провизијата, потребните упатства и обрасци, откупот и продажбата, курсната листа по која ќе се вршат менувачките работи, контролата, меѓусебното известување и известувањето наменето за Народната банка, трошоците, како и бројот на менувачките места преку кои правното лице ќе работи;

- да има каса за безбедно чување на готовината којашто ќе се користи исклучиво за вршење на менувачките работи;

- во просторијата каде што ќе се вршат менувачките работи да има соодветни средства за заштита и обезбедување на готовината, имотот и вработените;

- во просторијата каде што ќе се вршат менувачките работи да има инсталирано телефон - телефакс;

- против одговорното лице на правното лице и овластените лица да не е изречена прекршочна санкција, односно казна забрана за вршење професија, дејност или должност и да не е изречена правосилна судска пресуда за кривично дело од областа на финансиите;

- овластените лица да имаат завршено најмалку средно образование;

- да не е отворена стечајна постапка или да не е воведена ликвидациона постапка.

4. За добивање дозвола за вршење менувачки работи, правното лице доставува писмено барање до Народната банка коешто ги содржи следниве податоци:

- фирма и седиште на подносителот на барањето, единствен матичен и даночен број;

- име и презиме, место и датум на раѓање, адреса на живеење, број на лична карта и единствен матичен број на одговорното лице на подносителот на барањето;

- адреса на просторијата во која ќе се вршат менувачките работи;

- број на телефон - телефакс;

- име и презиме, број на лична карта и единствен матичен број на овластените лица; и

- за чија сметка ќе ги врши менувачките работи.

Во прилог на писменото барање од став 1 на оваа точка се поднесува и следнава документација:

- доказ дека правното лице е регистрирано за дејноста „66.12 Дејности на посредување во работењето со хартии од вредност и стоковни договори“, во Регистарот на трговски друштва или друг регистар кај надлежен орган. Изводот од Трговскиот регистар или од другиот регистар да не е постар од 3 (три) месеци пред денот на поднесувањето на барањето;

- доказ за сопственост или договор за закуп на просторијата во која ќе се врши менувачкото работење;

- договор склучен со банка, доколку менувачките работи ги врши во свое име, а за сметка на банка;

- доказ дека има каса;

- доказ за заграден пулт и инсталиран алармен систем или заграден пулт со непробојно стакло;

- доказ од надлежен орган дека против одговорното лице на правното лице и овластените лица не е изречена прекршочна санкција, односно казна забрана за вршење професија, дејност или должност, не постар од 6 (шест) месеци пред денот на поднесувањето на барањето;

- фотокопија од личните карти на одговорното лице на правното лице и овластените лица;

- потврда за престој и дозвола за работа во Република Македонија за странско физичко лице коешто е одговорно лице на правното лице или е вработено кај правното лице и ќе врши менувачки работи;

- доказ дека овластените лица имаат завршено најмалку средно образование;

- пополнет и потпишан прашалник од одговорното лице на правното лице (образец 1) заверен од овластено лице (нотар), не постар од 6 (шест) месеци пред денот на поднесувањето на барањето;

- доказ од надлежен орган дека против правното лице не е отворена стечајна постапка или не е воведена ликвидациона постапка.

Документацијата којашто се доставува кон барањето за издавање дозвола за вршење менувачки работи треба да биде доставена во оригинал или копија заверена кај овластено лице (нотар). Доколку документацијата што треба да се достави е на друг јазик, заедно со оригиналот се доставува и превод на македонски јазик, заверен од овластен судски преведувач.

5. За одлучување во врска со барањето за издавање дозвола, Народната банка може да побара дополнително уточнување на доставената документација или доставување дополнителна документација.

6. Народната банка, по службена должност, ќе обезбеди доказ од Министерството за внатрешни работи дека против одговорното лице во правното лице и вработените кои ќе ги вршат менувачките работи не е изречена или им е изречена правосилна судска пресуда за кривично дело од областа на финансиите.

Доколку одговорното лице на правното лице или лицето коешто ќе ги врши менувачките работи е странско лице, должно е самото да го обезбеди овој доказ од надлежните институции во странската земја, којшто не треба да биде постар од 6 (шест) месеци пред денот на поднесувањето на барањето.

Доколку законодавството на земјата од која доаѓа странското лице поинаку ја регулира материјата од точка 6 став 2 на оваа одлука, должно е да приложи соодветен документ или правно мислење од адвокат, со што ќе може да се потврди разликата во регулативата.

7. Народната банка одлучува во врска со барањето од точката 4 на оваа одлука со решение, во рок од 15 (петнаесет) дена од денот на предавањето на уредно барање.

Под уредно барање се подразбира барање во кое се содржат податоците и документацијата пропишани во точката 4 и документацијата што Народната банка ќе ја побара согласно со точките 5 и 6 на оваа одлука.

8. Овластениот менувач кој од Народната банка добил дозвола за вршење менувачки работи е должен, најдоцна во рок од 30 (триесет) дена од денот на добивањето на решението, да ги исполни и следниве дополнителни услови:

- на секое менувачко место видно да ја истакне фирмата на правното лице и посебен натпис „менувачница“ на македонски јазик и на најмалку еден од следниве јазици: англиски, германски, француски, шпански и италијански. Ако во истото менувачко место врши и други работи, натписот „менувачница“ мора да го истакне и во делот каде што се вршат менувачките работи;

- да обезбеди доказ дека на денарската трансакциска сметка располага со најмалку 200.000,00 денари;

- да инсталира интернет-врска;

- да обезбеди сертификат за електронски потпис од овластен издавач на дигитални сертификати за електронски потписи;

- да има програма за спречување перење пари, согласно со прописите со кои е регулирано спречувањето перење пари и други приноси од казниво дело и финансирањето на тероризмот и доказ дека ја доставил на увид и мислење на Управата за финансиско разузнавање.

Овластениот менувач кој од Народната банка добил решение за изменување и дополнување на решението за вршење менувачки работи заради промена на адресата на менувачкото место или заради отворање ново менувачко место е должен да го исполни дополнителниот услов од ставот 1 алинеја 1 на оваа точка, во рок од 30 (триесет) дена од денот на добивањето на решението.

Овластениот менувач е должен писмено да ја извести и да достави докази до Народната банка за исполнувањето на дополнителните услови.

9. Овластениот менувач може да отвори посебна денарска трансакциска сметка и девизна сметка за вршење менувачки работи коишто ќе служат исклучиво за вршење на менувачките работи.

При отворањето на сметките од став 1 на оваа точка, овластениот менувач е должен да ја достави на овластената банка решение за добивање

10. Овластениот менувач може да отвори денарска трансакциска сметка и девизна сметка за вршење менувачки работи во повеќе овластени банки. Овластениот менувач во една овластена банка може да отвори само една денарска трансакциска сметка и една девизна сметка за вршење менувачки работи.

Доколку на овластениот менувач му е укината дозволата за вршење менувачки работи, по која било основа, тој е должен да ги затвори посебните сметки отворени за оваа намена кај овластените банки, веднаш или најдоцна во рок од 3 работни дена од денот на добивањето на решението.

11. Народната банка, по писменото известување од овластениот менувач или по истекот на рокот определен во точка 8 од оваа одлука, ќе изврши контрола на менувачкото место за исполнување на условите од точка 3 став 1 алинеи 4, 5 и 6 и точка 8 од оваа одлука. Доколку се утврди дека тие се исполнети за секое менувачко место, издава писмен белег - налепница, со натпис „менувачницата ги исполнува условите за менувачко работење“.

По добивањето на налепницата, овластениот менувач е должен во рок од 3 (три) работни дена да започне со вршење менувачки работи.

12. Доколку Народната банка со контролата утврди дека не се исполнети условите од точка 3 став 1 алинеи 4, 5 и 6 и точка 8 од оваа одлука, нема да му издаде писмен белег - налепница на овластениот менувач и ќе му ја одземе дозволата за вршење менувачки работи.

13. Овластениот менувач е должен да ја извести Народната банка и да ја достави соодветна документација за секоја промена на условите од точката 3 алинеи 3, 7 и 9 и на податоците и документите од точката 4 став 1 алинеи 4, 5 и 6 и став 2 алинеи 3, 6, 7, 8 и 11, вклучувајќи го и престанокот со вршење менувачки работи со

враќање на писмениот белег - налепницата, во рок од 5 (пет) работни дена од денот на настанувањето на промената.

Овластениот менувач е должен да ја извести Народната банка и да ја достави соодветна документација за секоја промена на адресата на просторијата за вршење менувачки работи, најмалку 5 (пет) работни дена пред да настане промената.

Во зависност од податоците коишто се менуваат и документацијата доставена за нив, како и за престанокот со вршење менувачки работи, Народната банка му издава соодветно решение или известување на овластениот менувач, во рок од 15 (петнаесет) дена од приемот на уредното известување.

За измените на податоците и документите од точката 4 став 1 алинеи 1 и 2 Народната банка ќе издаде решение по службена должност, по обезбедување на потребната документација.

14. Овластената банка го добива овластувањето за вршење менувачки работи од Народната банка, со дозволата за основање и работење или со нејзините натамошни изменувања и дополнувања.

15. Овластената банка е должна да ја извести Народната банка за адресата на секое отворено или затворено менувачко место, односно за секоја промена на адресата на менувачкото место, најмалку 5 (пет) работни дена пред да настане промената.

Народната банка и издава писмен белег - налепница на банката од став 1 од оваа точка за секое отворено менувачко место, односно ја повлекува издадената налепница за секое затворено менувачко место.

16. Народната банка води регистар за издадените решенија, којшто содржи:

- број и датум на издаденото решение;
- фирма и седиште на овластениот менувач;
- име на банката доколку овластениот менувач склучил договор со банка;
- адреса на менувачкото место;
- број на налепницата;
- име, презиме и ЕМБГ на одговорното лице на правното лице и на овластените лица коишто ги вршат менувачките работи;
- матичен и даночен број на овластениот менувач; и
- адреса на живеење на одговорното лице на правното лице.

III. НАЧИН НА ВРШЕЊЕ НА МЕНУВАЧКИТЕ РАБОТИ

17. Во вршењето на менувачките работи, овластениот менувач е должен:

- да ја залепи налепницата на видно место во просторијата во која се вршат менувачките работи;
- во просторијата во која се вршат менувачките работи да истакне на видно место известување напишано со големи печатни букви со следнава содржина: „Согласно со точка 17 став 1 алинеја 5 од Одлуката за менувачки работи донесена од Народната банка на Република Македонија, овластениот менувач е должен да изда-

де потврда за купување/продавање ефективни странски пари и чекови, на образецот МТ1 за секоја склучена трансакција“;

- да врши менувачки работи само со физички лица;
- да има истакнато курсна листа на куповни и продажни курсеви на валутите коишто ги купува и ги продава, на видно место и во секое време;

- да изготви „потврда за купување/продавање ефективни странски пари и чекови“ за секое купување/продавање ефективни странски пари и чекови, на образецот МТ1 во два примерока, од кои еден задолжително му се дава на физичкото лице, а вториот примерок се чува во сопствената евиденција;

- да го евидентира секое купување/продавање ефективни странски пари и чекови во благajничкиот дневник;
- секојдневно да води благajнички дневник;
- да доставува збирен декаден извештај до Народната банка во рок од два работни дена по истекот на декадата на образецот ИМР1;

- да ги врши менувачките работи на менувачките места за кои е издадена дозвола од Народната банка и коишто се евидентирани во Регистарот на Народната банка;

- да обезбеди само овластените лица кои се пријавени и евидентирани во Регистарот на Народната банка да ги вршат менувачките работи;

- да обезбеди да нема разлики помеѓу документите за прометот и фактичката состојба на готовината на благajничкото место;

- да не чува готовина на благajничкото место која што не потекнува од вршење менувачки работи;

- да ја чува документацијата врз основа на вршење менувачки работи од последните три месеци, во просторијата каде што се вршат менувачките работи;

- да врши продажба на ефективни странски пари на нерезиденти само врз основа на реоткуп;

- при купување ефективни странски пари и чекови од нерезиденти над износот од 10.000,00 евра во денарска противвредност, да побара и да задржи писмена потврда за внесени ефективни странски пари и чекови во Република Македонија, издадена од Царинската управа на Република Македонија, или документ како доказ дека тие се подигнати од сметката отворена кај овластена банка, во оригинал;

- во просторијата за вршење менувачки работи да истакне натпис „менувачница“ на македонски и на еден од следниве јазици: англиски, германски, француски, шпански и италијански, во секое време;

- во просторијата за вршење менувачки работи да истакне работно време на менувачницата, на видно место, вклучувајќи го и времето предвидено за пауза и да се придржува до истакнатото работно време.

Овластениот менувач е должен, во однос на мерките и дејствијата за откривање и спречување перење пари и финансирање на тероризмот, да постапува согласно со прописите коишто го регулираат спречувањето перење пари и други приноси од казниво дело и финансирањето на тероризмот.

IV. НАДЗОР

18. Народната банка врши надзор на примената на одредбите од Законот за девизното работење и од оваа одлука преку:

- посреден надзор со прибирање, следење и проверка на извештаите и документацијата, коишто овластените менувачи, врз основа на оваа одлука, се должни да ги доставуваат до Народната банка и

- непосреден надзор на вршењето на менувачките работи кај овластениот менувач.

19. Овластениот менувач е должен на овластените лица на Народната банка кои го вршат надзорот да им овозможи непречено вршење на надзорот, увид во целокупното вршење на менувачките работи и на нивно барање, да им ја стави на располагање целокупната потребна документација.

20. Овластените лица на Народната банка изготвуваат записник за утврдената состојба од извршениот надзор.

Записникот од извршениот надзор претставува класифицирана информација на Народната банка и овластениот менувач е должен да ја чува. Овластениот менувач може да им ја цитира или на друг начин да им ја наведе содржината на записникот на трети лица, само по писмена согласност од Народната банка.

Овластениот менувач има право да поднесе приговор на записникот за спроведениот надзор во рок од 8 (осум) дена од денот на приемот на записникот.

21. Одредбите од точките 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 17 став 1 алинеи 2, 6, 7, 10, 11, 12, 13 и 17, и точките 19 и 20 од оваа одлука не се однесуваат на овластените банки коишто имаат добиено дозвола за основање и работење од гувернерот на Народната банка.

V. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

22. Гувернерот на Народната банка донесува упатство за спроведување на оваа одлука.

23. Во врска со барањата за издавање дозволи за вршење менувачки работи поднесени до Народната банка пред влегувањето во сила на оваа одлука ќе се одлучува согласно со одредбите на Одлуката за условите и начинот за добивање на дозвола и вршење на менувачки работи („Службен весник на Република Македонија“ бр. 31/09, 34/09, 66/09, 157/09 и 73/10).

24. Оваа одлука влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

По исклучок од став 1 од оваа точка одредбите од точка 13 став 1 и 4 од оваа одлука ќе почнат да се применуваат од 1.1.2013 година.

До отпочнување со примена на одредбата од став 2 на оваа точка, овластениот менувач е должен да ја известува Народната банка и да ја доставува соодветна документација за секоја промена на условите од точката 3 алинеи 1, 3, 7 и 9 и на податоците и документите од точката 4 став 1 алинеи 1, 2, 4, 5 и 6 и став 2 алинеи 1, 3, 6, 7, 8 и 11, вклучувајќи и престанок со вршење менувачки работи со враќање на писмениот белег - налепницата, во рок од 5 (пет) работни дена од денот на настанувањето на промената.

25. Со влегувањето во сила на оваа одлука, престанува да важи Одлуката за менувачки работи („Службен весник на Република Македонија“ бр. 31/09, 34/09, 66/09, 157/09 и 73/10).

О бр. 02-15/X-2/2012
4 октомври 2012 година
Скопје

Гувернер и претседавач
на Советот на Народната банка
на Република Македонија,
Димитар Богов, с.р.

Образец 1**ПРАШАЛНИК
за одговорното лице на правното лице****1. Лични податоци:**

- 1.1 Име и презиме
- 1.2 Домашна адреса
- 1.3 Адреса во РМ (за странско физичко лице со престој во РМ)
- 1.4 Датум и место на раѓање
- 1.5 Државјанство
- 1.6 Број на лична карта
- 1.7 ЕМБГ
- 1.8 Телефон/телефакс

2. Дали на правното лице _____, со матичен број _____ и седиште на _____, коешто е подносител на барањето за добивање дозвола за вршење менувачки работи, врз која било основа му е укината дозволата за вршење менувачки работи, сметано до денот на поднесување на барањето?

Да _____ Не _____

3. Дали основачот/основачите _____, ЕМБГ _____ на правното лице коешто го поднесува барањето за добивање дозвола за вршење менувачки работи, бил основач или бил член на орган на управување на друштво на кое, врз која било основа, му е укината дозволата за вршење менувачки работи, во претходните 10 (десет) години, сметано до денот на поднесување на барањето.

Да _____ Не _____

Доколку одговорот е потврден, наведете го називот на друштвото, неговиот матичен број, функцијата којашто ја имал и основата за укинување на дозволата:

_____.

4. Дали членот/членовите на органот на управување на правното лице коешто го поднесува барањето за добивање дозвола за вршење менувачки работи _____, ЕМБГ _____, бил основач или бил член на орган на управување на друштво на кое, врз која било основа, му е укината дозволата за вршење менувачки работи, сметано до денот на поднесување на барањето.

Да _____ Не _____

Доколку одговорот е потврден, наведете го називот на друштвото, неговиот матичен број, функцијата којашто ја имал и основата за укинување на дозволата:

_____.

Изјавувам, под целосна морална, материјална и кривична одговорност, дека информациите содржани во овој прашалник, како и целата документација којашто ја доставува правното лице во рамките на барањето за добивање дозвола за вршење менувачки работи, се точни и не содржат фалсификувани податоци и документи.

Место и датум

Потпис на одговорното лице

3119.

Врз основа на член 47 став 1 точка 6 од Законот за Народната банка на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 158/10) и член 68 став 1 и член 69 став 2 од Законот за банките („Службен весник на Република Македонија“ бр. 67/07, 90/09 и 67/10), Советот на Народната банка на Република Македонија донесе

О Д Л У К А
ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ОД-
ЛУКАТА ЗА УПРАВУВАЊЕ СО КРЕДИТНИОТ
РИЗИК

1. Во Одлуката за управување со кредитниот ризик („Службен весник на Република Македонија“ бр. 17/08, 31/09 и 91/11), во точката 12 став 1 потточка а) алинеја 1, зборовите: „БББ- (согласно со рејтингот на „Стандард и Пурс“) или Баа3“, се заменуваат со зборовите: „А- (согласно со рејтингот на „Стандард и Пурс“ или „Фич“) или А3“.

Во потточка в) алинеја 6, точката на крајот од реченицата се заменува со точка и запирка и се додаваат две нови алинеи 7 и 8 коишто гласат:

„- изложеност на кредитен ризик кон клиент - нефинансиско лице којшто има побарувања врз основа на финансиски кредит од лице со кредитен рејтинг еднаков или понизок од ЦЦЦ+ (согласно со рејтингот на „Стандард и Пурс“ или „Фич“) или Цаа1 (согласно со рејтингот на „Мудис“) или од лице со повисок кредитен рејтинг, но со седиште во земја чијшто кредитен рејтинг е еднаков или понизок од ЦЦЦ+ (согласно со рејтингот на „Стандард и Пурс“ или „Фич“) или Цаа1 (согласно со рејтингот на „Мудис“);

- изложеност на кредитен ризик кон клиент - нефинансиско лице којшто има побарувања врз основа на финансиски кредит од лице за кое не е утврден кредитен рејтинг, но е со седиште во земја чијшто кредитен рејтинг е еднаков или понизок од Б- (согласно со рејтингот на „Стандард и Пурс“ или „Фич“) или Б3 (согласно со рејтингот на „Мудис“) или е со седиште во земја за која не е утврден кредитен рејтинг.“

По ставот 1 од потточка в) се додава нов став 2 којшто гласи:

„По исклучок на ставот 1 од оваа потточка, банката може да не ја класифицира изложеноста од ставот 1 алинеи 7 и 8 од оваа потточка во категоријата на ризик „В“, доколку:

- изложеноста е врз основа на царинска гаранција или гаранција за учество на тендер; или

- финансискиот кредит е помал од 31.000.000 денари (доколку финансискиот кредит е даден во странска валута се зема предвид денарската противвредност на дадениот кредит), или

- финансискиот кредит е еднаков или поголем на/од 31.000.000 денари, а изложеноста на банката е поголема од износот на финансискиот кредит и банката извршила исправка на вредноста, односно издвоила посебна резерва, најмалку во износот од 25% од износот на финансискиот кредит.“

Во потточка г) став 1 алинеја 7, точката на крајот од реченицата се заменува со точка и запирка и се додаваат три нови алинеи 8, 9 и 10 коишто гласат:

„- изложеност на кредитен ризик кон клиент (вклучувајќи и влади и централни банки) со кредитен рејтинг еднаков или понизок од ЦЦЦ+ (согласно со рејтингот на „Стандард и Пурс“ или „Фич“) или Цаа1 (согласно со рејтингот на „Мудис“);

- изложеност на кредитен ризик кон клиент со кредитен рејтинг повисок од рејтингот од алинеја 8 од оваа потточка, но со седиште во земја чијшто кредитен рејтинг е еднаков или понизок од ЦЦЦ+ (согласно со рејтингот на „Стандард и Пурс“ или „Фич“) или Цаа1 (согласно со рејтингот на „Мудис“);“

- изложеност на кредитен ризик кон клиент за кој не е утврден кредитен рејтинг, но е со седиште во земја чијшто кредитен рејтинг е еднаков или понизок од Б- (согласно со рејтингот на „Стандард и Пурс“ или „Фич“) или Б3 (согласно со рејтингот на „Мудис“) или е со седиште во земја за која не е утврден кредитен рејтинг.“

По ставот 1 од потточка г) се додава нов став 2 којшто гласи:

„По исклучок на ставот 1 од оваа потточка, банката може да не ја класифицира изложеноста од ставот 1 алинеи 8, 9 и 10 од оваа потточка во категоријата на ризик „Г“, доколку станува збор за вонбилансно побарување врз основа на царинска гаранција или гаранција за учество на тендер.“

2. Во точката 18 став 1 потточка б), зборовите: „А- (согласно со рејтингот на Standard&Poor's), А3 (согласно со рејтингот на Moody's) или соодветен рејтинг од друга реномирана меѓународна институција за кредитен рејтинг“, се заменуваат со зборовите: „АА- (согласно со рејтингот на „Стандард и Пурс“ или „Фич“) или Аа3 (согласно со рејтингот на „Мудис“)“.

3. Во точката 19 став 1 потточка б) и г), зборовите: „БББ- (согласно со рејтингот на „Стандард и Пурс“) или Баа3“, се заменуваат со зборовите: „А- (согласно со рејтингот на „Стандард и Пурс“ или „Фич“) или А3“.

4. Во точката 20 став 1, зборовите: „А- (согласно со рејтингот на Standard&Poor's), со А3 (согласно со рејтингот на Moody's) или со соодветен рејтинг од друга реномирана меѓународна институција за кредитен рејтинг“, се заменуваат со зборовите: „АА- (согласно со рејтингот на „Стандард и Пурс“ или „Фич“) или Аа3 (согласно со рејтингот на „Мудис“)“.

5. Во точката 26 став 2 алинеја 1, зборовите: „БББ- (согласно со рејтингот на „Стандард и Пурс“) или Баа3“, се заменуваат со зборовите: „А- (согласно со рејтингот на „Стандард и Пурс“ или „Фич“) или А3“.

6. Оваа одлука влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

По исклучок на ставот 1 од оваа точка, за изложеностите од точка 1 ставови 2 и 4 од оваа одлука одобрени до денот на нејзиното влегување во сила, банката е должна да се усогласи со одредбите на оваа одлука, најдоцна до 31.12.2012 година.

О бр. 02-15/X-3/2012
4 октомври 2012 година
Скопје

Гувернер и претседавач
на Советот на Народната банка
на Република Македонија,
Димитар Богов, с.р.

3120.

Врз основа на член 47 став 1 точка 6 од Законот за Народната банка на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 158/10) и член 71 став 8 и член 72 став 3 од Законот за банките („Службен весник на Република Македонија“ бр. 67/07, 90/09 и 67/10), Советот на Народната банка на Република Македонија донесе

О Д Л У К А
ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ОД-
ЛУКАТА ЗА ЛИМИТИТЕ НА ИЗЛОЖЕНОСТА

1. Во Одлуката за лимитите на изложеноста („Службен весник на Република Македонија“ бр. 31/08, 163/08, 43/09, 91/11 и 100/12), во точка 4 по ставот 2 се додаваат два нови става 3 и 4 коишто гласат:

„По исклучок на ставот 2 од оваа точка, активните биланси и вонбилансни побарувања од ставот 1 од оваа точка не се коригираат за износот на извршената исправка на вредноста или за издвоената посебна резерва доколку станува збор за:

- изложеност на кредитен ризик кон клиент (вклучувајќи и влади и централни банки) со кредитен рејтинг еднаков или понизок од ЦЦЦ+ (согласно со рејтингот на „Стандард и Пурс“ или „Фич“) или Цаа1 (согласно со рејтингот на „Мудис“);

- изложеност на кредитен ризик кон клиент со кредитен рејтинг повисок од кредитниот рејтинг од алинејата 1 од овој став, но со седиште во земја чијшто кредитен рејтинг е еднаков или понизок од ЦЦЦ+ (согласно со рејтингот на „Стандард и Пурс“ или „Фич“) или Цаа1 (согласно со рејтингот на „Мудис“);

- изложеност на кредитен ризик кон клиент за кој не е утврден кредитен рејтинг, но е со седиште во земја чијшто кредитен рејтинг е еднаков или понизок од Б- (согласно со рејтингот на „Стандард и Пурс“ или „Фич“) или Б3 (согласно со рејтингот на „Мудис“) или е со седиште во земја за која не е утврден кредитен рејтинг;

- изложеност на кредитен ризик кон клиент - нефинансиско лице којшто има побарувања врз основа на финансиски кредит еднаков или поголем од 31.000.000 денари од лице со кредитен рејтинг еднаков или понизок од ЦЦЦ+ (согласно со рејтингот на „Стандард и Пурс“ или „Фич“) или Цаа1 (согласно со рејтингот на „Мудис“) или од лице со повисок кредитен рејтинг, но со седиште во земја чијшто кредитен рејтинг е еднаков или понизок од ЦЦЦ+ (согласно со рејтингот на „Стандард и Пурс“ или „Фич“) или Цаа1 (согласно со рејтингот на „Мудис“);

- изложеност на кредитен ризик кон клиент - нефинансиско лице којшто има побарувања врз основа на финансиски кредит еднаков или поголем од 31.000.000 денари од лице за кое не е утврден кредитен рејтинг, но е со седиште во земја чијшто кредитен рејтинг е еднаков или понизок од Б- (согласно со рејтингот на „Стандард и Пурс“ или „Фич“) или Б3 (согласно со рејтингот на „Мудис“) или е со седиште во земја за која не е утврден кредитен рејтинг.

Во случаите кога изложеноста од ставот 3 алинеи 4 и 5 од оваа точка е поголема од износот на финансискиот кредит од тие алинеи, изложеноста не се коригира само за оној дел од исправката на вредноста, односно од посебната резерва за изложеноста во висина до износот на финансискиот кредит.“

2. Во точката 18 став 1, потточка г), зборовите: „БББ- (согласно со рејтингот на „Стандард и Пурс“) или Баа3“, се заменуваат со зборовите: „А- (согласно со рејтингот на „Стандард и Пурс“ или „Фич“) или А3“.

Во потточка г) алинеја 2 и потточка е) став 1, зборовите: „А- (согласно со рејтингот на „Стандард и Пурс“) или А3“, се заменуваат со зборовите: „АА- (согласно со рејтингот на „Стандард и Пурс“ или „Фич“) или Аа3“.

3. Оваа одлука влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

За изложеностите од точка 1 од оваа одлука одобрени до денот на нејзиното влегување во сила, банката е должна да се усогласи со лимитите на изложеност и лимитите на вложувањата во нефинансиски институции, најдоцна до 31.12.2012 година.

О бр. 02-15/X-4/2012
4 октомври 2012 година
Скопје

Гувернер и претседавач
на Советот на Народната банка
на Република Македонија,
Димитар Богов, с.р.

АГЕНЦИЈА ЗА ХРАНА И ВETERИНАРСТВО

3121.

Врз основа на член 57, став (8) од Законот за безбедност на храната („Службен весник на Република Македонија“ бр. 157/10, 53/11 и 1/12), директорот на Агенцијата за храна и ветеринарство донесе

П РА В И Л Н И К ЗА ПОСЕБНИТЕ БАРАЊА ЗА БЕЗБЕДНОСТ НА ПРИРОДНАТА МИНЕРАЛНА ВОДА (*)

Член 1

Со овој правилник се пропишуваат посебните барања за безбедноста на природната минерална вода.

Член 2

(1) Поимите дефинирани во Законот за безбедност на храната и прописите донесени врз основа на тој закон се применуваат и во овој правилник.

(2) Одделни изрази употребени во овој правилник го имаат следното значење:

1) „природна минерална вода“ е микробиолошки исправна вода, која потекнува од подземна водна маса или слој и се појавува на површината на извор каптиран во една или повеќе природни или издупчени точки на излегување на површината. Природната минерална вода јасно се разграничува од обичната вода за пиење според нејзината природа, која се карактеризира со содржината на минерали, микроелементи или други состојки кои поволно влијаат на организмот и според нејзината чистота. Карактеристиките на природната минерална вода се сочувани поради подземното потекло на таа вода, која е заштитена од сите ризици од загадување;

2) „природно газирана природна минерална вода“ е вода чија содржина на јаглерод диоксид при извирање останува иста и по спроведување на декантацијата и по амбалажирањето земајќи го во предвид, доколку е соодветно, повторно внесеното количество на јаглерод диоксид од истата водна маса или слој, што е еднакво на количеството ослободено за време на овие постапки и предмет на вообичаените технички дозволени отстапувања;

3) „природна минерална вода збогатена со гас од изворот“ е вода чија содржина на јаглерод диоксид од истата водна маса или истиот слој по декантацијата, ако истата се врши, и по амбалажирањето, е поголема од она што е утврдено на изворот; и

4) „газирана природна минерална вода“ е вода во која е додаден јаглерод диоксид со потекло различно од водната маса или слој, од кои потекнува водата.

Член 3

(1) Одредбите на овој правилник се однесуваат на сите природни минерални води одобрени од страна на Агенцијата за храна и ветеринарство (во понатамошниот текст: Агенција) како природни минерални води, кои се експлоатираат на територија на Република Македонија или се увезени и кои се во согласност со карактеристиките на природната минерална вода дадени во Прилог 1, дел 1, кој е составен дел на овој правилник.

(*) Со овој правилник се врши усогласување со Директивата (ЕЗ) број 54/2009 од 18 јуни, 2009 година за користувањето и продажба на природни минерални води, CELEX број 32009L0054, Директивата (ЕЗ) број 40/2003 од 16 мај, 2003 година која ги утврдува списокот, границите на концентрација и барањата за означување за состојките на природната минерална вода и условите за користење на воздух збогатен со озон за третман на природните минерални води и изворските води, CELEX број 32003L0040 и Регулативата (ЕЗ) број 115/2010 од 9 февруари, 2010 година за утврдување на условите за употреба на активен алуминиум за отстранување на флуор од природните минерални и изворски води, CELEX број 32010R0115

(2) Природните минерални води од став (1) на овој член, се одобруваат само доколку се во согласност со карактеристиките на природната минерална вода дадени во Прилог 1, дел 1 на овој правилник и доколку се вршат редовни проверки за примената на одредбите од член 5 став (1) од овој правилник.

Член 4

Одредбите на овој правилник не се применуваат на:

1) води кои се медицински производи за хумана употреба утврдени со Правилникот за содржината на образецот на барањето и потребната документација која треба да се достави за запишување на медицинските помагала во регистерот на медицински помагала во Република Македонија^(*); и

2) природни минерални води кои се користат на изворот за лековити цели во термални или хидроминерални објекти.

Член 5

(1) За да може да се одобри експлоатација на природна минерална вода треба да бидат исполнети барањата од Прилог 1 на овој правилник.

(2) При експлоатацијата, опремата за експлоатација на природната минерална вода треба да се постави на начин на кој се избегнува секаква можност од загадување и со кој се задржуваат својствата на водата кои ги поседува на изворот, а особено:

1) изворот или истекувањето треба да е заштитено од можност за загадување;

2) каптажата, цевките и резервоарите треба да се направени од материјали погодни за вода и изградени така што да спречуваат какви било хемиски, физичко-хемиски или микробиолошки загадувања на водата;

3) условите за искористување, особено опремата за миене и пакување во шишиња, ги исполнува хигиенските услови, а особено контејнерите треба да бидат третирани или произведени за да се избегнуваат несаканите дејства врз микробиолошките и хемиските карактеристики на природната минерална вода; и

4) природната минерална вода не треба да се транспортира во контејнери, различни од оние кои се одобрени за доставување до крајниот потрошувач.

(3) Доколку при вршење на експлоатација се утврди дека природна минерална вода е загадена и повеќе не ги исполнува микробиолошките барања од член 16 на овој правилник, експлоатацијата на извориштето се прекинува, особено процесот на полнење во шишиња, се додека не се отстрани причината за загадувањето и додека водата не ги исполни микробиолошките барања.

(4) Врз природната минерална вода периодично се вршат проверки за да се утврди дали:

1) е во согласност со карактеристиките кои треба да ги исполнува природната минерална вода, дадени во Прилог 1, дел 1 од овој правилник;

2) одредбите на ставовите (2) и (3) од овој член се применуваат од страна на операторот кој управува со експлоатацијата на изворот.

Член 6

Изворите со природни минерални води можат да бидат експлоатирани и водата да се полни во шишиња само доколку се исполнети барањата од член 5, од овој правилник.

Член 7

(1) Природната минерална вода на самото извориште не треба да биде предмет на никаков друг третман освен на:

1) одвојување на нејзините нестабилни елементи како железни и сулфурни соединенија преку филтрација или декантација на кое може да му претходи оксигенација, доколку овој третман не го менува составот на водата во однос на основните состојки кои ги даваат нејзините својства;

2) одвојување на железни, магнезиумови и сулфурни соединенија, како и арсен од некои природни минерални води преку обработка со воздух збогатен со озон, доколку тој третман не го менува составот на водата во однос на основните состојки кои ги даваат нејзините својства, и доколку:

- третманите се во согласност со барањата пропишани од директорот на Агенцијата по спроведената постапка од страна на Европската Комисија со која Комисијата е овластена да постапува за работи кои се однесуваат на безбедност на храна и ветеринарна политика; и

- Агенцијата е известена за применетите третмани и врши контрола на истите;

3) одвојување на несакани состојки различни од оние наведени во точките 1) или 2) на овој член, доколку третманот кој се користи за одвојување не го менува составот на водата во однос на основните состојки кои ги даваат нејзините својства и, доколку:

- третманите се во согласност со барањата пропишани од директорот на Агенцијата по спроведената постапка од страна на Европската Комисија со која Комисијата е овластена да постапува за работи кои се однесуваат на безбедност на храна и ветеринарна политика; и

- Агенцијата е известена за применетите третмани и врши контрола на истите; и

4) потполно или делумно издвојување на слободниот јаглерод диоксид од природната минерална вода се врши исклучиво со физички постапки.

(2) Природната минерална вода, на извориштето, не треба да подлежи на никакво дополнително збогатување, освен на внесување или повторно внесување на јаглерод диоксид.

(3) На природната минерална вода не треба да се врши дезинфекциска обработка со било какви средства и во согласност со став (2) на овој член, додавање на бактериостатски елементи или која било друг третман, кој би можел да го промени вкупниот број на микроорганизми од природната минерална вода.

(4) Одредбата на ставот (1) на овој член не се применува во случај на употребата на природни минерални води во производството на безалкохолни пијалаци.

Член 8

(1) Природните минерални води може да содржат одредени состојки кои треба да бидат во границите на дозволените нивоа. Состојките на природните минерални води треба да бидат во границите на дозволените нивоа кои се дадени во Прилог 2 кој е составен дела на овој правилник. Овие состојки можат природно да се присутни во водата и може да не се резултат од загадување на изворот.

(2) Во времето на пакувањето, состојките на природните минерални води треба да бидат во согласност со максималните дозволени граници дадени во Прилог 2 на овој правилник.

(3) Аналитичките методи за мерење на концентрацијата на состојките на природните минерални води се вршат согласно карактеристиките за анализирање на присуство на состојки дадени во Прилог 3, кој е составен дел на овој правилник.

Член 9

(1) Природната минерална вода со концентрација на флуорид, која надминува 1,5 мг/л, треба да се oznaчи со зборовите „содржи повеќе од 1,5 мг/л флуорид: не е соодветна за редовна употреба на доенчиња и деца под седум годишна возраст“.

(2) Податоците на означувањето од став 1 на овој член треба да бидат поставени во непосредна близина на трговското име и со јасно читливи букви.

(3) Природните минерални води при означувањето, треба да ја содржат точната количина на флуоридот во однос на физичко-хемискиот состав во смисла на основните состојки согласно член 18 став (3) точка (1) на овој правилник.

Член 10

(1) По исклучок од член 7 став (1) точка 2) на овој правилник при третирање на природните минерални води со воздух збогатен со озон операторот со храна однапред треба да ја извести Агенцијата, која треба да потврди дека:

1) употребата на ваквото третирање е оправдано со составот на водата во смисла на соединенија на железо, манган, сулфур и арсен;

2) операторот со храна ги преземал сите потребни мерки за ефективно и безбедно третирање на природната минерална вода како и да овозможи непречена контрола од страна на Агенцијата.

(2) Третирањето на природните минерални води со воздух збогатен со озон треба да биде во согласност со следните услови:

1) физичко-хемискиот состав на природните минерални води во смисла на основните состојки не треба да се измени со третирањето;

2) природната минерална вода пред третирањето треба да биде во согласност со микробиолошките критериуми утврдени во член 16 став (1) и (2) од овој правилник; и

3) третирањето не треба да доведе до создавање на остатоци со концентрација, која ги надминува максималните граници утврдени во Прилог 4, кој е составен дел на овој правилник или остатоци кои можат да преставуваат ризик за јавното здравје.

Член 11

Природните минерални води кои се третирани со воздух збогатен со озон, треба да бидат означени така што во близина на аналитичкиот состав на карактеристичните состојки на водата, треба да ги содржи зборовите „вода подложена на одобрена техника на оксидација со воздух збогатен со озон“.

Член 12

(1) Прочистувањето на природни минерални води со цел да се отстрани флуоридот, (во понатамошниот текст: постапка за отстранување на флуорид) се врши со активна алумина (активен алуминиум).

(2) Постапката за отстранување на флуорид се врши во согласност со техничките барања дадени во Прилог 5, кој е составен дел на овој правилник.

Член 13

Ослободувањето на остатоци во природната минерална како резултат на постапката за отстранување на флуорид треба да биде на најниско ниво, колку што е технички изводливо и не треба да претставува ризик за здравјето на луѓето. За да се осигури ова, операторот со храна спроведува и ги следи техничките барања за прочистување дадени во Прилог 5 од овој правилник.

Член 14

(1) За примената на постапката за отстранување на флуорид се известува Агенцијата најмалку три месеци пред примена на постапката.

(2) Со известувањето, операторот со храна ги доставува до Агенцијата потребните информации, документација и аналитички резултати за прочистувањето, кои покажуваат дека е постапено во согласност со техничките барања дадени во Прилог 5 од овој правилник.

Член 15

Природната минерална вода која е подложена на постапка за отстранување на флуорид, треба да биде означена со зборовите „природна минерална вода подложена на одобрена техника на адсорпција“.

Член 16

(1) Вкупниот број на живи микроорганизми од природната минерална вода на изворот треба да е во согласност со нормалниот број на микроорганизми од природната минерална вода и да дава задоволителен доказ за заштитата на изворот од секако загадување.

(2) Вкупниот број на микроорганизми се определува во согласност со барањата дадени во Прилог 1, дел 2, точка 1.3.3 на овој правилник.

(3) По пакувањето на природната минерална вода во шишиња, вкупниот број на микроорганизми на изворот не треба да надмине 100 на 1 ml по извршената инкубација на хранителна подлога од „агар-агар“ или „агар-желатин“ при 20 ° C до 22 ° C за 72 часа и 20 на 1 ml по инкубација на хранителна подлога „агар-агар“ при 37 ° C за 24 часа. Вкупниот број на микроорганизмите се мери во рок од 12 часа по полнењето во шишиња и во текот на тој период водата се одржува на 4 ° C ± 1 ° C во текот на 12-часовниот период.

(4) На изворот, овие вредности на микроорганизми во природната минерална вода обично не треба да надминуваат 20 на 1ml при 20 ° C до 22 ° C за 72 часа и 5 на 1 ml при 37 ° C за 24 часа редоследно, под услов овие вредности да се сметаат за водечки (показателни) вредности, а не за максимално дозволени концентрации.

(5) Природната минерална вода на извориштето и во промет, не треба да содржи:

1) паразити и патогени микроорганизми;

2) *Escherichia coli* и други колиформни бактерии и фекални стрептококи во секој испитан примерок од 250 ml;

3) анаеробни сулфиторедуирачки бактерии кои создаваат спори во секој испитан примерок од 50 ml; и

4) *Pseudomonas aeruginosa* во секој испитан примерок од 250 ml.

(6) По исклучок од ставовите (1), (2) и (3) од овој член и условите за употреба утврдени во член 5 од овој правилник, при ставање во промет обновливиот вкупен број на микроорганизми на природна минерална вода е оној кој е резултат на нормалното зголемување на бројот на бактериите кои биле присутни на изворот при што природната минерална вода не треба да има никакви органолептички отстапувања.

Член 17

Сите садови кои се користат за пакување на природна минерална вода, треба да бидат опремени со затворач, дизајниран со цел да се спречи секаква можност за фалсификат или контаминација.

Член 18

(1) Природната минерална вода треба да биде означена како: „природна минерална вода“. Природната минерална вода која содржи додаден јаглерод диоксид се означува како „природно газирани природна минерална вода“, „природна минерална вода со додадена гас од изворот“ или „газирана природна минерална вода“.

(2) Природна минерална вода на која со физичка постапка потполно или делумно е отстранет јаглерод диоксидот, која била подложена на некоја од постапките наведени во од член 7 став (1) точка 4) на овој правилник, се дополнува со ознаката „целосно дегазирана“ или „делумно дегазирана“.

(3) Означувањето на природните минерални води треба да ги содржат најмалку следните податоци:

1) приказ на аналитичкиот состав, кој ги покажува нејзините карактеристични состојки;

2) местото каде што се искористува изворот и името на изворот;

3) информации за секој третман наведени во член 7 став (1) точки 2) и 3) од овој правилник;

4) реден број на одобрението за полнење и ставање во промет на минерална вода, издадено од страна на Агенцијата; и

5) име на акредитирана лабораторија во која е извршена лабораториската анализа на минералната вода, лабораториски број и број на анализа.

Член 19

(1) Во означувањето на природната минерална вода, името на локалитетот, населба или местото може да се вклучи во текстот на трговското име, под услов тоа да се однесува на местото на изворот од каде се искористува природната минерална вода и доколку тоа не доведува до заблуда во однос на местото на искористување на изворот.

(2) Природна минерална вода од ист извор треба да носи едно единствено трговско име.

(3) Кога означувањето на природните минерални води кои се нудат за продажба вклучуваат трговското име различно од името на изворот или местото на неговото искористување, тоа место на искористување или името на изворот се наведуваат со букви чија височина и широчина се најмалку еден и пол пати поголеми од најголемите букви кои се користат за продажното име.

(4) Одредбите од став (1) на овој член се применува *mutatis mutandis* во однос на трговското име кое се користи за рекламирање.

Член 20

(1) На пакувањето или означувањето, како и при рекламирањето, не треба да се користат обележувања, ознаки, трговски марки и заштитни имиња, слики или други знаци, во каква и да е форма, без разлика дали се фигуративни или не, кои:

1) во случај на природна минерална вода, укажуваат на карактеристика која водата не ја поседува, особено во однос на нејзиното потекло, датум на одобрението за употреба, резултати од анализите или слични упатувања на гаранции за автентичност; и

2) во случај кога се работи за вода за пиење која е пакувана во контејнери, која не ги исполнува карактеристиките дадени во Прилог 1 дел 1 на овој правилник, може да доведе до забуна со природна минерална вода, а особено означувањето „минерална вода“.

(2) Означувањето не треба да содржи зборови со кои се припишуваат својства на природната минерална вода во врска со превенција, лекување или лек за болест кај луѓето.

(3) Означувањата од табелата во Прилог 6 кој е составен дел на овој правилник, може да се користат доколку се во согласност со карактеристиките утврдени во таа табела, под услов истите да се врз основа на физичко-хемиски анализи и онаму каде што е потребно фармаколошки, физиолошки и клинички испитувања изведени во согласност со утврдени научни методи.

(4) На означувањето може да стои ознаката „го стимулира варењето“ или „може да ги олесни функциите на црниот дроб и жолчката“. Означувањето може да содржи и други ознаки, само доколку се во согласност со став (1) и (2) на овој член.

Член 21

Со денот на влегувањето во сила на овој правилник, престанува да важи Правилникот за посебните барања за безбедност на природната минерална вода („Службен весник на Република Македонија“ бр. 32/06).

Член 22

Овој правилник влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 02 – 2802/5
7 септември 2012 година
Скопје

Директор,
Дејан Рунтевски, с.р.

Прилог 1

Дел I. Карактеристиките, кои на природната минерална вода и даваат одредени својства поволни за здравјето, се утврдуваат:

(а) со следните испитувања:

- геолошки и хидролошки испитувања на теренот;
- физички, хемиски и физичко-хемиски;
- микробиолошки и
- доколку е потребно, фармаколошки, физиолошки и клинички испитувања.

(б) во согласност со критериумите наведени во дел II од овој прилог;

(в) во согласност со научните методи, одобрени од Агенцијата.

Хемискиот состав на основните состојки, температурата и други значајни својства на природната минерална вода треба да бидат стабилни и во границите на природно колебање, односно не треба да бидат изменети за време на експлоатацијата.

Во рамките на значењето на член 16, ставови (1), (2), (3) и (4) од овој правилник, вкупниот број на живи микроорганизми на природната минерална вода е прифатлив постојан вкупен број на колонии на изворот пред било каков третман, и квалитативен и квантитативен состав на микроорганизми кој, земајќи го во предвид одобрување на таа вода, се проверува со периодични анализи.

Дел II. Посебни барања кои треба да ги исполнува природната минерална вода

1.1 Барања за геолошки и хидролошки истражувања

При вршење на геолошки и хидролошки испитувања на теренот каде што е наоѓалиштето на природна минерална вода треба да се обезбедат следните податоци:

1.1.1 точното место на каптирање со означување на неговата надморска височина на мапа со размер не поголем од 1:1000;

1.1.2 детален геолошки извештај за потеклото и природата на теренот;

1.1.3 стратиграфија на хидрогеолошкиот слој

1.1.4 опис на постапките на каптирањето;

1.1.5 обележување на подрачјето или детали од други мерки за заштита на изворот од загадување.

1. 2. Барања за физички, хемиски и физичко-хемиски испитувања на природната минерална вода опфаќаат:

1.2.1 стапка на проток на изворот;

1.2.2 температура на водата на изворот и амбиенталната температура

1.2.3 врска помеѓу природата на теренот и природата и видот на минералите во водата;

1.2.4 сув остаток при 180 ° C и 260 ° C;

1.2.5 електроспроводливост или отпорност на природната минерална вода, со наведување на температурата при мерењето;

1.2.6 концентрација на водородни јони (pH);

- 1.2.7 анјони и катјони;
- 1.2.8 нејонизирани елементи;
- 1.2.9 елементи во трагови;
- 1.2.10 радиоактивни својства на изворот;
- 1.2.11 каде што е соодветно, значајните нивоа на изотопи на составните елементи на водата, кислород (^{16}O - ^{18}O) и водород (протиум, деутериум, тритиум);
- 1.2.12 токсичноста на некои состојки на водата, земајќи ги во предвид максимално дозволените граници за секоја од нив.
- 1.3. Микробиолошките анализи на изворот треба да вклучуваат:
 - 1.3.1 доказ за отсуство на паразити и патогени микроорганизми;
 - 1.3.2 квантитативно определување на обновливиот број на микроорганизмите, кој е показател за фекално загадување:
 - (а) отсуство на *Escherichia coli* и други колиформи во 250 ml при 37 ° C и 44,5 ° C;
 - (б) отсуство на фекални стрептококи во 250 ml;
 - (в) отсуство на анаеробни сулфиторедуирачки бактерии кои создаваат спори во 50 ml;
 - (г) отсуство на *Pseudomonas aeruginosa* во 250 ml;
 - 1.3.3 одредување на вкупниот обновлив број на микроорганизмите на 1ml вода:
 - а) при температура од 20 до 22 ° C за 72 часа на „агар-агар“ или мешавина на „агар-желатин“;
 - б) при температура од 37 ° C за 24 часа на „агар-агар“.
- 1.4 Барања за клинички и фармаколошки анализи
 - 1.4.1 Анализите кои треба да се извршат во согласност со научно признатите методи, се погодни за посебните карактеристики на природната минерална вода и нејзиното влијание врз човечкиот организам, како диуреза, стомачни и цревни функции, надомест за минералниот недостаток.
 - 1.4.2 Воспоставувањето на доследност и усогласеност на значителен број на клинички набљудувања може, доколку е соодветно, да ги замени анализите наведени во точка 1.4.1. Клиничките анализи можат, во определени случаи, да ги заменат анализите наведени во точка 1.4.1, доколку доследноста и усогласеноста на значителен број набљудувања, овозможува добивање на истите резултати.

Прилог 2

Состојки природно присутни во природните минерални води и максималните граници кои, доколку се надминати, можат да претставуваат ризик за јавното здравје

Состојки	Максимални граници (мг/л)
Антимон	0,0050
Арсеник	0,010 (вкупно)
Бариум	1,0
Бор	(*)
Кадмиум	0,003
Хром	0,050
Бакар	1,0
Цијанид	0,070
Флуориди	5,0
Олово	0,010
Манган	0,50
Жива	0,0010
Никел	0,020
Нитрати	50
Нитрити	0,1
Селениум	0,010

(*) Директорот на Агенцијата по потреба може да ја утврди максималната граница за бор по спроведена постапка од страна на Европската Комисијата со која Комисијата е овластена да постапува за работи кои се однесуваат на безбедност на храна и ветеринарна политика

Прилог 3

**Карактеристики за анализирање (*) на состојките присутни во природните
минерални води од Прилог 2 на овој правилник**

Состојки	Точност на вредноста на параметарот во % (Забелешка 1)	Прецизност на вредноста на параметарот (Забелешка 2)	Граница на детекција на вредноста на параметарот во % (Забелешка 3)	Забелешки
Антимон	25	25	25	
Арсен	10	10	10	
Бариум	25	25	25	
Бор				Види прилог 2
Кадмиум	10	10	10	
Хром	10	10	10	
Бакар	10	10	10	
Цијанид	10	10	10	Забелешка 4
Флуориди	10	10	10	
Олово	10	10	10	
Манган	10	10	10	
Жива	20	10	20	
Никел	10	10	10	
Нитрати	10	10	10	
Нитрити	10	10	10	
Селениум	10	10	10	

(*) Аналитичките методи за мерење на концентрациите на состојките наведени во Прилог 3 треба да бидат во состојба да ги измерат, како минимум, концентрациите еднакви на вредноста на параметарот со одредена точност, прецизност и граница на детекција. Независно од осетливоста на користениот метод, резултатот ќе се изразува со користење најмалку на истиот број на децимални места како за максималната граница утврдена во Прилог 3.

Забелешка 1: точност е систематска грешка и е разлика помеѓу просечната вредност на голем број повторени мерења и точната вредност.

Забелешка 2: прецизност е случајна грешка и вообичаено се изразува како стандардно отстапување (во рамките на производствената серија и помеѓу производствените серии) на примерок резултати од просекот. Прифатлива прецизност е еднаква на двојно релативно стандардно отстапување.

Забелешка 3: границата на детекција е:

- или трипати релативно стандардно отстапување во една производствена серија на природен примерок, кој содржи ниска концентрација од параметарот;
- или петпати релативно стандардно отстапување во една производствена серија на претходно неиспитан примерок.

Забелешка 4: методот треба да овозможи одредување на вкупниот цијанид во сите негови форми.

Прилог 4

Максималните граници за остатоци по третирањето на природните минерални води и изворските води со воздух збогатен со озон

остаток по третирањето	Максимална граница (*) (µg/l)
Растворен озон	50
Бромати	3
Бромоформи	1

(*) Усогласувањето со максималните граници се следи од страна на Агенцијата во време на полнењето во шишиња или друга форма на пакување наменета за крајниот потрошувач.

Прилог 5

Технички барања за употреба на активен алуминиум за отстранување на флуорид од природни минерални води

Следните критични чекори на преработка треба да се спроведат и соодветно да се мониторираат:

1. Пред да се употреби за прочистување на водата, активниот алуминиум подлежи на почетна постапка, која вклучува употреба на кисели или алкални хемикалии за да се отстранат сите остатоци, и потоа постапка за отстранување на фините честички.
2. Постапката на регенерација се применува во интервали кои се движат од една до четири недели во зависност од квалитетот на водата и моќта на пропуштање. Таа вклучува користење на соодветни хемикалии за да се отстранат адсорбираните јони со цел да се врати на капацитетот на адсорпција на активниот алуминиум, и да се отстранат евентуално формираните бионаслагги. Оваа постапка се врши во следните три фази:
 - Прочистување со натриум хидроксид за да се отстранат јони на флуорид и да се заменат со јони на хидроксид.
 - Прочистување со киселина за отстранување на остатоците на натриум хидроксид и активирање на средината.
 - Плакнење со вода или деминерализирана вода и климатизација со вода како последен чекор, со цел да се обезбеди дека филтерот нема влијание врз целокупната содржина на минерали на преработената вода.
3. Хемикалиите и реагенсите кои се користат за почетни постапки и постапки на регенерација треба да ги почитуваат соодветните европски стандарди или важечките национални стандарди за чистотата на хемиските реагенси кои се користат за третман на водата наменета за консумирање од страна на луѓето.
4. Активниот алуминиум одговара на европските стандарди за да се обезбеди дека не се испуштаат остатоци во водата што резултира со концентрации кои ги надминуваат граничните вредности утврдени со овој правилник или во отсуство на граничните вредности во правилникот, ограничувањата утврдени во Правилникот за безбедност на водата⁽²⁾ или во важечкото национално законодавство. Вкупната количина на алуминиумски јони во прочистената вода како резултат на ослободувањето на алуминиум, главната материја на активирана алумина, не смее да надмине 200microg/L, како што е утврдено во Правилникот за безбедност на водата⁽²⁾. Овој износ се проверува редовно во согласност со директивата на Советот.

Прилог 6

Означување и карактеристики на природната минерална вода утврдени во член 20 став (2), (3) и (4)

Означување	карактеристики
Со ниска минерална содржина	Содржина на минерални соли, пресметано како фиксен остаток, не поголема од 500 mg/l
Со многу ниска минерална содржина	Содржина на минерални соли, пресметано како фиксен остаток, не поголема од 50 mg/l
Богата со минерални соли	Содржина на минерални соли, пресметано како фиксен остаток, поголема од 1 500 mg/l
Содржи бикарбонат	Содржина на бикарбонат поголема од 600 mg/l
Содржи сулфат	Содржина на сулфат поголема од 200 mg/l
Содржи хлорид	Содржина на хлорид поголема од 200 mg/l
Содржи калциум	Содржина на калциум поголема од 150 mg/l
Содржи магнезиум	Содржина на магнезиум поголема од 50 mg/l
Содржи флуорид	Содржина на флуорид поголема од 1 mg/l
Содржи железо	Содржина на бивалентно железо поголема од 1 mg/l
Кисела	Содржина на слободен јаглерод диоксид поголема од 250 mg / l
Содржи натриум	Содржина на натриум поголема од 200 mg/l

Погодна за подготовка на храна за доенчиња	—
Погодна за диета со ниска содржина на натриум	Содржина на натриум помала од 20 mg/l
Може да има лаксативно дејство	—
Може да има диуретично дејство	—

⁽¹⁾ Правилникот за содржината на образецот на барањето и потребната документација која треба да се достави за запишување на медицинските помагала во регистрот на медицински помагала во Република Македонија Правилник е усогласен со Директивата ЕЗ број 83/2001 од 6 ноември, 2001 година за кодексот на заедницата во врска со медицински производи, CELEX бр. 32001L0083;

⁽²⁾ Правилникот за безбедност на водата е усогласен со Директивата ЕЗ број 83/1998 од 3 ноември, 1998 година за квалитетот на водата наменета за употреба од страна на луѓето, CELEX бр. 31998L0083.

3122.

Врз основа на член 117 став (3) од Законот за безбедност за храната ("Службен весник на Република Македонија" бр. 157/10, 53/11 и 1/12), директорот на Агенцијата за храна и ветеринарство, донесе

**П РА В И Л Н И К
ЗА БАРАЊАТА ВО ОДНОС НА КВАЛИТЕТОТ НА
РАСТИТЕЛНИТЕ МАСЛА ЗА ЈАДЕЊЕ И МАСТИ
ОД РАСТИТЕЛНО ПОТЕКЛО, НА МАРГАРИНОТ,
МАЈОНЕЗОТ И НА НИВ СРОДНИ ПРОИЗВОДИ**

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Со овој правилник се пропишуваат барањата во однос на квалитет кој треба да ги исполнуваат растителните масла за јадење и мастите од растително потекло, на маргаринот, мајонезот и на нив сродни производи, кои се произведуваат или се ставаат во промет во однос на:

- 1) класификација, категоризација и називи на храната;
- 2) физички, хемиски, физичко-хемиски и органолептички карактеристики (сензорни карактеристики) и состав на храната од аспект на квалитет и
- 3) физичко-хемиските и органолептички карактеристики (сензорни карактеристики) и видот и количеството на сировини, адитиви и други материи што се употребуваат во производството и преработка на храна од аспект на квалитет.

ПОИМИ

Член 2

Одделни поими употребени во овој правилник го имаат следното значење:

- 1) "растителни масла за јадење" се производи кои се добиваат од семките или од плодот на растението, составени од триглицериди на масни киселини, а можат да содржат и незначителни количини од други липиди како што се фосфолипиди, восоци, изопреноиди, моноглицериди, диглицериди и слободни масни киселини;
- 2) "рафинирани масла" се масла добиени од повеќе видови на сурови растителни масла произведени со пресување, и/или екстракција со растворувач, и/или со рафинирање;
- 3) "ладно цедени масла" се производи кои се добиваат од соодветната сировина, со пресување на температура до 50°C;
- 4) "нерафинирани масла" се производи кои се добиваат од соодветната сировина со механички постапки, на пример пресување со употреба на топлина;
- 5) "растителни масти" се производи добиени со определен технолошки процес од масла и масти од растително потекло;
- 6) "растителна мрс" е производ добиен со мешање на растителни масла и масти, со додаток на адитиви со посебна постапка на кристализација;
- 7) "растителна маст" е производ добиен од масла и од растителни масти со метода на рафинација, хидрогенизација и/или фракционирање и/или интерестерификација и/или други соодветни технолошки постапки;
- 8) "мешавина на масти" е производ добиен од растителни масла и/или растителни и/или животински масти со постапка на мешање со рафинација, хидрогенизација и/или фракционирање и/или интерестерификација и/или друга соодветна технолошка постапка;
- 9) "маргарин" е производ добиен со соодветна технолошка постапка, во форма на цврста или течна емулзија од типот вода во масло;
- 10) "производи сродни на маргаринот (масни намази)" се цврсти емулзии од типот на вода во масло добиени со соодветна технолошка постапка од растителни

масти и масла од растително потекло и/или животинско потекло вклучувајќи и масти и масла од морска риба, вода и/или млеко и/или млечни производи, скроб дозволени адитиви со или без додаток на витамини и соли, со содржина на млечни масти од 10% до 80% на вкупна маснотија;

11) "мајонез" е производ во форма на емулзија од типот масло во вода, произведен од растително масло, жолчки и додатоци;

12) "салатен мајонез" е производ во форма на емулзија од типот масло во вода што по соодветна технолошка постапка е произведен од рафинирано растително масло за јадење, оцетна или некоја друга органска киселина, со или без јајце односно со производи од јајца или без производи од јајца (жолчка, белка, смрзнати матени јајца);

13) "сосови" се производи добиени од мајонез или од салатен мајонез со иситнет зеленчук и миродии или од екстракти на миродии; и

14) "преливи" се производи во форма на течна или полутечна емулзија од типот масло во вода, што се произведува од рафинирано растително масло за јадење и оцет, со јајца или без јајца.

II. ПОСЕБНИ ОДРЕДБИ

Член 3

Врз основа на технолошкиот процес кој се применува во производството, растителните масла за јадење се делат на следните категории:

- 1) рафинирани масла;
- 2) ладно цедени масла и
- 3) нерафинирани масла.

Член 4

Рафинираните масла се производи кои во зависност од начинот на кој се добиени на пазарот се означени согласно Прилог 1 "Имиња на растителните масла и фракции на растителните масла" кој е составен дел на овој правилник или со ознаката "масло" надополнето со името на растението кое не е наведено во Прилог 1 на овој правилник.

Член 5

Рафинираните масла треба да ги исполнат следните барања:

- на 20°C да се течност, бистра, со карактеристична боја;
- да се со неутрален до карактеристичен мирис и вкус на сировината од која се добиени, без туѓ несвојствен и/или ужегнат мирис и вкус;
- да не содржат повеќе од 0,3% слободни масни киселини (изразени како олеинска киселина);
- пероксидниот број да не е поголем од 5 mmol O2/kg;
- да содржат најмногу 0,2% вода и други испарливи материи на температура од 105°C и
- содржината на сапуни (натриум олеинат) да не е повеќе од 50mg/kg.

Член 6

Освен барањата од член 5 од овој правилник, рафинираните масла треба да ги исполнат и барањата за физички, хемиски, физичко-хемиски и органолептички карактеристики (сензорни карактеристики) и состав на храната од аспект на квалитет дадени во Прилог 2 кој е составен дел на овој правилник.

Ладно цедени и нерафинирани масла за јадење

Член 7

При производство на ладно цедени масла и нерафинирани масла може да се спроведе и постапка на чистење или бистрење со миене со вода, декантирање, филтрирање и центрифугирање.

Член 8

(1) Ладно цедените и нерафинираните масла се ставаат во промет означени во согласност со Прилог 1 од овој правилник или со ознаката “масло” надополнето со името на растението кое не е наведено во Прилог 1 од овој правилник.

(2) Покрај името треба да се наведат и ознаките “ладно цедено” или “нерафинирано”.

Член 9

Ладно цедени и нерафинирани масла, треба да ги исполнат барањата од Прилог 2 на овој правилник, освен тоа треба да ги исполнат и следните барања:

- да се со карактеристична боја;
- да се со мирис и вкус карактеристичен за видот на семе или плод, без несвојствен и/или ужегнат мирис и вкус;
- да не содржат повеќе од 2 % слободни масни киселини (изразени како олеинска киселина);
- пероксидниот број да не е поголем од 7,5 mmol на 02/kg;
- да содржат најмногу 0,4 % вода и други испарливи материи на температура од 105°C.
- да не содржат повеќе од 0,1 % нерастворливи нечистотии и
- ладно цедените масла да не содржат повеќе од 0,15 mg/kg стигмамастодиед.

Мешавина на различни категории на растителни масла за јадење

Член 10

Мешавините од рафинирани масла, ладно цедени масла и нерафинирани масла се ставаат на пазарот под име во кое се вклучени имињата на маслата од кои е составена мешавината.

Масли од растително потекло

Член 11

Растителните масли во зависност од технолошката постапка можат да бидат растителна мрс и растителна маст.

Растителна мрс

Член 12

(1) Под растителна мрс, во смисла на овој правилник, се подразбира производ добиен со мешање на растителни масла и масли, со додаток на адитиви со посебна постапка на кристализација при што растителната мрс треба да содржи најмалку 95% маснотија.

(2) Растителната мрс која се става во промет треба да ги исполнува следните барања:

- да има жолта боја и зрнеста структура;
- миризбата и вкусот да се изразити, специфични, без несвојствен и/или ужегнат мирис и вкус;
- содржината на слободни масни киселини (како олеинска) да изнесува најмногу 0.1%. барање 0,4%;
- содржината на вода и други испарливи материи да изнесува најмногу 1.5%;
- содржината на кујнска сол (NaCl) да изнесува до 1% и
- пероксидниот број да не е поголем од 2,5 mmol на 02 /kg.

Растителна маст

Член 13

Производите од растителна маст кои се ставаат во промет треба да бидат означени како “растителна маст” која може да биде надополнета со определено растително потекло.

Мешавина на масли

Член 14

Производите од мешавина на масли се ставаат на пазарот под име “мешавина на масли” која може да биде надополнета со определени масли од растително односно од животинско потекло.

Член 15

Производите од членовите 12 и 13 на овој правилник треба да се исполнат и следните барања:

- да се со карактеристична боја;
- да се со мирис и вкус карактеристичен за видот на семето или плод, без несвојствен и/или ужегнат мирис и вкус;
- да не содржат повеќе од 0,3 % слободни масни киселини (изразени како олеинска киселина);
- пероксидниот број да не е поголем од 2,5 mmol на 02/kg и
- да содржат најмногу 0,2 % вода и други испарливи материи на температура од 105°C.

Член 16

Освен барањата од член 15 од овој правилник, растителните масли произведени од еден вид на растение, треба да ги исполнат и барањата дадени во Прилог 2 на овој правилник.

Маргарин и сродни производи

Член 17

При производството на маргарин како суровини можат да се користат масли и масла за јадење од растително и/или животинско потекло, (вклучувајќи масли и масла од морска риба), вода и/или млеко и производи од млеко, дозволени адитиви, согласно Правилникот за адитиви кои се употребуваат во производство на храна (“Службен весник на Република Македонија” бр. 31/12) како и готварска сол.

Член 18

Маргаринот што се пушта во промет треба да биде класифициран во согласност со содржината на масната фаза и тоа како:

- 1) маргарин (со содржина од најмалку 80% маснотии)
- 2) маргарин со намалена содржина на масли (со содржина не помалку од 60 и не повеќе од 62 % маснотии)
- 3) лесни или полумасни маргарини (со содржина не помалку од 39 и не повеќе од 41% маснотии) и
- 4) маргарински намаз (со содржина не помалку од 10% маснотии).

Член 19

Маргаринот што се пушта во промет треба да ги исполнува следните барања:

- бојата, миризбата и вкусот да му се својствени на производот, без несвојствен и/или ужегнат мирис и вкус;
- киселинскиот број да изнесува до 3,0 mg KOH/g и
- содржината на готварска сол (NaCl) да изнесува до 2.5%.

Производи сродни на маргарин (Масни намази)

Член 20

(1) Масните намази што се пуштаат во промет треба да бидат класифицирани во согласност со содржината на масната фаза и тоа како:

- 1) полномасен намаз (со содржина од 80% маснотии);

2) намаз со намалена содржина на масти (со содржина од 60% до 62% маснотии);

3) полумасни намаз (со содржина од 39% до 41% маснотии) и

4) мешан масен намаз (со содржина не помалку од 10% маснотии).

(2) При ставање во промет, производите слични на маргаринот треба да ги исполнуваат следните барања:

- да се со боја, вкус и мирис својствени на производот без несвојствен и/или ужегнат мирис и вкус и

- киселинскиот број да изнесува до 3.0 mgKOH/g.

Мајонез и сродни производи

Член 21

Зависно од употребените сировини и начинот на производство, мајонезот и производите сродни на мајонез се пуштаат во промет како:

- 1) мајонез;
- 2) салатен мајонез и
- 3) сосови и преливи.

Мајонез

Член 22

Мајонезот што се пушта во промет треба да ги исполнува следните барања:

- содржината на растително масло за јадење да не е помала од 75%;
- содржината на жолчки да не е помала од 6% и
- изгледот, миризбата и вкусот да се карактеристични за производот, без несвојствен и/или ужегнат мирис и вкус.

Салатен мајонез

Член 23

Салатниот мајонез што се пушта во промет треба да ги исполнува следните барања:

- изгледот, миризбата и вкусот да се карактеристични за производот, без несвојствен и/или ужегнат мирис и вкус;
- содржината на растително масло за јадење да не е помала од 50%;
- содржината на жолчки да не е поголема од 4.5% и
- вкупната количина на емулгатори и стабилизатори да не преминува 5.0%.

Сосови и преливи

Член 24

Во производството на сосови и преливи може да се употребуваат: готварска сол, хранливи јагленохидратни засладувачи, сенф, зачини или екстракти на зачини, органски киселини, белковини од растително потекло и производи од млеко, скроб, брашно и иситнет зеленчук.

Преливот што се пушта во промет треба да содржи најмалку 10% рафинирано растително масло за јадење.

Член 25

При означувањето, рекламирањето и презентирањето на производите од член 1 на овој правилник се применуваат одредбите од Законот за безбедност на храната и Правилникот за означување на храната.

III. ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 26

Со денот на влегувањето во сила на овој правилник престанува да се применува Правилникот за квалитетот на маслата за јадење и маста од растително потекло и на маргаринот, мајонезот и на нив сродни производи („Службен лист на СФРЈ” бр. 27/85).

Член 27

Овој правилник влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во “Службен весник на Република Македонија”.

Бр. 21-2451/5
18 септември 2012 година
Скопје

Директор,
Дејан Рунтевски, с.р.

Прилог 1

Имиња на растителните масла и фракции на растителните масла

1. Сончогледово масло – масло добиено од семе од сончоглед (*Helianthus annuus* L.);

2. Сончогледово масло – масло добиено од семе од сончоглед со висока содржина на олеинска киселина (*Helianthus annuus* L.);

3. Сончогледово масло – масло добиено од семе од сончоглед со средна содржина на олеинска киселина (*Helianthus annuus* L.);

4. Сојино масло – масло добиено од семе од соја (*Glycine max* Merrill);

5. Масло од репка – масло добиено од семе од репка со ниска содржина на ерука киселина (*Brassica napus* L., *Brassica campestris* L., *Brassica juncea* L.);

6. Масло од репка – масло добиено од семе од репка со висока содржина на ерука киселина (*Brassica napus* L., *Brassica campestris* L., *Brassica juncea* L.);

7. Масло од никулци од пченка - масло добиено од семето на видот (*Zea mays* L.);

8. Арашидово (кикирики во лушпа) масло – добиено од арашида (*Arachis hypogaea* L.);

9. Масло од сусам - масло добиено од семе од сусам (*Sesamum indicum* L.);

10. Кокосово масло – масло добиено од плодот на кокосовиот орех (*Cocos nucifera* L.);

11. Палмино масло – масло добиено од (мезокарпот) плодот на маслодајната палма (*Elaeis guineensis* Jacq.);

12. Палмин стероин - цврста фракција добиена од палмино масло

13. Палмин суперолеин - течна фракција добиена од палмино масло

14. Палмин олеин – течна фракција добиена од палмино масло

15. Масло од палмини семки – масло добиено од семките на маслената палма (*Elaeis guineensis* Jacq.);

16. Масло од бабаса - масло од семка од различни видови на бабаса палма (*Orbignya oleifera* B., *Orbignya huebneri* B., *Orbignya martiana* B.R.);

17. Масло од семки од памук- масло добиено од семе од различни видови на памук (*Gossypium* spp.);

18. Масло од грозје – масло- добиено од семки од грозје (*Vitis vinifera* L.);

19. Масло од сенф – масло добиено од семе од бел, црн и кафеен сенф (*Sinapis alba* L. ili *Brassica hirta* Moench, *Brassica juncea* L. *Brassica nigra* L. Koch);

20. Масло од шафраника – масло добиено од семки од шафраника (*Carthamus tinctorius* L.);

21. Масло од шафраника со висока содржина на олеинска киселина - масло добиено од видот семки на шафраники со висока содржина на олеинска киселина (*Carthamus tinctorius* L.);

22. Масло од тиква - масло добиено од семе од тиква (*Cucurbita pepo* L.);

23. Масло од лен – масло добиено од семе од лен (*Linum usitatissimum* L.);

24. Маслиново масло од плодот и маслиново дрво (*Olea europaea* Sativa Hofm Link) и нивни фракции.

Прилог 2

Физички, хемиски, физичко-хемиски и органолептички карактеристики (сензорни карактеристики) и состав на храната од аспект на квалитет

Барања	Растителни масла										
	1. Сончогледово масло	2. Сончогледово масло со висока содржина на олеинска киселина	3. Сончогледово масло со средна содржина на олеинска киселина	4. Сојино масло	5. Масло од репка со ниска содржина на ерука киселина	6. Масло од репка со висока содржина на ерука киселина	7. Масло од нискушти од пченка	8. Масло добиено од арапида	9. Масло од сусам	10. Кокосово масло	11. Палмино масло
	Густина	0,909-0,915	0,914-0,916	0,919-0,925	0,910-0,920	0,914-0,920	0,917-0,925	0,912-0,920	0,915-0,924	0,908-0,921	0,891-0,899
	°C на маслото / водата на 20 °C	25°C/20 °C	20 °C/20 °C	20 °C/20 °C	20 °C/20 °C	20 °C/20 °C	20 °C/20 °C	20 °C/20 °C	20 °C/20 °C	40 °C/20 °C	50 °C/20 °C
	Индекс на рефракција	1,461-1,468	1,467-1,471	1,461-1,471	1,466-1,470	1,465-1,469	1,465-1,467	1,460-1,465	1,465-1,469	1,448-1,450	1,454-1,456

	(nD40 °C)	(nD25 °C)	(nD25 °C)	(nD40 °C)	(nD40 °C)	(nD40 °C)	(nD40 °C)	(nD40 °C)	(nD40 °C)	(nD40 °C)	(nD40 °C)	(nD50 °C)
Јоден број	118-141	78-90	94 – 122	124-139	94-120	105-126	103-135	86-107	104-120	6,3-10,6	50-55	
Сапонификациски број (mgKOH/g на маслото)	188-194	182-194	190 – 191	189-195	168-181	182-193	187-195	187-196	186-195	248-265	190-209	
Несапонификациски (%)	≤ 1,5	≤ 1,5	≤ 1,5	≤ 1,5	≤ 2,0	≤ 2,0	≤ 2,8	≤ 1,0	≤ 2,0	≤ 1,5	≤ 1,2	
Состав на масните киселини (%)												
C6: 0	ND*	ND	ND	ND	ND	ND	ND	ND	ND	ND-0,7	ND	
C8: 0	ND	ND	ND	ND	ND	ND	ND	ND	ND	4,6-10,0	ND	
C10: 0	ND	ND	ND	ND	ND	ND	ND	ND	ND	5,0-8,0	ND	
C12: 0	ND-0,1	ND	ND	ND-0,1	ND	ND	ND-0,3	ND-0,1	ND	45,1-53,2	ND-0,5	
C14: 0	ND-0,2	ND-0,1	ND-1	ND-0,2	ND-0,2	ND-0,2	ND-0,3	ND-0,1	ND-0,1	16,8-21,0	0,5-2,0	
C16: 0	5,0-7,6	2,6-5,0	4,0-5,5	8,0-13,5	1,5-6,0	2,5-7,0	8,6-16,5	8,0-14,0	7,9-12,0	7,5-10,2	39,3-47,5	
C16: 1	ND-0,3	ND-0,1	ND-0,05	ND-0,2	ND-3,0	ND-0,6	ND-0,5	ND-0,2	ND-0,2	ND	ND-0,6	
C17: 0	ND-0,2	ND-0,1	ND-0,05	ND-0,1	ND-0,1	ND-0,3	ND-0,1	ND-0,1	ND-0,2	ND	ND-0,2	
C17: 1	ND-0,1	ND-0,1	ND-0,06	ND-0,1	ND-0,1	ND-0,3	ND-0,1	ND-0,1	ND-0,1	ND	ND	
C18: 0	2,7-6,5	2,9-6,2	2,1-5,0	2,0-5,4	0,5-3,1	0,8-3,0	ND-3,3	1,0-4,5	4,5-6,7	2,0-4,0	3,5-6,0	
C18: 1	14,0-39,4	75,0-90,7	43,1-71,8	17,0-30,0	8,0-60,0	51,0-75,0	20,0-42,2	35,0-69,0	34,4-45,5	5,0-10,0	36,0-44,0	

C18: 2	48,3-74,0	2,1-17	18,7-45,3	48,0-59,0	11,0-23,0	10,0-30,0	34-65,6	12,0-43,0	36,9-47,9	1,0-2,5	9,0-12,0
C18: 3	ND-0,3	ND-0,3	ND-0,5	4,5-11,0	5,0-13,0	4-14	ND-2,0	ND-0,3	0,2-1,0	ND-0,2	ND-0,5
C20: 0	0,1-0,5	0,2-0,5	0,2-0,4	0,1-0,6	ND-3,0	0,2-1,2	0,3-1,0	1,0-2,0	0,3-0,7	ND-0,2	ND-1,0
C20: 1	ND-0,3	0,1-0,5	0,2-0,3	ND-0,5	3,0-15,0	0,1-4,3	0,2-0,6	0,7-1,7	ND-0,3	ND-0,2	ND-0,4
C20: 2	ND	ND	ND	ND-0,1	ND-1,0	ND-0,1	ND-0,1	ND	ND	ND	ND
C22: 0	0,3-1,5	0,5-1,6	0,6-1,1	ND-0,7	ND-2,0	ND-0,6	ND-0,5	1,5-4,5	ND-1,1	ND	ND-0,2
C22: 1	ND-0,3	ND-0,3	ND	ND-0,3	>2,0-60,0	ND-2,0	ND-0,3	ND-0,3	ND	ND	ND
C22: 2	ND-0,3	ND	ND-0,09	ND	ND-2,0	ND-0,1	ND	ND	ND	ND	ND
C24: 0	ND-0,5	ND-0,5	0,3-0,4	ND-0,5	ND-2,0	ND-0,3	ND-0,5	0,5-2,5	ND-0,3	ND	ND
C24: 1	ND	ND	ND	ND	ND-3,0	ND-0,4	ND	ND-0,3	ND	ND	ND
Состав на стероли (%)											
Холестерол	ND-0,7	ND-0,5	0,1-0,2	0,2-1,4		ND-1,3	0,2-0,6	ND-3,8	0,1-0,5	ND-3,0	2,6-6,7
Брасикастерол	ND-0,2	ND-0,3	ND-0,1	ND-0,3		5,0-13,0	ND-0,2	ND-0,2	0,1-0,2	ND-0,3	ND
Кампестерол	6,5-13,0	5,0-13,0	9,1-9,6	15,8-24,2		24,7-38,6	16,0-24,1	12,0-19,8	10,1-20,0	6,0-11,2	18,7-27,5
Стигмастерол	6,0-13,0	4,5-13,0	9,0-9,3	14,9-19,1		0,2-1,0	4,3-8,0	5,4-13,2	3,4-12,0	11,4-15,6	8,5-13,9

Бета-ситостерол	50,0-70,0	42,0-70,0	56,0-58,0	47,0-60,0,		45,1-57,9	54,8-66,6	47,4-69,0	57,7-61,9	32,6-50,7	50,2-62,1	
Delta-5-авенастерол	ND-6,9	1,5-6,9	4,8-5,3	1,5-3,7		2,5-6,6	1,5-8,2	5,0-18,8	6,2-7,8	20,0-40,7	ND-2,8	
Delta-7-ситмастерол	6,5-24,0	6,5-24,0	7,7-7,9	1,4-5,2		ND-1,3	0,2-4,2	ND-5,1	0,5-7,6	ND-3,0	0,2-2,4	
Delta-7-авенастерол	3,0-7,5	ND-9,0	4,3-4,4	1,0-4,6		ND-0,8	0,3-2,7	ND-5,5	1,2-5,6	ND-3,0	ND-5,1	
Други стероли	ND-5,3	3,5-9,5	5,4-5,8	ND-1,8		ND-4,2	ND-2,4	ND-1,4	0,7-9,2	ND-3,6	ND	
Вкупни стероли (mg/kg)	2400-5000	1700-5200		1800-4500		4500-11300	7000-22100	900-2900	4500-19000	400-1200	300-700	
Растителни масла												
Барања за идентификација	12. Палмин стероли	13. Палмин суперолеин	14. Палмин олеин	15. Масло од палмини семки	16. Масло од бабаса	17. Масло од семки од памук	18. Масло од грозје	19. Масло од сенф	20. Масло од шафраника	21. Масло од шафраника со висока содржина на олеинска киселина	22. Масло од тиква	23. Масло од лен
	0,881 - 0,891	0,900-0,925	0,899-0,920	0,899-0,914	0,914-0,917	0,918-0,926	0,920-0,926	0,910-0,921	0,922-0,927	0,913-0,919	0,916-0,923	0,934-0,936
Густина	60	40 °C/20	40	40 °C/20 °C	25°C/20°	20°C/20°C	20°C/20°	20°C/20	20°C/20°	20°C/20°C	20°C/20°C	20°C/15°C
°C на												

маслото / вода на 20 °C	°C/2 0 °C	°C	°C/20 °C		C		C	°C	C					
Индекс на рефракција(n D60 °C)	1,447 - 1,452	1,463- 1,465	1,458- 1,460	1,448-1,452	1,448- 1,451	1,458-1,466	1,467- 1,477	1,461- 1,469	1,467- 1,470	1,466-1,470	1,470-1,475	1,478-1,482		
Јоден број	< 48	> 60	> 56	14,1-21,0	10-18	100-123	128-150	92-125	136-148	80-100	108-125	175-204		
Сапонифика циски број (mgKOH/g на маслото)	193- 205	180-205	194-202	230-254	245-256	189-198	188-194	168-184	186-198	186-194	187-197	187-196		
Несапонифика циски (%)	≤0,9	≤1,3	≤1,3	≤1,0	≤1,2	≤1,5	≤2,0	≤1,5	≤1,5	≤1,0	≤1,2	≤2,0		
Состав на масните киселини (%)	ND	ND	ND	ND-0,8	ND	ND	ND	ND	ND	ND	ND	ND		
C8: 0	ND	ND	ND	2,4-6,2	2,6-7,3	ND	ND	ND	ND	ND	ND			
C10: 0	ND	ND	ND	2,6-5,0	1,2-7,6	ND	ND	ND	ND	ND	ND			
C12: 0	0,1- 0,5	0,1-0,5	0,1-0,5	45,0-55,0	40,0-55,0	ND-0,2	ND	ND	ND	ND-0,2	ND			
C14: 0	1,0- 2,0	0,5-1,5	0,5-1,5	14,0-18,0	11,0-27,0	0,6-1,0	ND-0,3	ND-1,0	ND-0,2	ND-0,2	ND-0,2	ND-0,1		
C16: 0	48,0- 74,0	30,0-39,0	38,0- 43,5	6,5-10,0	5,2-11,0	21,4-26,4	5,5-11,0	0,5-4,5	5,3-8,0	3,6-6,0	6-16	6,2-6,6		

C16: 1	ND-0,2	ND-0,5	ND-0,6	ND-0,2	ND	ND-1,2	ND-1,2	ND-1,2	ND-0,2	ND-0,5	ND-0,2	ND-0,2	ND	0,2
C17: 0	ND-0,2	ND-0,1	ND-0,2	ND	ND	ND-0,1	ND-0,1	ND-0,1	ND-0,2	ND	ND-0,1	ND-0,1		ND-0,1
C17: 1	ND-0,1	ND	ND-0,1	ND	ND	ND-0,1	ND-0,1	ND-0,1	ND-0,1	ND	ND-0,1	ND-0,1		
C18: 0	3,9-6,0	2,8-4,5	3,5-5,0	1,0-3,0	1,8-7,4	2,1-3,3	2,1-3,3	3,0-6,5	0,5-2,0	1,9-2,9	1,5-2,4	1,5-2,4	3-13	4,3-6,3
C18: 1	15,5-36,0	43,0-49,5	39,8-46,0	12,0-19,0	9,0-20,0	14,7-21,7	14,7-21,7	12,0-28,0	8,0-23,0	8,4-21,3	70,0-83,7	70,0-83,7	16-43	17,5-26,0
C18: 2	3,0-10,0	10,5-15,0	10,0-13,5	1,0-3,5	1,4-6,6	46,7-58,2	46,7-58,2	58,0-78,0	10,0-24,0	67,8-83,2	9,0-19,9	9,0-19,9	38-58	13,5-156,6
C18: 3	ND-0,5	0,2-1,0	ND-0,6	ND-0,2	ND	ND-0,4	ND-0,4	ND-1,0	6,0-18,0	ND-0,1	ND-1,2	ND-1,2	ND-1,0	42,5-58,3
C20: 0	ND-1,0	ND-0,4	ND-0,6	ND-0,2	ND	0,2-0,5	0,2-0,5	ND-1,0	ND-1,5	0,2-0,4	0,3-0,6	0,3-0,6	ND-1,0	ND-0,1
C20: 1	ND-0,4	ND-0,2	ND-0,4	ND-0,2	ND	ND-0,1	ND-0,1	ND-0,3	5,0-13,0	0,1-0,3	0,1-0,5	0,1-0,5	ND-0,5	
C20: 2	ND	ND	ND	ND	ND	ND-0,1	ND-0,1	ND	ND-1,0	ND	ND	ND		
C22: 0	ND-0,2	ND-0,2	ND-0,2	ND-0,2	ND	ND-0,6	ND-0,6	ND-0,5	0,2-2,5	ND-1,0	ND-0,4	ND-0,4	ND-0,3	ND-0,1
C22: 1	ND	ND	ND	ND	ND	ND-0,3	ND-0,3	ND-0,3	22,0-50,0	ND-1,8	ND-0,3	ND-0,3		
C22: 2	ND	ND	ND	ND	ND	ND-0,1	ND-0,1	ND	ND-1,0	ND	ND	ND		
C24: 0	ND	ND	ND	ND	ND	ND-0,1	ND-0,1	ND-0,4	ND-0,5	ND-0,2	ND-0,3	ND-0,3		
C24: 1	ND	ND	ND	ND	ND	ND	ND	ND	0,5-2,5	ND-0,2	ND-0,3	ND-0,3		
Состав на стероли (%)														
Холестерол	2,5-5,0	2,0-3,5	2,6-7,0	0,6-3,7	1,2-1,7	0,7-2,3	0,7-2,3	ND-0,5		ND-0,7	ND-0,5	ND-0,5	ND	
Брасикастерол	ND	ND	ND	ND-0,8	ND-0,3	0,1-0,3	0,1-0,3	ND-0,2		ND-0,4	ND-2,2	ND-2,2	-	
Кампестерол	15,0-26,0	22,0-26,0	12,5-39,0	8,4-12,7	17,7-18,7	6,4-14,5	6,4-14,5	7,5-14,0		9,2-13,3	8,9-19,9	8,9-19,9	0,1-5,0	

[illegible]

Барања за идентификација	24. Масло од маслинки	24,а Маслово чисто	24,б Рафинирано масло за јадење	24,в Мешано маслово соино рафинирано соино масло за јадење	24,г Мешано маслоново масло со сончогледово рафинирано масло за јадење
Густина	0,910-0,916	0,910-0,916	0,910-0,916	0,914-0,920	0,913-0,919
Индекс на рефракција(20°C)	1,468-1,471	1,468-1,471	1,468-1,471	1,470-1,4722	1,469-1,474
Јоден број по Хануш (mgJ ₂ /100g.)	80-92	80-92	80-95	100-110	95-110
Сапунификационен број (mg КОН/g масло)	185-198	185-198	185-198	185-197	184-197
Несапунификациски материј %	до 1,5	до 1,5	до 1,5	до 1.5	до 1,5

Состав на масните киселини (%)		До 0,1	До 0,1	До 0,1	До 0,1	До 0,1	До 0,1
C12: 0		До 0,1	До 0,1	До 0,1	До 0,1	До 0,1	0,06-0,1
C14: 0		До 0,5	До 0,5	До 0,5	До 0,5	До 0,5	До 0,7
C16: 0		До 20	До 20	До 20	До 20	15-17	14-15
C16: 1		0,3-3,5	0,3-3,5	0,3-3,5	0,3-3,5	До 0,2	До 0,5
C18: 0		0,5-5,0	0,5-5,0	0,5-5,0	0,5-5,0	1-5	0,7-5,8
C18: 1		55-83	55-83	55-83	55-83	42-61	39-70
C18: 2		3,5-21	3,5-21	3,5-21	3,5-21	20-26	21-43
C18: 3		До 1,5	До 1,5	До 1,5	До 1,5	2-5	0,4-1
C20: 0		До 0,8	До 0,8	До 0,8	До 0,8	До 1	До 1
C20: 1		До 0,5	До 0,5	До 0,5	До 0,5	До 1	До 5
C22: 0		До 0,3	До 0,3	До 0,3	До 0,3	До 1	До 0,6
C22: 1						До 0,5	До 0,2
C24: 0		До 1	До 1	До 1	До 1	До 0,5	До 0,8

3123.

Врз основа на член 44 став (4) точка 12) од Законот за безбедност на храната („Службен весник на Република Македонија” бр. 157/10, 53/11 и 1/12) директорот на Агенцијата за храна и ветеринарство донесе

**П Р А В И Л Н И К
ЗА ПОСЕБНИ БАРАЊА ЗА КОНТРОЛА НА
TRICHINELLA VO МЕСОТО (*)**

Глава I
Општи одредби

Член 1
Предмет

Со овој правилник се пропишуваат посебните барања за превентива, контрола и ерадикација на *Trichinella* во месото.

Член 2
Примена

Одредбите на овој правилник се применуваат на: методите на испитување на присутност на *Trichinella* во месото, постапувањето на Агенцијата за храна и ветеринарство (во натамошниот текст: Агенцијата) и операторите со храна, доделување и отповикување на здравствениот статус, ветеринарно санитарните услови за увоз и начинот на спроведување на службени контроли и мониторинг на трихинелоза.

Член 3
Дефиниции

Одредени изрази употребени во овој правилник го имаат следното значење:

(а) „*Trichinella*“ е кој било нематод што припаѓа на видот на родот *Trichinella*.

(б) „Контролирани услови на одгледување во интегрирани производни системи“, е тип на одгледување животни каде што свињите цело време се држат под услови контролирани од операторот во однос на хранењето и држењето.

Глава II
Постапување на Агенцијата и операторите со храна

Член 4
Земање примерок од трупови

(1) При пост-мортем преглед во кланиците, од трупови од домашни свињи систематски се земаат примероци.

(*) Со овој правилник се врши усогласување со Регулатива на Комисијата (ЕЗ) Бр. 2075/2005 од 5 декември 2005 со кој се пропишуваат посебните правила за службени контроли на *Trichinella* во месо, CELEX Бр. 32005P2075, изменета со Регулатива на комисијата (ЕЗ) Бр. 1665/2006 од 6 ноември 2006 која ја менува Регулативата (ЕЗ) Бр. 2075/2005 со кој се пропишуваат посебните правила за службени контроли на *Trichinella* во месо, CELEX Бр. 32006R1665, Регулатива на комисијата (ЕЗ) Бр. 1245/2007 од 24 октомври 2007 која го менува Прилог I од Регулативата (ЕЗ) Бр. 2075/2005, во однос на користење на течен пепсин за детекција на трихинела во месо, CELEX Бр. 32007R1245 и Регулатива на комисијата за спроведување (ЕУ) Бр. 1109/2011 од 3 ноември 2011 со која се менува Прилог I од Регулативата (ЕЗ) Бр. 2075/2005 во однос на еквивалентни методи за тестирање на трихинела во месо, CELEX Бр. 32011R1109.

(2) Примероци се земаат од секој труп и се испитува присуство на *Trichinella* во лабораторија назначена од страна на Агенцијата, со користење на една од следните методи:

(а) референтната метода за откривање дадена во Глава I на Прилог I кој е составен дел на овој правилник; или

(б) еквивалентната метода за откривање дадена во Глава II на Прилог I на овој правилник.

(3) До добивање на резултатите од испитувањето на присуство на *Trichinella*, под услов операторот за храна да обезбедил соодветна следливост:

(а) трупови можат да бидат исечени максимално на шест дела во кланица или во објект за расекување што се наоѓа во истите простории како и кланицата.

(б) по исклучок од точка а) од овој став и по одобрување од страна на Агенцијата, трупови можат да се исечат во објект за расекување поврзан или одвоен од кланицата, доколку:

- постапката е под надзор на официјален ветеринар;
- трупот или деловите од истиот се превезуваат до ист објект за расекување како идна дестинација;
- објектот за расекување се наоѓа на територијата на Република Македонија; и

- во случај на позитивен резултат сите делови од трупот се прогласуваат како неисправни за исхрана на луѓето.

(4) Како дел од прегледот пост-мортем систематски во кланица или во објекти за обработка и расекување на дивеч се земаат примероци од труповите на коњи, диви свињи и други видови фармски и диви животни кои се приемчиви на *Trichinella*.

(5) Земањето на примероци од став (4) на овој член не треба да се спроведува доколку врз основа на анализа на ризик Агенцијата утврдила дека постои опасност за заразување со *Trichinella* за одредени фармски одгледувани или диви видови животни е незначителен.

(6) Примерок од секој труп се зема и се испитува во согласност со методите дадени во Прилог I на овој правилник и Прилог III кој е составен дел на овој правилник, во лабораторија определена од страна на Агенцијата.

Член 5

(1) По исклучок од член 4 став (1) на овој правилник, месото од домашните свињи кое било подложено на третман на замрзнување во согласност со Прилог II кој е составен дел на овој правилник, под надзор на официјален ветеринар не треба да се испитува на присуство на *Trichinella*.

(2) По исклучок од член 4 став (1) на овој правилник, труповите и месото од домашни свињи кои се одгледуваат единствено за гоеење и колење нема да подлежат на испитување на присуство на *Trichinella* доколку животните потекнуваат од:

1) одгледувалиште или категории на одгледувалишта кои Агенцијата официјално ги прогласила за слободни од *Trichinella* во согласност со постапката утврдена во член 12 на овој правилник; или

2) регион каде ризикот од *Trichinella* кај домашните свињи е официјално прогласен за незначителен, врз основа на податоците од член 12 на овој правилник.

(3) Листата на региони со незначителен ризик на *Trichinella* се објавува на веб-страницата на Агенцијата.

Член 6

Испитување за *Trichinella* и ставање на здравствена ознака.

(1) Труповите на животни од член 4 на овој правилник или деловите на истите, освен тие наведените во член 4 став (3) точка 2) на овој правилник, не треба да го напуштаат објектот пред да се утврди дека резултатите од испитувањето за *Trichinella* се негативни. Исто така, другите делови од животните наменети за исхрана на луѓе или животни, кои содржат ткиво на напречно набраздани мускули, не треба да го напуштат објектот пред да се утврди дека резултатите од испитувањето на *Trichinella* се негативни.

(2) Отпадот од животинско потекло и нус-производите од животинско потекло кои не се наменети за исхрана на луѓето и кои не содржат ткиво на напречно набраздани мускули може да го напуштат објектот пред да се добиени резултатите на испитувањето на *Trichinella*.

(3) По исклучок од став (2) на овој член, официјалниот ветеринар, доколку оцени дека е потребно, може да нареди испитување на присуство на *Trichinella* или соодветен третман на нус производите од животинско потекло пред тие да го напуштат објектот.

(4) Кога во кланицата се применува постапка која обезбедува ниен дел од трупот кој се прегледува да не го напушти објектот додека не се утврди дека резултатот од испитувањето на *Trichinella* е негативен и кога таа постапка формално е одобрена од Агенцијата или во случај на примена на исклучоците од член 4 став (3) точка 2) на овој правилник, ознаката за здравствена исправност согласно член 63 од Законот за безбедност на храната^(*) може да се стави пред да се познати резултатите од испитување на *Trichinella*.

Член 7

Обука

Персоналот вклучен во испитувањето на примероци на присуство на *Trichinella* треба да е соодветно обучено и да учествува во:

1) програмата за контрола на квалитетот на испитувањата за присуство на *Trichinella*; и

2) редовното оценување на постапките на испитувањата, евиденцијата и анализа кои се употребуваат во лабораторијата.

Член 8

Методи на откривање

(1) За испитување на примероците од член 4 на овој правилник се користат методите на детекција дадени во Главите I и II на Прилог I на овој правилник во случај кога:

1) испитувањата на примероците укажуваат дека постои основа за сомнение за инфестација со *Trichinella*; или

2) примероците доаѓаат од исто одгледувалиште а претходно било утврдено дека се позитивни.

(2) Сите позитивни примероци се доставуваат до Националната референтна лабораторија или до референтна лабораторија на Европската Унија за утврдување на видот на *Trichinella*.

Член 9

Планови за итни мерки

Кога примероците за испитување на *Trichinella* се позитивни, Агенцијата изготвува планови за итни мерки со приказ на сите активности кои треба да се преземат, и тоа:

(а) податоци за следливоста на инфестираните трупови и нивните делови кои содржат мускулно ткиво;

(б) мерки за постапката со инфестираните трупови и нивните делови;

(в) постапка за утврдување на изворот на инфестација и дали е проширена меѓу дивите животни;

(г) мерките кои треба да се преземат на ниво на малопродажба или на ниво на потрошувач;

(д) мерките кои треба да се преземат кога инфестираните трупови не можат да се идентификуваат во кланицата; и

(е) одредување на видот на *Trichinella*.

Член 10

Добивање на статус за официјално слободни од *Trichinella*

(1) За да добијат официјален статус за одгледувалишта слободни од *Trichinella* операторите треба да ги исполнат барањата од член 11 и член 12 став (1), (2) и (4) од овој правилник.

(2) За да добијат официјален статус за категории на одгледувалишта слободни од *Trichinella* операторите треба да ги исполнат барањата од член 12 став (3) и (4) од овој правилник.

Член 11

Добивање на статус за официјално слободни од *Trichinella*

(1) За да добијат статус на одгледувалишта официјално слободни од *Trichinella* операторите со храна треба да ги исполнат следните барања:

(а) да ги имаат преземено сите практични мерки на претпазливост во однос на изградбата и одржувањето на објектот, со цел да се спречат глодарите, кој било друг вид цицачи и големи месојадни птици да имаат пристап до објектите каде што се држат животните;

(б) да применат програма за заштита од штетници, особено за глодари, за ефикасно да се спречи инфестацијата на свињите. Операторите треба да водат евиденција за спроведување на програмата, на начин кој го бара Агенцијата;

(в) да обезбедат дека целата храна за животни е добиена од објекти кои произведуваат храна за животни согласно Законот за безбедност на храната за животни^(*);

(г) да ја складираат храната за животни наменета за видовите кои се приемчиви на *Trichinella* во затворени силоси или друг тип на контејнери кои се достапни за глодари. Останатата храна за животни треба да бидат термички обработени или произведени и складира на на начин кој го бара Агенцијата.

(д) угинатите животни да се собираат за нештетно одстранување на соодветен начин во рок од 24 часа од угинувањето. Угинатите прасиња може да се собираат и складираат на одгледувалиштето во затворен контејнер до нивно нештетно отстранување;

(е) ако во непосредна близина на одгледувалиштето е лоцирана јама за отпад операторот треба да ја информира Агенцијата. Агенцијата го проценува ризикот и одлучува дали одгледувалиштето може да добие статус на официјално слободно од *Trichinella*;

(ж) да обезбедат прасињата и свињите кои се внесуваат во одгледувалиштето, како и купените свињи да се родени и одгледани под контролирани услови на одгледување во интегрирани производствени системи (системи во кои свињите се држат во услови контролирани од страна на операторот со храна во однос на хранењето и сместувањето);

(ж) да обезбедат идентификација на свињите на начин со кој секое животно може да се иследи од кое одгледувалиштето доаѓа;

(з) нови животни во одгледувалиштето се внесуваат само доколку:

- доаѓаат од одгледувалишта официјално слободни од *Trichinella*; или

- се придружени од сертификат, заверени од надлежен орган на земјата извозник со кој потврдуваат дека животното доаѓа од одгледувалишта официјално слободни од *Trichinella*; или

- се чуваат изолирано се додека резултатите од серолошкиот тест одобрен од референтната лабораторија на Европската Унија не се покажат негативни. Серолошкото земање примероци треба да се изведе откако животните биле во одгледувалиштето во траење од четири недели;

(с) да обезбедат дека свињите наменети за колење немала пристап до надворешната средина за време на целиот производствен период;

(и) пристап до надворешниот простор за време на првите неколку недели живот пред одбивањето се дозволува ако се исполнети следните барања:

- не се дијагностицирани инфестации со *Trichinella* кај домашните животни во земјата во последните 10 години;

- постои годишна програма за преглед на дивни животни приемливи на *Trichinella*. Програмата се заснова на анализа на ризик и се изведува во област која е епидемиолошки поврзана со географската локација на одгледувалишта официјално слободни од *Trichinella*. Програмата ги испитува релевантните видови на животни -индикатори врз основа на претходни наоди. Резултатите треба да покажуваат преваленција на *Trichinella* кај животните-индикатори под 0,5 %;

- кога се на отворено, животните се чуваат во огромен простор;

- програмата за мониторинг наведена во член 15 се спроведува и обезбедува зачестен мониторинг кај засегнатите одгледувалишта;

- од сите расплодни маторици и нерези кои на одгледувалиштето се чуваат за расплод, при колењето систематски се земаат примероци за испитување со користење на референтната метода на испитување дадена во Глава I од Прилог I на овој правилник или на една од еквивалентните методи дадени во Глава II од Прилог I на овој правилник; и

- се преземаат чекори за да се спречи пристапот на големи месојадни или сештојадни птици (чавки, грабливки).

(2) Операторите со храна на одгледувалишта со статус официјално ослободени од *Trichinella*, треба да ја информираат Агенцијата ако не исполнуваат некое од барањата од став (1) на овој член или кога се појавила каква било друга промена која може да влијае на одгледувалиштето во однос на неговиот статус за официјално слободно од *Trichinella*.

Член 12

Услови за добивање на статус за официјално слободни од *Trichinella*

(1) Во случаи кога *Trichinella* е откриена кај домашните свињи во последните 10 години одгледувалиштето може да добие статус на официјално слободно од *Trichinella* доколку:

(а) се направени најмалку две контролни посети во 12 месеци пред признавањето на одгледувалиштето, за да се потврди усогласеноста со барањата на член 11 став (1) на овој правилник; и

(б) сите свињи испратени на колење во период од 24 месеци пред доделувањето на статус за слободно од *Trichinella*, или за подолг временски период ако Агенцијата одлучи дека е потребно, се испитани со репрезентен број на испитани животни од одгледувалиштето со користење на една од методите за откривање паразити, дадени во Главаите I и II од Прилог I на овој правилник; и

(в) резултатите од испитувањата се негативни; и

(г) спроведуваат програма за мониторинг на дивни животни заснована на анализа на ризик во областите каде што коегзистираат дивните животни и одгледувалиштата кои се пријавени за добивање статус на слободни од *Trichinella*. Програмата за мониторинг го оптимизира откривањето на *Trichinella* паразити со примена на најсоодветната техника за животно индикатор и за откривање, со земање примерок од што е можно поголем број животни и што е можно повеќе месо. Паразитите откриени кај дивните животни се идентификуваат на ниво на вид во референтна лабораторија на Европската Унија или во национална референтна лабораторија. Претходно добиените податоци може да се искористат за исполнување на барањата набројани во овој дел.

(2) Во случај кога *Trichinella* не е откриена кај домашните свињи во последните 10 години одгледувалиштето може да добие статус на официјално слободно од *Trichinella* доколку се исполнети барањата во , став (1) точка (г) на овој член.

(3) Одгледувалиштето може да добие статус на категорија на одгледувалиште официјално слободно од *Trichinella* доколку:

(а) се исполнети сите барања утврдени во член 11 став (1) на овој правилник, со исклучок на точка (и) од член 11 став (1) на овој правилник; и

(б) не се откриени автохтони инфестации со *Trichinella* кај домашните животни во последните 10 години, при што за време на наведениот период се вршат непрекинати испитувања на популација на свињи кои се заклани со која се овозможуваат најмалку 95 % доверливост и детекција на секоја инфестација со преваленцијата на *Trichinella* која надминува 0,0001 %; и

(в) треба да биде достапен јасен опис на категоријата на одгледувалиште, типот на производство и видот и категоријата на животни; и

(г) се спроведува програма за мониторинг на дивни животни заснована врз анализа на ризик во согласност со точка (г) од став (1) на овој член.

(4) Покрај податоците утврдени во Прилог II од Правилник за начинот на вршење на официјалните контроли и постапките за мониторинг на зоонози и предизвикувачи на зоонози⁽³⁾, Агенцијата изготвува годишен извештај кој треба да ги содржат следниве податоци:

(а) бројот на случаи (увезени или автохтони) на трихинелоза кај луѓе, вклучувајќи и епидемиолошки податоци;

(б) резултатите од испитување на *Trichinella* кај домашните свињи кои не се одгледувани под контролирани животни услови во интегрирани производствени системи. Резултатите треба да ја вклучуваат возраста и полот на засегнатите животни, типот на системот на одгледување, типот на употребената дијагностичка метода, степенот на инфестираност (ако е познат), и какви било релевантни дополнителни информации;

(в) резултатите од испитувањето за *Trichinella* кај расплодни свињи и нерези; резултатите треба да ги вклучуваат информациите споменати под точка (б);

(г) резултатите од испитувањето на *Trichinella* кај труповите од диви свињи, коњи, дивеч и кои било други животни-индикатори;

(д) резултатите од серолошките испитувања од член 15 на овој правилник;

(е) други случаи каде што постои сомневање на *Trichinella*, без разлика дали е увезена или автохтона, и сите релевантни лабораториски резултати;

(ж) деталите од сите позитивни резултати и верификацијата на видовите на *Trichinella* од страна на националната референтна лабораторија или референтна лабораторија на Европската Унија;

(з) податоците треба да се достават во формат и според распоредот одреден од EFSA за известување за зоонози;

(3) за извештаи кои се однесуваат на одгледувалишта или категории на одгледувалишта кои се слободни од *Trichinella*, за бројот на одгледувалиштата кои немаат *Trichinella* и преглед на резултатите од извршените инспекции на одгледувалиштата кои се слободни од *Trichinella*, вклучувајќи ги податоците за усогласеноста на фармерите со барањата од овој правилник;

(с) за извештаи кои се однесуваат на регион со значителен ризик треба да се достават податоци за:

- програмата за мониторинг спроведена во согласност со член 15 на овој правилник или еквивалентни податоци;

- програмите за мониторинг на дивите животни, засновани врз анализа на ризик спроведена согласно став (1) точка (г) на овој член, или еквивалентни податоци.

Член 13

Информирање на Агенцијата од страна на операторите

Операторите на одгледувалишта официјално слободни од *Trichinella* треба да ја информираат Агенцијата доколку не исполнуваат некое од барања утврдени во членовите 11 и 12 став (2) на овој правилник или за која било друга промена која може да влијае на статусот на одгледувалиштата како официјално слободни од *Trichinella*.

Член 14

Инспекција на одгледувалишта официјално слободни од *Trichinella*

(1) Агенцијата спроведува контроли на одгледувалиштата кои официјално се слободни од *Trichinella*.

(2) Зачестеноста на контролите се одредува на основа на анализата на ризик имајќи ја во предвид историјата на болеста и нејзината преваленца во претходните наоди, географската област, локалните приемчиви диви животни, начинот на одгледување на животните, ветеринарниот надзор и усогласеноста на фармерите со барањата на овој правилник.

(3) Сите расплодни маторици и нерези кои потекнуваат од одгледувалишта кои се официјално слободни од *Trichinella* се прегледуваат согласно член 4 став (1) од овој правилник.

Член 15

Програми за мониторинг

(1) Со цел да се потврди дека животните се слободни од *Trichinella*, Агенцијата спроведува програма за мониторинг, согласно Законот за безбедност на храната, кај домашните свињи, коњите и другите видови животни кои се приемчиви за *Trichinella* и кои доаѓаат од

одгледувалишта или од категории одгледувалишта официјално слободни од *Trichinella* или од региони каде што ризикот од *Trichinella* кај домашните свињи се смета за незначителен.

(2) Зачестеноста на испитувањата, бројот на животни кои се испитуваат и планот на земање примероци се содржани во Програмата за мониторинг. Примероците на месо се собираат и се испитуваат за присуство на *Trichinella* во согласност со Главите I и II од Прилог I на овој правилник.

(3) Програмата за мониторинг може да вклучи серолошки методи како дополнителен метод, доколку се претходно одобренни од страна на референтната лабораторија на Европската унија.

Член 16

Повлекување на статусот на одгледувалишта официјално слободни од *Trichinella* односно на региони со значителен ризик.

(1) Во случај кога на одгледувалиште официјално слободно од *Trichinella* тестираните домашна свиња или друг вид животно приемливо на инфестација со *Trichinella*, е позитивно на присуство на *Trichinella*, треба да се преземат следните мерки:

(а) повлекување на статусот одгледувалиштето за официјално слободно од *Trichinella*;

(б) испитување на сите домашни свињи при колење во согласност со член 4 став (1) од овој правилник и серолошко испитување на сите животни приемчиви на инфестација со *Trichinella* со метод кој претходно е валидиран од страна на референтна лабораторија на Европската Унија;

(в) иследување и испитување на сите животни за расплод кои пристигнале во одгледувалиштето и доколку е можно, сите што го напуштиле одгледувалиштето во период од најмалку шест месеци пред позитивните наоди; за таа цел примероците на месо се собираат и се испитуваат на присуство на *Trichinella* со користење на методите на детекција дадени во Главите I и II од Прилог I на овој правилник. Серолошкиот тест може да се употребува доколку е валидиран од референтната лабораторија на Европската Унија;

(г) откривање на начинот на ширење на паразитската инфестација преку дистрибуција на месо од домашните свињи заклани во период пред позитивниот наод;

(д) епидемиолошко испитување за да се утврди причината за инфестацијата;

(е) зголемување на зачестеноста на испитувањето и обемот на програмата за мониторингот од член 15 на овој правилник;

(ж) да се преземат соодветни мерки кога инфестиралиот труп не може да се идентификува во кланицата, вклучувајќи:

- зголемување на големината на секоја примерок на месо земен за испитување на сомнителни трупови; или
- прогласување на труповите како неисправни за исхрана на луѓето; и

- преземање соодветни мерки за нештетно одстранување на сомнителните трупови или нивните делови како и на тие кои се позитивни на испитувањата.

(2) Статусот на одгледувалиштата или категориите одгледувалишта за официјално слободни од *Trichinella* се повлекува кога:

- не се исполнети барањата утврдени во членовите 11 и 12 на овој правилник;

- серолошките резултати или лабораториските наоди по земањето примероци на заклана свиња покажуваат дека одгледувалиштето или категоријата одгледувалишта повеќе не може да се сметаат за официјално слободни од *Trichinella*.

(3) Кога податоците од програмата за мониторинг или програмата за мониторинг на дивите животни укажуваат дека регионот повеќе не може да се смета за регион каде што ризикот на *Trichinella* кај домашните свињи е незначителен, Агенцијата го повлекува регионот од списокот на региони слободни од *Trichinella*.

(4) По повлекувањето на статусот за слободни од *Trichinella*, одгледувалиштата повторно можат да го добијат статусот за официјално слободни од *Trichinella* кога се отстранети утврдените несообразности и се исполнат барањата утврдени во член 12 став (1) на овој правилник.

Глава III Увоз

Член 17 Здравствени барања за увоз

(1) Увоз на месо од видови на животни кои може да се носители на *Trichinella*, кое е составено од напречно набраздена мускулатура се врши само ако пред извозот месото е испитано на *Trichinella* во земјата извозник.

(2) Испитувањето од став (1) на овој член треба да се изведе во согласност со член 4 од овој правилник, на целиот труп или, ако тоа не е можно, на секоја половина од трупот, четвртинка, дел или парче од трупот.

Член 18 Исклучоци од здравствените барања за увоз

(1) Месото на домашните свињи може да се увезува без да се направи испитувањето согласно член 17 став (1) од овој правилник, доколку доаѓа од одгледувалишта кои се со добиен статусот слободни од *Trichinella* даден од страна на Европската Унија, врз основа на барање од надлежното тело на таа земја, придружено со извештај кој се приложува како доказ дека се исполнети барањата утврдени во член 10 на овој правилник.

(2) Месо од домашни свињи може да се увезе без да се подложи на испитувањето наведено во член 17 став (1) од овој правилник, доколку било подложено на третман на замрзнување во согласност со Прилог II на овој правилник под надзор на надлежниот орган на земјата извозник.

Член 19 Документи

(1) Здравствениот сертификат кој ја придружува партката при увоз на месо согласно член 17 на овој правилник треба да биде потпишан од страна на официјален ветеринар со што се потврдува дека:

(а) месото е испитано во земја на потекло во согласност со член 17 на овој правилник; или

(б) месото ги исполнува барањата утврдени во член 18 став (1) или (2) на овој правилник.

(2) Здравствениот сертификат од став (1) на овој член треба да ја придружува партката во оригинал, освен ако е дозволен исклучок согласно член 64 од Законот за безбедност на храната^(*).

Глава IV Завршни одредби

Член 20

Овој правилник престанува да важи со денот на пристапувањето на Република Македонија во Европската Унија.

Член 21

Со денот на влегувањето во сила на овој правилник престанува да важи Правилникот за посебни барања за контрола на *Trichinella* во месото („Службен весник на Република Македонија“ број 32/09).

Член 22 Влегување во сила

Овој правилник влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“

Бр. 03-3237/3
1 октомври 2012 година
Скопје

Директор,
Дејан Рунтевски, с.р.

Прилог I

Методи на испитување Глава I Референтна метода на откривање

Метода на вештачка дигестија на збирни примероци со апаратот за магнетно мешање

1. Апаратура и реагенси

(а) Нож или ножици и пинцета за сечење примероци;

(б) Плоча подложка обележана на 50 одвоени квадрати, од кои секој може да држи примероци од приближно 2 g месо, или друга опрема што дава еквивалентни гаранции во однос на следливоста на мострите;

(в) Блендер со остро сечиво за сечење. Кога примероците се поголеми од 3 g, треба да се употреби машина за мелење месо со отвори од 2 до 4 mm или ножици. Во случај на замрзнато месо или јазик (по отстранување на површинското сврзно ткиво, кој не може да се дигестира), се уситнува во машина за мелење месо, а големината на примерокот треба значително да се зголеми;

(г) Магнетна мешалка со термостатски контролирана грејна плоча и стапчиња за мешање обложени со тефлон долги приближно 5 cm;

(д) Конусни стаклени инки за сепарација, со капацитет од најмалку 2 литра, по можност со вградени тефлонски безбедносни затварачи;

(е) Држачи, прстени и стегачи;

(е) Сита со големина на дупчињата на мрежата од 180 микрони со надворешен дијаметар 11 cm, со дупчиња од не'рѓосувачки челик;

(ж) Инки, внатрешен дијаметар не помал од 12 cm, за држење на ситата;

(з) Стаклени садови, капацитет 3 литри;

(с) Стаклени мерни цилиндри, капацитет 50 до 100 ml, или кивети за центрифугирање;

(с) Трихиноскоп со хоризонтална плоча или стереомикроскоп, со сопствен пропустен светлински извор чиј интензитет може да се прилагоди;

(и) Петриеви плочи со дијаметар од 9 cm (за употреба со стереомикроскоп), означени на нивната долна страна со квадратчиња со големина 10 x 10 mm како области за испитување, со користење на инструмент поинтер;

(ј) Сад за броење ларви (за употреба со трихиноскоп), направено од тенки акрилни плочки дебели 3 mm на следниот начин:

(i) дното на садот треба да биде 180 x 40 mm, поделено на квадратчиња;

(ii) страните да бидат 230 x 20 mm;

(iii) крајот да биде 40 x 20 mm. Дното и краевите мора да бидат внесени меѓу страните, за да формираат две мали дршки на краевите. Горната страна на дното мора да биде подигната 7 до 9 mm од основата на рамката што е формирана од страните на краевите. Деловите мора да бидат залепени меѓусебе со лепило соодветно за материјалот;

(к) Алуминиумска фолија;

(л) 25 % хидрохлорна киселина;

(љ) Пепсин, јачина: 1: 10 000 NF (US National Formulary) што одговара на 1: 12500 BP (British Pharmacopoeia) и на 2000 FIP (Federation internationale de pharmacie) или стабилизирани течен пепсин со најмалку 660 European Pharmacopoeia единици/ml;

(м) Вода загреана на 46 до 48 °C;

(н) Вага со точност до најмалку 0,1 g;

(њ) Метални садови, капацитет 10 до 15 литри, за собирање на преостанатиот сок од дигестијата;

(о) Пипети со различни големини (1, 10 и 25 ml) и држачи за пипети;

(п) Термометар со точност до 0,5°C во опсегот 1 до 100 °C;

(р) Сифон/одвод на вода.

2. Собирање примероци и количеството што треба да се дигестира

(а) Во случај на земање на примероци од цели трупови на домашни свињи, се зема примерок со маса од најмалку 1 g од коренот на дијафрагмата на преодот од мускулниот во тетивниот дел. За оваа намена се употребат посебни клешти за *Trichinella* кои обезбедена примероците да се со маса од 1,00 до 1,15 g.

Во случај на расплодни свињи и нерези, се зема поголем примерок со маса од најмалку 2 g од коренот на дијафрагмата од преодот на мускулниот кон тетивниот дел.

Во отсуство на коренот на дијафрагмата, се зема примерок двојно поголем од 2 g (или 4 g во случај на расплодни свињи и нерези) треба да се земе од ребрениот или градниот дел на дијафрагмата, или од жвакачките мускули (*m.masseter*), јазикот или од стомачните мускули.

(б) За парчиња месо, се зема примерок со маса од најмалку 5 g од напречно набраздена мускулатура, со што помалку масно ткиво, по можност што поблиску до коските или фасциите. Ако месото не е наменето за варење или други типови обработка, по колењето треба да се земе дополнителен примерок со иста големина;

(в) За замрзнатите примероци, треба да се земе за анализа примерок од напречно набраздено мускулно ткиво со жили, што маса од најмалку 5 g.

Масата на примерокот месо се однесува на примерок месо кое е без маснотија и сврзно ткиво. Посебно внимание треба да се обрне кога се собираат мускулни примероци од јазикот за да се избегне контаминацијата со површинскиот слој на јазикот, кој не е сварлив и може да го попречи читањето на седиментот.

3. Постапка

I. Комплетен групен примерок (100 g на примероци се испитуваат одеднаш)

(а) $16 \pm 0,5$ ml хлороводородна киселина се додава во сад од 3 литри кој содржи 2 литри вода, претходно загреана на 46 до 48°C; стапчето за мешање се става во садот и садот се става на преходно загреана плоча на магнетната мешалка и се започнува со мешањето;

(б) Се додава $10 \pm 0,2$ g пепсин или $30 \pm 0,5$ ml течен пепсин,

(в) Во блендерот се ставаат 100 g примероци (мускулно ткиво) собрани согласно со точка 2 од ова главје и се уситнуваат;

(г) Иситнетото месо се префрла во сад од 3 литри, кој содржи вода, пепсин и хидрохлорна киселина;

(д) Ножот на блендерот се потопува повеќекратно во садот со дигестивната течност, а садот во кој се уситнувало месото се плакне со мало количество дигестивна течност за отстранување на месото кое стои слепено на површината на садот;

(е) Садот се покрива со алуминиумска фолија;

(ж) Мгнетната мешалка се регулира да одржува постојана температура од 44 до 46°C во текот на целата постапка. За време на мешањето, дигестивната течност мора да ротира со задоволително висока брзина за да создаде длабок вртлог без прскање на течност надвор од садот;

(з) Дигестивната течност се меша се додека не исчезнат честичките од месото (приближно 30 минути). Потоа се исклучува мешалката и дигестивната течност се претура преку ситото во инка за седиментација (сепаратор). При обработката на одредени типови месо (јазик, месо од дивеч) можно е да биде потребно подолго време на дигестија (не повеќе од 60 минути);

(и) Процесот на дигестија се смета за задоволителен ако почетната маса на примерокот останат не повеќе од 5 % остане на ситото;

(о) Дигестивната течност се остава да се исталожи во инката околу 30 минути;

(п) По 30 минути, примерок од дигестивната течност од 40 ml се истура во мерниот цилиндер или киветата за центрифугирање;

(р) Дигестивната течност и другиот течен отпад се чуваат во садот се додека не заврши читањето на резултатите;

(с) Примерокот од 40 ml се остава да одстои 10 минути. 30 ml од површинската течност што плови внимателно се отстранува со вшмукување за да се отстранат горните слоеви и се остава волумен не поголем од 10 ml;

(т) Преостанатите 10 ml примерок од седиментот се истураат во сад за броење на ларви, или во петриева шоља;

(у) Мерниот цилиндер или киветата за центрифугирање се плакне со 10 ml вода која треба да се додаде на примерокот во садот за броење ларви или во петриевата шоља. Последователно, примерокот се испитува со трихиноскоп или со стереомикроскоп при зголемување од 15 до 20 пати. Дозволена е визуелизација со користење на други техники, под услов да се докаже дека испитувањето на позитивните контроли на примероци дава еднакви или подобри резултати од традиционалните методи на визуелизација. Во сите случаи на сомнителни области или облици слични на паразити, мора да се употреби поголемо зголемување од 60 до 100 пати;

(ф) Дигестите треба да се испитаат штом ќе бидат готови. Во никој случај испитувањето не смее да се одлага за следниот ден;

Ако дигестот не се испита во рок од 30 минути од подготовката, тој мора да се разбистри на следниот начин. Крајниот примерок од околу 40 ml се претура во мерен цилиндер и се остава да одстои 10 минути. Потоа 30 ml од површинската течност се отстранува, оставајќи волумен од 10 ml. Овој волумен се зголемува до 40 ml со додавање на вода. По периодот на смирување

од 10 минути, 30 ml од површинската течност се отстранува со вшмукување, оставајќи волумен од 10 ml за испитување во петриева шоља или во сад за броење ларви. Мерниот цилиндер се мие со не повеќе од 10 ml вода и овие испироци се додаваат на примерокот во петриевата шоља или во садот за броење ларви за испитување.

Ако при испитувањето се установи дека седиментот не е бистар, примерокот се истура во мерниот цилиндер и се зголемува до 40 ml со вода од чешма и потоа се следи горната постапка. Постапката може да се повтори 2 до 4 пати си додека течноста не стане доволно чиста за сигурно читање.

II Групи примероци помали од 100 g

Кога е потребно, дополнителни 15 g можат да се додадат на примерокот од 100 g и да се испитаат заедно со овие примероци во согласност со точка 3 (I). Примероци чија маса надминува 15 g треба да се испитаат како засебна група. За групи до 50 g, дигестивната течност и состојките можат да се намалат на 1 литар вода, 8 ml хлороводородна киселина и 5 g пепсин.

III Позитивни или сомнителни резултати

Кога испитувањето на збиен примерок дава позитивен или несигурен резултат, дополнителен примерок од 20 g се зема од секоја свиња во согласност со точка 2 (a) од овој Прилог. Примероците од 20 g од пет свињи се групираат и се испитуваат со користење на методата опишана погоре. На тој начин, ќе се испитаат примероците од 20 групи на пет свињи.

Кога ќе се открие *Trichinella* во групен примерок од 5 свињи, дополнителни примероци од по 20 g се земаат од поединечни свињи во групата и секој се испитува одделно со користење на методата опишана погоре.

Примероците на паразити треба да се чуваат во 90% етил алкохол за конзервација и за идентификување на видот во референтна лабораторија на Европската Унија или во национална референтна лабораторија.

По собирањето на паразитите, материјалот од позитивните примероци (дигестивниот сок, површинската течност, измивањата,) треба да се деконтаминираат со загревање до најмалку 60°C.

Глава II ЕКВИВАЛЕНТНИ МЕТОДИ

A. Механички помогната дигестија на збиен примерок/техника на седиментација

1. Апаратура и реагенси

- (a) Нож или ножици за сечење примероци;
- (б) Плоча подлошка поделена на 50 квадрати, од кои секој може да држи примероци од приближно 2 g месо, или други алатки што даваат еквивалентни гаранции во однос на следливоста на примероците;
- (в) Машина за мелење месо или електричен блендер;
- (г) Мешалка тип Stomacher lab-blender 3500 thermo model;
- (д) Пластични вреќи соодветни за Stomacher lab-blender;
- (f) Конусни инки за сепарација, со капацитет од најмалку 2 литра, по можност опремени со тефлонски безбедносни затварачи;
- (е) Држачи, прстени и стегачи;
- (ж) Сита со големина на отворите на мрежата од 180 микрони, надворешен дијаметар 11 cm, со мрежа од не'рѓосувачки челик;

(з) Инки, со внатрешен дијаметар не помал од 12 cm, за држење на ситата;

(s) Стаклени мерни цилиндри од 100 ml;

(и) Термометар со точност до 0,5°C во опсег од 1 до 100 °C;

(j) Вибратор на пр. електрична машинка за бричење со одстанет врв;

(к) Релеј (склопка), кој ќе се вклучува и исклучува на интервали од една минута;

(л) Трихиноскоп со хоризонтална плоча или стереомикроскоп, со сопствен пропуштен светлински извор со прилагодлив интензитет на светлина;

(љ) Сад за броење ларви и неколку петриеви шољи со дијаметар од 9 cm како наведените во Глава I точки (1)(и) и (j);

(м) 17,5 % хлороводородна киселина;

(н) Пепсин, јачина: 1: 10 000 NF (US National Formulary) што одговара на 1: 12500 BP (British Pharmacopoeia) и на 2000 FIP (Federation internationale de pharmacie) или стабилизирани течен пепсин со најмалку 660 European Pharmacopoeia единици/ml;

(њ) Канти од 10 литри за деконтаминација на апаратурата, на пр. со формол и за преостанатиот дигестивен сок кога примероците ќе се покажат позитивни на тестирањето;

(о) Вага со точност до 0,1 g.

2. Собирање на примероци и количеството што треба да се дигестира

Како што е предвидено во Глава I точка (2).

3. Постапка

I. Мелење

Однапред извршеното мелење на примероците месо во машината за мелење ќе го подобри квалитетот на дигестија. Ако се користи електричен блендер, со блендерот мора да се работи три до четири пати во траење од околу една секунда секој пат.

II Постапка на дигестија

Постапката може да вклучи комплетни збирни примероци (100 g примероци одеднаш) или групи помали од 100 g.

(a) Збирни примероци (100 g на примероци одеднаш)

(i) Во лабораторискиот хомогенизатор stomacher lab-blender 3500 се ставаат две пластична вреќи една во друга и контролата на температурата се подесува на 40 до 41°C;

(ii) Еден и половина литар загреана вода од 40 до 41 °C се префрла во внатрешната пластична вреќа;

(iii) 25 ml 17,5 % хлороводородна киселина се додаваат на водата во хомогенизаторот;

(iv) Се додаваат 100 примероци, од кои секој треба да е со маса од приближно 1 g (на 25 до 30 °C), а кои се земени од секој поединечен примерок во согласност со точка 2;

(v) На крајот се додава 6 g пепсин или 18 ml течен пепсин. Овој редослед мора строго да се почитува за да се избегне декомпозиција на пепсинот;

(vi) Се пушта хомогенизаторот да ја хомогенизира содржината на вреќата во траење од 25 минути;

(vii) Пластичната вреќа се отстранува од хомогенизаторот и дигестивната течност се филтрира преку ситото во сад од 3 литри;

(viii) Пластичната вреќа се мие со приближно 100 ml вода, која потоа се користи за плакнење низ ситото и на крај се додава во филтратот во садот;

(ix) До 15 поединечни примероци можат да се додадат на вкупната група од 100 примероци и да се испитаат заедно со овие примероци;

(б) Помали групни примероци (помалку од 100 примероци)

(i) Во лабораторискиот хомогенизатор stomacher lab-blender 3500 се ставаат две пластични вреќи една во друга а температурата се подесува на 40 до 41°C;

(ii) Се подготвува дигестивна течност со мешање на околу еден и пол литар вода и 25 ml на 17,5 % хидрохлорна киселина. Се додава 6 g пепсин и се меша на температура од 40 до 41°C. Овој редослед треба строго да се почитува за да се избегне декомпозиција на пепсинот;

(iii) Од дигестивната течност, се мери волумен што одговара на 15 ml на грам од примерок (на пр. за 30 примероци бараниот волумен е $30 \times 15 \text{ ml} = 450 \text{ ml}$) и се префрла во внатрешноста од двете пластични вреќи, заедно со примероците месо кои имаат маса приближно 1 g (на 25 до 30 °C) земени од секој индивидуален примерок во согласност со точка 2;

(iv) Вода со температура од приближно 41°C се додава во надворешната вреќа, за да се создаде вкупен обем во двете вреќи од еден и половина литри. Потоа се пушта хомогенизаторот да ја хомогенизира содржината на вреќата во траење од 25 минути.

(v) Пластичната вреќа се отстранува од хомогенизаторот и дигестивната течност се филтрира преку сито во сад од 3 литри;

(vi) Пластичната вреќа се мие со приближно 100 ml вода (на 25 до 30 °C), која потоа се користи за плакнење на ситото и на крај се додава во филтратот во садот.

III Откривање на ларвите со седиментација

- Се додава мраз (300 до 400 g парчиња мраз, распрсан мраз или искршен мраз) на дигестивната течност за да се зголеми нејзиниот обем до околу 2 литра. Потоа се меша дигестивната течност додека мразот не се стопи. Во случај на помали групи (види точка II (б)), соодветно мора да се намали количеството мраз;

- разладената дигестивна течност се префрла во 2 литарска инка за сепарација, опремена со вибратор и дополнителен стегач;

- Седиментацијата е дозволена да продолжи 30 минути, а во тоа време инката за седиментација вибрира непрекинато, т.е. една минута вибрирање по кое следува една минута пауза.

- По 30 минути, примерок од 60 ml од седиментот, брзо се истура во мерен цилиндар од 100 ml (по употребата, инката се плакне со растворен детергент);

- 60 ml од примерок се остава да одстои најмалку 10 минути, по што површинската течност се отстранува со вшмукување за да остане волумен од 15 ml, што треба да се испита за присуство на ларви;

- За вшмукување може да се употреби шприц за еднократна употреба, опремен со пластична цевка. Должината на цевката мора да биде таква да останат 15 ml во мерниот цилиндер кога рабовите на шприцот се потпираат на работ на цилиндерот;

- Преостанатите 15 ml се истураат во сад за броене на ларви или во две петриеви шољи и се испитуваат со користење трихиноскоп или стереомикроскоп.

- Мерниот цилиндер се мие со 5 до 10 ml вода а испироците се додаваат на примерокот;

- Дигестираните елементи треба да се испитаат штом ќе бидат готови. Во никој случај не смее да се одложи испитувањето за следниот ден;

Кога дигестот не е јасен или не се испита во рок од 30 минути од подготовката, тој треба да се разбистри на следниот начин:

- крајниот примерок од 60 ml се претура во мерен цилиндер и се остава да одстои 10 минути; потоа се отстранува 45 ml површинска течност со вшмукување а преостанатите 15 ml се зголемуваат на 45 ml со додавање на вода;

- по период на таложување од 10 минути, 30 ml од површинската течност се отстранува со вшмукување и преостанатите 15 ml за испитување се истураат во петриева шоља или во леѓенче за броене на ларви;

- мерниот цилиндер се мие со 10 ml вода а испироци се додаваат за испитување на примерокот во петриева шоља или во леѓенче за броене на ларви;

IV. Позитивни или сомнителни резултати

Кога резултатите се позитивни или несигурни, се применува постапката утврдена во Глава I точки (3)(III).

Б. Механички асистирани дигестија на збиен примерок/техника на „изолатија на филтер“

1. Апаратура и реагенси

Како што е наведено во Глава II(A)(1).

Дополнителна опрема:

(а) Гелманова инка од 1 литар, заедно со држач на филтер (дијаметар 45 mm);

(б) филтер дискови, кои се состојат од кружна мрежа од не'рјосувачки челик со отвори од 35 микрони (дијаметар на дискот: 45 mm), два гумени обрача дебели 1 mm (надворешен дијаметар: 45 mm; внатрешен дијаметар: 38 mm), кружната мрежа се поставува меѓу двата гумени обрача и се прицврстува за нив со двокомпонентно лепило соодветно за двата материјала;

(в) ерленмаеров сад, капацитет од 3 литри, опремен со странична цевка за вшмукување;

(г) филтерска пумпа;

(д) пластични вреќи со капацитет од најмалку 80 ml;

(ѓ) опрема за затворање пластични вреќи;

(е) ренилаза, јачина 1: 150.000 сокслетови единици на грам.

2. Собирање примероци

Како што е предвидено во Глава I точка (2)

3. Постапка

I. Мелење

Однапред извршено мелење на примероците месо во машината за мелење месо, го подобрува квалитетот на дигестијата. Ако се користи електричен блендер, со блендерот мора да се работи три до четири пати во траење од околу една секунда за секој пат.

II Постапка на дигестија

Оваа постапка може да вклучи комплетни групи (100 g примероци одеднаш) или групи од помалку од 100 g.

(а) Комплетни групни примероци (100 примероци одеднаш)

Наведено во Глава II точка (A)(3)(II)(a);

(б) Помали групни примероци (помалку од 100 примероци) наведено во Глава II точка (A)(3)(II)(б).

III Откривање на ларвите со филтрација

(а) Се додава мраз (300 до 400 g парчиња мраз, распрскан мраз или искршен мраз) на дигестивната течност за да се зголеми нејзиниот волумен до околу 2 литра. Во случај на помали групи, соодветно мора да се намали количеството мраз.

(б) Се меша дигестивната течност додека мразот не се стопи. Разладената дигестивна течност потоа се остава најмалку три минути за ларвите да се свијат.

(в) Гелмановата инка, опремена со држач за филтер и со филтерски диск, се монтира на ерленмаеровиот сад поврзан со филтерска пумпа;

(г) Дигестивната течност се префрла во гелмановата инка и се филтрира. Кон крајот на филтрацијата на дигестивната течност, може да и се помогне да помине низ филтерот со примена на вшмукување со филтерска пумпа. Вшмукувањето мора да престане пред филтерот да стане сув, т.е. кога 2 до 5 ml течност се останати во инката;

(д) Штом ќе се исфилтрира целата дигестивна течност, се отстранува филтерскиот диск и се става во пластична вреќа со капацитет од 80 ml, заедно со 15 до 20 ml раствор на ренилаза. Растворот на ренилаза се прави со додавање 2 g ренилаза на 100 ml вода;

(е) Пластичната вреќа двапати се затвора и се става меѓу внатрешната и надворешната вреќа на хомогенизаторот;

(е) Се дозволува хомогенизаторот да хомогенизира три минути, на пр. додека работи на целосна или на нецелосна група;

(ж) По три минути, пластичната вреќа заедно со филтерските дискови и растворот на ренилаза, се отстранува од хомогенизаторот и се отвора со ножици. Течната содржина се истура во леѓенчето за броене ларви или во петриева шољата. Вреќата се мие со 5 до 10 ml вода, која потоа се додава во леѓенчето за броене ларви за испитување со трихиноскоп или во петриева шоља за испитување со стереомикроскоп;

(з) Дигестираните елементи мора да се испитаат штом ќе бидат готови. Во никој случај не смее да се одложи испитувањето за следниот ден.

Забелешка: Филтерските дискови никогаш не смеат да се употребат кога не се целосно чисти. Нечистите дискови никогаш не смее да се дозволи да се исушат. Филтерските дискови можат да се чистат со нивно ставање преку ноќ во раствор на ренилаза. Пред употреба, тие мора да се измијат со свеж раствор на ренилаза со користење на хомогенизатор.

IV. Позитивни или сомнителни резултати

Кога резултатите се позитивни или несигурни, се применуваат одредбите утврдени во Глава I точка (3)(III).

В. Автоматска метода на дигестија за збирни примероци до 35 g

1. Апаратура и реагенс

(а) Нож или ножици за сечење примероци;

(б) Плоча поделена на 50 квадрати, од кои секој може да држи примероци од приближно 2 g месо, или други алатки што даваат еквивалентни гаранции во однос на можноста за следење на примероците;

(в) Миксер трихоматик 35® со филтрациски додаток;

(г) Хлороводородна киселина со маса $8,5 \pm 0,5 \%$;

(д) Просирни поликарбонатни мембрански филтри со дијаметар од 50 mm и големина на отворите од 14 микрони;

(е) Пепсин, јачина 1: 10000 NF (US National Formulary) што одговара на 1: 12500 BP (British Pharmacopoeia) и на 2000 FIP (Federation internationale de pharmacie) или стабилизирани течен пепсин со најмалку 660 European Pharmacopoeia единици/ml

(е) Вага со точност до 0,1 g;

(ж) Пинцети со тап врв;

(з) Неколку микроскопски стакла со должина на страната од најмалку 5 cm или неколку петриеве шољи со дијаметар од најмалку 6 cm, означени на нивната долна страна со квадратчиња со големина 10 x 10 mm како области за испитување со користење на остар инструмент;

(с) Микроскоп (стереомикроскоп) со извор на светлина (зголемување 15 до 60 пати) или трихиноскоп со хоризонтална плоча;

(и) Сад за собирање отпадни течности;

(ј) Садови од 10 литри што треба да се употребат за деконтаминација на апаратурата, на пр. со формол и за преостанатиот дигестивен сок кога примероците ќе се покажат позитивни на тестирањето;

(к) Термометар со точност до $0,5^{\circ}\text{C}$ во опсегот 1 до 100°C .

2. Собирање примероци наведено во Глава I точка (2)

3. Постапка

I. Постапка на дигестија

(а) Се поставува миксерот со филтрацискиот додаток, се поврзува цевката за одвод и се поставете да истекува во кофата за отпад;

(б) Кога миксерот е вклучен, загревањето ќе започне;

(в) Пред да се направи ова, вентилот на дното што се наоѓа под комората за реакција, мора да се отвори и да се затвори;

(г) Потоа се додаваат до 35 примероци, од кои секој со маса од приближно 1 g (на 25 до 30°C), а кои се земени од секој поединечен примерок во согласност со точка 2. Големите парчиња мускулни жили треба да се отстранат бидејќи можат да го затнат мембранскиот филтер;

(д) Вода се додава до работ на комората за течности поврзана со миксерот (приближно 400 ml);

(е) Се додаваат околу 30 ml хлороводородна киселина ($8,5 \%$) до работ на помалата, поврзана комора за течности;

(е) Мембранскиот филтер се става под грубиот филтер во држачот на филтерот во филтерскиот додаток;

(ж) На крај, се додаваат 7 g пепсин или 21 ml течен пепсин. Овој редослед треба строго да се почитува за да се избегне декомпозиција на пепсинот;

(з) Се затвараат капаците на реакција и на коморите со течности;

(с) Се избира периодот на дигестија. Треба да се утврди краток период за дигестија (5 минути) за свињите со нормална возраст за колење и подолго време (8 минути) за други примероци;

(и) Кога ќе се вклучи копчето за започнување на миксерот, процесот на разделување и дигестација започнува автоматски, по кој следува филтрацијата. По 10 до 13 минути процесот се завршува и автоматски престанува;

(ј) Капакот на комората за реакција се отвора по проверката дека комората е празна. Ако во комората има пена или каков било остаток од дигестивна течност, постапката се повторува во согласност со точка V.

II Откривање на ларвите

(а) Се отстранува држачот на филтерот и се префрла мембранскиот филтер на микроскопско стакло или на петриева плоча.

(б) Се испитува мембранскиот филтер со употреба на (стерео) микроскоп или трихиноскоп.

III Опрема за чистење

(а) Кога резултатот е позитивен, се полни комората за реакција на миксерот со зовриена вода додека не се наполнат две третини. Обична вода се префрла во поврзаната комора за течности додека не го покрие долниот сензор. Потоа се одвива автоматско чистење. Држачот на филтерот и останатата опрема се деконтаминира со користење на формол;

(б) Откако ќе се заврши работата за тој ден, комората за течности на миксерот се полни со вода и се подложува на стандарден циклус.

IV. Употреба на мембранските филтри

Секој поликарбонатен мембрански филтер може да се употреби најмногу пет пати. Филтерот треба да се сврти меѓу секоја употреба. Освен тоа, филтерот треба да се проверува по секоја употреба за какво било оштетување што може да го направи несоодветен за употреба.

V. Методи кои треба да се применат кога обработката е нецелосна и кога филтрацијата не може да се изведе.

Кога миксерот е ставен во автоматски циклус во согласност со точка B(3)(I), се отвора капакот на комората за реакција и се проверува дали има пена или каков било остаток од течност во комората. Ако има, се постапува на следниот начин:

(а) се затвора вентилот на дното под комората за реакција;

(б) се отстранува држачот на филтерот и се префрла мембранскиот филтер на микроскопско стакло или на петриева шоља;

(в) се става нов мембрански филтер во држачот за филтер и се прицврстува држачот за филтер;

(г) се полни комората за течности на миксерот со вода додека не се покрие долниот сензор;

(д) се врши автоматски циклус на чистење;

(е) откако ќе заврши циклусот на чистење, се отвора капакот на комората за реакција и се проверува дали има какви било остатоци од течности;

(е) ако комората е празна, се отстранува држачот на филтерот и со пинцета се префрла мембранскиот филтер на микроскопско стакло или на петриева шоља;

(ж) се испитуваат двата мембрански филтри во согласност со точка B(3)(II). Ако филтрите не можат да се испитаат, се повторува целиот процес на дигестија со подолго време на дигестија во согласност со точка B(3)(I).

VI. Позитивни или сомнителни резултати

Кога резултатите се позитивни или несигурни, се применуваат одредбите утврдени во Глава I точка (3)(III).

Г. Метода на вештачка дигестија на збирни мостри со апаратот за магнетно мешање/”на филтриран изолат” и детекција на ларви со латекс аглутинационен тест

Овој метод се смета за еквивалентен само за тестирање на месо од домашни свињи

1. Апаратура и реагенси

(а) Нож или ножици и пинцета за сечење примероци;

(б) Плоча подложка обележана на 50 одвоени квадрати, од кои секој може да држи примероци од приближно 2 g месо, или друга опрема што дава еквивалентни гаранции во однос на следливоста на примероците;

(в) Блендер со остро сечиво за сечење. Кога примероците се поголеми од 3 g, треба да се употреби машина за мелење месо со отвори од 2 до 4 mm или ножици. Во случај на замрзнато месо или јазик (по отстранување на површинскиот слој на сврзно ткиво, кој не може да се дигестира), се уситнува во машина за мелење месо, а големината на примерокот треба значително да се зголеми;

(г) Магнетна мешалка со термостатски контролирана грејна плоча и стапчиња за мешање обложени со тефлон долги приближно 5 cm;

(д) стаклени садови со капацитет од 3 литри;

(е) Сита, со големина на дупчињата на мрежата од 180 микрони, со надворешен дијаметар 11 cm, со дупчиња од не’рѓосувачки челик;

(е) Челични апарати за филтрација со големина од 20µm на мрежата со челична инка;

(ж) Вакум пумпа;

(з) Метални или пластични садови, со капацитет од 10 до 15 литри, за собирање на дигестивниот сок;

(с) 3D Ротирачка ногарка;

(и) Алуминиумска фолија;

(ј) 25 % хлороводородна киселина

(к) Пепсин, јачина: 1: 10 000 NF (US National Formulary) што одговара на 1:12500 BP (British Pharmacopoeia) и на 2000 FIP (Интернационална Фармацевтска Федерација) или стабилизирани течен пепсин со најмалку 660 European Pharmacopoeia единици/ml

(л) Вода од чешма загреана на 46 до 48 °C;

(љ) Вага со точност до најмалку 0,1 g;

(м) Пипети со различни големини (1, 10 и 25 ml) микропипети според упатствата на производителот за латекс аглутинацијата и држачи за пипети;

(н) 20 микрони најлонски мрежи за филтрација со дијаметар кој што одговара на системот за филтрација;

(њ) Пластични или челични пинцети од 10-15 cm;

(о) Конусни тегли од 15 ml;

(п) Сад со тефлонски или челичен врв да одговара на конусните тегли;

(р) Термометар со точност до 0,5 °C во опсегот 1 до 100 °C;

(с) Латекс аглутинирачки карти од Trichin-L antigen тест кит валидирани според кодот No EURLP_D_001/2011;

(т) Буфер течност со конзерванс (разреден примерок) од Trichin-L antigen тест кит валидиран според кодот No EURLP_D_001/2011;

(к) Буфер со додаток на конзерванс (негативна контрола) на Trichin-L antigen тест кит валидиран според кодот No EURLP_D_001/2011;

(у) Буфер со додаток на Trichinella spiralis антигени и конзерванс (позитивна контрола) на Trichin-L antigen тест кит валидиран според кодот No EURLP_D_001/2011;

(ф) Буфер со полистиренски парчиња обложени со антители и со додаток на конзерванс (латекс топчиња) на Trichin-L antigen тест кит валидиран според кодот No EURLP_D_001/2011;

(х) Стапчиња за еднократна употреба;

2. Собирање примероци

Како што е наведено во Глава I точка (2).

3. Постапка

I. За комплетен групен примерок (во вкупно количество од 100 g примероци одеднаш), постапката наведена во точките (а) до (з) од Глава I точка (3) (I) мора да се примени. Следбено, следните постапки треба да се применат:

(а) 20 микронски филтер од најлонска мрежа се поставува на постољето за филтрација. Конусната челична инка за филтрација са поставува на постољето за филтрација со систем за затворање и челично сито со отвори на мрежата од 180 микрона се поставува на инката. Вакумска пумпа се спојува со постољето за филтрација и дигестивната течност се собира во метален или пластичен сад;

(б) Се запира со мешањето и се дозволува да дигестивната течност истече во инката за филтрација преку ситото. Биретата се испира со 250 ml топла вода. Течноста за испирање мора да се сипе во филтрационата подлога после филтрирањето на дигестивната течност;

(в) Со пинцета се зема мембраната за филтрација држејќи ја за ивица. Мембраната за филтрација се превртува на четири и се става во 15 милилитарска конусна епрувета;

(г) Мембраната за филтрација се притиска на дното на 15 милилитарската конусна епрувета со помош на толчник и силно се притиска правејќи повторувачки движења напред-назад позиционирајќи го во внатрешноста на филтрационата мембрана, според упатството на производителот;

(д) Во 15 милилитарската конусна епрувета се додава разредител со помош на пипета и мембраната за филтрација се хомогенизира со помош на толчникот со правење на благи напред-назад движења, избегнувајќи нагли движења да не би дошло до прскање на течноста (постапка според упатството на производителот);

(ѓ) Сите примероци, негативната и позитивната контрола се распоредуваат во различни полиња на картицата за аглутинација со помош на пипети, според упатството на производителот;

(е) Латексни топчиња се додаваат во секое поле на картицата за аглутинација со помош на пипета според упатството на производителот без да се овозможи нивен контакт со примероците и контролите. Во секое поле латексните топчиња нежно се мешаат со стапче се додека хомогенизирана течност не ги прекрие целите полиња;

(ж) Картицата за аглутинација се става на 3Д ротирачка ногарка и се ротира според упатството на производителот;

(з) После истекот на времето одредено во упатството од производителот ротирањето се запира и картицата за аглутинација се става на рамна површина и се чита резултатот од реакцијата. Во случај на позитивен примерок агрегатни топчиња мора да се појават. Во случај на негативен примерок суспензијата останува хомогенизирана без појава на агрегатни топчиња;

(с) Целата опрема која доаѓа во контакт со месото мора внимателно да се деконтаминира помеѓу употребата со потопување од неколку секунди во топла вода (60-900 C). Површините на кои заостануваат остатоци од месо или инактивирани ларви може да се исчистат со чист сунѓер и проточна вода. По завршување на постапката, неколку капки детергент може да се додадат за да се одмасти опремата. Потоа секоја опрема треба потполно да се испере неколку пати да би се отстраниле резидуи од детергентот;

(и) Садот мора внимателно да се деконтаминира помеѓу употребата со потопување во времетраење од неколку секунди во најмалку 250 ml топла вода (60-900 C). Остатоците од месо или инактивирани ларви кои може да останат на површината од садот треба да се одстраната со чист сунѓер и вода. Кога процедурата е завршена, неколку капки на детергент може да се додадат за одмастување на садот. Потоа садот треба внимателно да се измие неколку пати за да се одстранат сите остатоци од детергентот;

II. Групни примероци помали од 100g како што е предвидено во Глава I точка (3)(II)

За групни примероци помали од 100g, мора да се спроведе постапка наведена во Глава I точка (3)(II).

III. Позитивни или сомнителни резултати

Кога испитувањето на збиен примерок дава позитивен или несигурен латекс аглутинирачки резултат, дополнителен примерок од 20 g се зема од секоја свиња во согласност со Глава I точка (2)(а). Примероци од 20 g од пет свињи се групираат и се испитуваат со користење на методата опишана во точка I. На тој начин, ќе се испитаат примероците од 20 групи на пет свињи.

Кога ќе се добие позитивен латекс аглутинирачки резултат во групен примерок од 5 свињи, дополнителни примероци од 20g се земаат од поединечни свињи во групата и секој се испитува одделно со користење на методата опишана во Глава I.

Примероците на паразити треба да се чуваат во 90 % етил алкохол за конзервација и за идентификување на видот во референтна лабораторија на Европската Унија или во национална референтна лабораторија.

По собирањето на паразитите, материјалот од позитивните примероци (дигестивниот сок, површинската течност, измивањата,) треба да се деконтаминираат со загревање до најмалку 60°C.

Прилог II

Третмани со замрзнување

A. Метода на замрзнување 1

(а) Месото кое е донесено замрзнато треба да се одржува во таа состојба;

(б) Техничката опрема и снабдувањето со енергија на просторијата за замрзнување треба да е таква да обезбеди дека бараната температура се достигнува многу брзо и се одржува во сите делови од просторијата и од месото;

(в) Материјалот во кој месото е запакувано треба да се отстрани пред замрзнување, освен во случај кога месото е веќе на бараната температура, додека е во просторијата за замрзнување или на месо кое е

спакувано на начин со кој пакувањето нема да го спречи достигнувањето на бараната температура за определено време;

(г) Пратките во просторијата за замрзнување треба да се држат одвоено и да се заклучени;

(д) Датумот и времето кога пратка е донесена во просторијата за замрзнување треба да се запише;

(е) Температурата во просторијата за замрзнување треба да биде најмалку -25°C . Температурата треба да се мери со користење на калибрирани термо-електрични инструменти и постојано да се запишува. Не смее да се мери директно на студено воздушно струење. Инструментите треба да се држат заклучени. Табелите со температура треба да ги вклучуваат релевантните податоци од регистарот за инспекција на месо при увоз и датумот и времето од почетокот и завршувањето на замрзнувањето и треба да се задржат една година по собирањето;

(е) Месото со дијаметар или дебелина до 25 cm треба да биде смрзнато најмалку 240 последователни часа, а месото со дијаметар или дебелина помеѓу 25 и 50 cm треба да биде смрзнато најмалку 480 последователни часа. Овој процес на замрзнување не смее да се применува на месо кое е подебело или е со поголем дијаметар. Времето на замрзнување се пресметува од моментот кога температурата во просторијата за замрзнување ќе ја достигне онаа наведена во точка (г).

Б. Метода на замрзнување 2

Општите одредби од точките (а) до (е) на Методот 1 се применуваат, со следните односи на време и температура:

(а) месото со дијаметар или дебелина до 15 cm треба да биде смрзнато според некоја од следниве комбинации време-температура:

- 20 дена на -15°C ,
- 10 дена на -23°C ,
- 6 дена на -29°C ,

(б) месото со дијаметар или дебелина помеѓу 15 cm и 50 cm треба да биде смрзнато со една од следниве комбинации на време-температура:

- 30 дена на -15°C ,
- 20 дена на -25°C ,
- 12 дена на -29°C ,

Температурата во просторијата за замрзнување не смее да биде повисока од нивото на избраната температура на инактивирање. Температурата треба да се мери со користење на калибрирани термо-електрични инструменти и постојано да се запишува. Не смее да се мери директно на студено воздушно струење. Инструментите треба да се држат заклучени. Табелите со температура треба да ги вклучуваат релевантните податоци од регистарот за инспекција на месо при увоз и датумот и времето од почетокот и завршувањето на замрзнувањето, и треба да се задржат една година по собирањето.

Доколку се користат тунели за замрзнување, а не се следат доследно горенаведените постапки, операторот со храна треба да докаже на Агенцијата дека алтернативната метода е ефикасна во уништувањето на паразитите на *Trichinella* кај свинското месо.

В. Метода на замрзнување 3

Третманот се состои од комерцијално суво замрзнување или замрзнување на месото според одредени комбинации на време-температура со температура која се следи во центарот на секое парче.

(а) Општите одредби од типките (а) до (е) од методата 1 се применуваат со следниве односи на време-температура:

- 106 часа на -18°C ,
- 82 часа на -21°C ,
- 63 часа на $-23,5^{\circ}\text{C}$,
- 48 часа на -26°C ,
- 35 часа на -29°C ,
- 22 часа на -32°C ,
- 8 часа на -35°C ,
- 1/2 час на -37°C ,

(б) Температурата треба да биде мерена со користење на калибрирани термоелектрични инструменти и постојано да се запишува. Сондата на термометарот се внесува во центарот на парчето месо, кое не треба да е помало од најдебелото парче месо кое треба да се замрзне. Ова парче треба да се постави на најнеповолната позиција во просторијата за замрзнување, подалеку од опремата за разладување или директно на студено воздушно струење. Инструментите мора да се држат заклучени. Табелите со температура треба да ги вклучуваат релевантните податоци од регистарот за инспекција на месо при увоз и датумот и времето од почетокот и завршувањето на замрзнувањето, и мора да се задржат една година по собирањето.

Прилог III

Испитување на животни различни од свињите

Месото од коњи, месото од дивеч и другото месо што може да содржи паразити на *Trichinella* треба да биде испитано во согласност со еден од методите на дигестија определени во Глава I или II од Прилог I на овој правилник, со следниве промени:

(а) примероци што тежат најмалку 10 g се земаат од мускулот на јазикот или на жвакачката мускулатура на коњите (*m.masseter*) и од предната нога, јазикот или дијафрагмата кај дива свиња;

(б) во случај на коњ, доколку наведените мускули недостасуваат, треба да се земе поголем примерок од коренот на дијафрагмата при преодот од мускулниот кон сврзното ткиво. Мускулот треба да биде исчистен од сврзно и масно ткиво;

(в) најмалку 5 g од примерокот се дигестира според референтната метода на откривање наведена во Глава I од Прилог I на овој правилник или според еквивалентната метода наведена во Глава II од Прилог I на овој правилник. За секој дигестиран елемент, вкупната маса на испитуваниот мускул не смее да надмине 100 g во случај на методата од Глава I и методите А и Б од Глава II и 35 g во случај на методата В од Глава II од Прилог I на овој правилник;

(г) кога резултатот е позитивен, се земаат дополнителни 50 g примерок за повторно независно испитување;

(д) без да е во спротивност со правилата за зачувување на животински видови, целото месо од дивечот, освен од дива свиња, мечки, од месојадни цицачи (вклучувајќи ги и морските цицачи) и од рептили, треба да се тестира со земање примерок 10 g мускул од предилекционите места или поголеми количини, доколку тие места не се на располагање. Предилекциони места се:

- кај мечката: дијафрагма, мускулот масетер (*m.masseter*) и јазик;
- кај моржот: јазик;

- кај крокодилите: мускулот масетер (m.masseter), птеригоидални (m.pterygoideus) и меѓуребристи мускули (m.intercostales);

- кај птиците: мускулите на главата (масетер (m.masseter) и вратни мускули).

(f) Времето на дигестија треба да биде доволно за да се обезбеди соодветна дигестија на ткивото на овие животни, но тоа не смее да надмине 60 минути.

^(*) Членот 63 од Законот за безбедност на храната е усогласен со членот 5(2) од Регулацијата (ЕЗ) Бр 854/2004 на Европскиот парламент и совет од 29 април 2004 која ги пропишува посебните услови за организација на официјални контроли на производи од животинско потекло наменети за човечка исхрана, CELEX бр. 32004R0854;

^(**) Законот за безбедност на храна за животни е во согласност со Регулацијата (ЕЗ) Бр.183/2005 на Европскиот парламент и Совет од 12 јануари 2005 за барањата за безбедност на храната за животни, CELEX Бр. 32005R0183

^(***) Прилог II од Правилникот за начинот на вршење на официјални контроли и постапки за мониторинг на зоонози и предизвикувачи на зоонози е потполно усогласено со Прилог IV од Директивата 2003/99/ЕЗ на Европскиот парламент и совет од 17 ноември 2003 за мониторинг на зоонози и предизвикувачи на зоонози и измена на Директивата на совет 90/424/ЕЕЗ и укинување на Директива на совет 92/117/ЕЕЗ, CELEX бр. 32003L0099;

^(****) Членот 64 од Законот за безбедност на храната е усогласен со член 14 (4) од Регулацијата (ЕЗ) Бр 854/2004 на Европскиот парламент и совет од 29 април 2004 која ги пропишува посебните услови за организација на официјални контроли на производи од животинско потекло наменети за човечка исхрана, CELEX бр. 32004R0854.

3124.

Врз основа на член 77 став (4), член 81 став (5), член 84 став (3), член 85 став (5), член 86 став (4), член 87 став (3), член 88 став (10), член 91 став (3) и член 93 став (3) од Законот за ветеринарно здравство („Службен весник на Република Македонија” бр.113/07, 24/11 и 136/11), директорот на Агенцијата за храна и ветеринарство, донесе

П РА В И Л Н И К

ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ПРАВИЛНИКОТ ЗА НАЧИНОТ И ПОСТАПКАТА ЗА УВОЗ И ТРАНЗИТ, ЛИСТА НА ТРЕТИ ЗЕМЈИ ОД КОИ Е ОДОБРЕН УВОЗ И ТРАНЗИТ, ФОРМАТА И СОДРЖИНАТА НА ВЕТЕРИНАРНО-ЗДРАВСТВЕНИОТ СЕРТИФИКАТ ИЛИ ДРУГИ ДОКУМЕНТИ ШТО ЈА ПРИДРУЖУВААТ ПРАТКАТА СО ЖИВИ ЖИВОТНИ, АКВАКУЛТУРА И ПРОИЗВОДИ ОД ЖИВОТИНСКО ПОТЕКЛО, КАКО И НАЧИНОТ И ПОСТАПКАТА НА ВРШЕЊЕ НА ПРОВЕРКА И ПРЕГЛЕД ПРИ УВОЗ И ТРАНЗИТ НА ПРАТКА СО ЖИВИ ЖИВОТНИ, АКВАКУЛТУРА И ПРОИЗВОДИ ОД ЖИВОТИНСКО ПОТЕКЛО

Член 1

Во Правилникот за начинот и постапката за увоз и транзит, листа на трети земји од кои е одобрен увоз и транзит, формата и содржината на ветеринарно-здравствениот сертификат или други документи што ја придружуваат пратката со живи животни, аквакултура и производи од животинско потекло, како и начинот и постапката на вршење на проверка и преглед при увоз и транзит на пратка со живи животни, аквакултура и

производи од животинско потекло („Службен весник на Република Македонија” бр. 53/10, 86/10, 144/10, 27/11, 66/11, 72/11, 84/11, 95/11, 114/11, 168/11, 185/11, 4/12, 33/12, 45/12, 65/12 и 86/12), во Прилогот VI Дел 1, Листата на трети земји од кои се врши увоз на животни од родовите Proboscidae и Artiodactyla, се заменува со нова Листа која е дадена во Прилог и е составен дел на овој правилник.

Во Дел 4, Листата на трети земји од кои се врши увоз на свежо месо од животни од родовите Proboscidae и Artiodactyla, се заменува со нова Листа која е дадена во Прилог и е составен дел на овој правилник.

Во Дел 6А, Регионализираните територии на земји се заменуваат со нови Регионализирани територии на земји кои се дадени во Прилог и е составен дел на овој правилник.

Во Дел 6Б, Листата на трети земји од кои се врши увоз на производи од месо и обработени желудници, мочни меури и црева се заменува со нова Листа која е дадена во Прилог и е составен дел на овој правилник.

Во Дел 8А, Листата на трети земји од кои се врши увоз на живи, разладени, замрзнати или преработени бивалвни мекотели, ехинодерми, туникати и морски гастроподи за исхрана на луѓе се заменува со нова Листа која е дадена во Прилог и е составен дел на овој правилник.

Во Дел 10, Листата на трети земји од кои се врши увоз на живина, јајца за ведење, еднодневни пилиња, назначен патоген слободни јајца, месо, иситнето месо, механички одвоено месо, јајца и производи од јајца се заменува со нова Листа која е дадена во Прилог и е составен дел на овој правилник.

Во Дел 12, Листата на земји одобрени за увоз на одредени видови птици се заменува со нова Листа која е дадена во Прилог и е составен дел на овој правилник.

Член 2

Во Правилникот за изменување на Правилникот за начинот и постапката за увоз и транзит, листа на трети земји од кои е одобрен увоз и транзит, формата и содржината на ветеринарно-здравствениот сертификат или други документи што ја придружуваат пратката со живи животни, аквакултура и производи од животинско потекло, како и начинот и постапката на вршење на проверка и преглед при увоз и транзит на пратка со живи животни, аквакултура и производи од животинско потекло („Службен весник на Република Македонија” бр. 33/12), во член 3 зборовите “Дел 11” се заменуваат со зборовите “Дел 12”.

Во членот 6 став (4) зборовите “Делот 10” се заменуваат со зборовите “Делот 11”, а зборовите “Дел 11” се заменуваат со зборовите “Дел 12”.

Во Прилогот VI во Делот 11 - Листа на земји одобрени за увоз на одредени видови птици, зборовите “Дел 11” се заменуваат со зборовите “Дел 12”.

Член 3

Овој правилник влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија”.

Бр. 19-27/18
28 септември 2012 година
Скопје

Директор,
Дејан Рунтевски, с.р.

Прилог VI

Листа на трети земји од кои се врши увоз на животни и производи од животинско потекло

Дел 1

Листа на трети земји од кои се врши увоз на животни од родовите *Proboscidae* и *Aartiodactyla*

Земја (а)	Код на територијата	Опис на територијата	Ветеринарен сертификат		Посебни услови
			Образец(и)	SG	
1	2	3	4	5	6
СА - Канада	CA-0	Цела држава	POR-X		IVb, IX, V
	CA-1	Цела држава, освен областа на Долината Окенаген во Британска Колумбија со следниот опис: - Од точката на границата помеѓу Канада и САД, 120°15' географска должина, 49° географска ширина - Северно до точката 119°35' географска должина, 50°30' географска ширина - Северо-источно до точката 119° географска должина, 50°45' географска ширина - Јужно до точката на границата помеѓу Канада и САД 118°15' географска должина, 49° географска ширина	BOV-X, OVI-X, OVI-Y, RUM (*)	A	
CH - Швајцарија	CH-0	Цела држава	BOV-X, BOV-Y, POR-X, POR-Y, OVI-X, OVI-Y, SUI, RUM		
CL - Чиле	CL-0	Цела држава	BOV-X, OVI-X, RUM		
			POR-X, SUI	B	
GL - Гренланд	GL-0	Цела држава	OVI-X, RUM		V
HR - Хрватска	HR-0	Цела држава	BOV-X, BOV-Y, RUM, OVI-X, OVI-Y		
IS - Исланд	IS-0	Цела држава	BOV-X, BOV-Y, RUM, OVI-X, OVI-Y		
			POR-X, POR-Y	B	
ME - Црна Гора	ME-0	Цела држава	BOV-X, BOV-Y, POR-X, POR-Y, OVI-X, OVI-Y, SUI, RUM		
NZ - Нов Зеланд	NZ-0	Цела држава	BOV-X, BOV-Y, RUM, POR-X, POR-Y, OVI-X, OVI-Y		III, V
PM - Св. Пјер и Мигелан	PM-0	Цела држава	BOV-X, BOV-Y, RUM, OVI-X, OVI-Y, CAM		
RS - Србија	RS-0	Цела држава	BOV-X, BOV-Y, POR-X, POR-Y, OVI-X,		

Земја (а)	Код на територијата	Опис на територијата	Ветеринарен сертификат		Посебни услови
			Образец(и)	SG	
1	2	3	4	5	6
			OVI-Y, SUI, RUM		
AT - Австрија	AT-0	Цела држава	BOV-X, BOV-Y, POR-X, POR-Y, OVI-X, OVI-Y, SUI, RUM		
BE - Белгија	BE-0	Цела држава	BOV-X, BOV-Y, POR-X, POR-Y, OVI-X, OVI-Y, SUI, RUM		
BG - Бугарија	BG-0	Цела држава	BOV-X, BOV-Y, POR-X, POR-Y, OVI-X, OVI-Y, SUI, RUM		
DE - Германија	DE-0	Цела држава	BOV-X, BOV-Y, POR-X, POR-Y, OVI-X, OVI-Y, SUI, RUM		
GR - Грција	GR-0	Цела држава	BOV-X, BOV-Y, POR-X, POR-Y, OVI-X, OVI-Y, SUI, RUM		
DK - Данска	DK-0	Цела држава	BOV-X, BOV-Y, POR-X, POR-Y, OVI-X, OVI-Y, SUI, RUM		
EE - Естонија	EE-0	Цела држава	BOV-X, BOV-Y, POR-X, POR-Y, OVI-X, OVI-Y, SUI, RUM		
IT - Италија	IT-0	Цела држава	BOV-X, BOV-Y, POR-X, POR-Y, OVI-X, OVI-Y, SUI, RUM		
IE - Ирска	IE-0	Цела држава	BOV-X, BOV-Y, POR-X, POR-Y, OVI-X, OVI-Y, SUI, RUM		
CY - Кипар	CY-0	Цела држава	BOV-X, BOV-Y, POR-X, POR-Y, OVI-X, OVI-Y, SUI, RUM		
LV - Латвија	LV-0	Цела држава	BOV-X, BOV-Y, POR-X, POR-Y, OVI-X, OVI-Y, SUI, RUM		
LT - Литванија	LT-0	Цела држава	BOV-X, BOV-Y, POR-X, POR-Y, OVI-X, OVI-Y, SUI, RUM		
LU - Луксембург	LU-0	Цела држава	BOV-X, BOV-Y, POR-X, POR-Y, OVI-X, OVI-Y, SUI, RUM		
MT - Малта	MT-0	Цела држава	BOV-X, BOV-Y, POR-X, POR-Y, OVI-X, OVI-Y, SUI, RUM		
UK - Обединето Кралство	UK-0	Цела држава	BOV-X, BOV-Y, POR-X, POR-Y, OVI-X, OVI-Y, SUI, RUM		
PL - Полска	PL-0	Цела држава	BOV-X, BOV-Y, POR-X, POR-Y, OVI-X, OVI-Y, SUI, RUM		

Земја (а)	Код на територијата	Опис на територијата	Ветеринарен сертификат		Посебни услови
			Образец(и)	SG	
1	2	3	4	5	6
PT - Португалија	PT-0	Цела држава	BOV-X, BOV-Y, POR-X, POR-Y, OVI-X, OVI-Y, SUI, RUM		
RO - Романија	RO-0	Цела држава	BOV-X, BOV-Y, POR-X, POR-Y, OVI-X, OVI-Y, SUI, RUM		
SV - Словачка	SV-0	Цела држава	BOV-X, BOV-Y, POR-X, POR-Y, OVI-X, OVI-Y, SUI, RUM		
SI - Словенија	SI-0	Цела држава	BOV-X, BOV-Y, POR-X, POR-Y, OVI-X, OVI-Y, SUI, RUM		
HU - Унгарија	HU-0	Цела држава	BOV-X, BOV-Y, POR-X, POR-Y, OVI-X, OVI-Y, SUI, RUM		
FI - Финска	FI-0	Цела држава	BOV-X, BOV-Y, POR-X, POR-Y, OVI-X, OVI-Y, SUI, RUM		
FR - Франција	FR-0	Цела држава	BOV-X, BOV-Y, POR-X, POR-Y, OVI-X, OVI-Y, SUI, RUM		
NL - Холандија	NL-0	Цела држава	BOV-X, BOV-Y, POR-X, POR-Y, OVI-X, OVI-Y, SUI, RUM		
CZ - Чешка	CZ-0	Цела држава	BOV-X, BOV-Y, POR-X, POR-Y, OVI-X, OVI-Y, SUI, RUM		
ES - Шпанија	ES-0	Цела држава	BOV-X, BOV-Y, POR-X, POR-Y, OVI-X, OVI-Y, SUI, RUM		
SE - Шведска	SE-0	Цела држава	BOV-X, BOV-Y, POR-X, POR-Y, OVI-X, OVI-Y, SUI, RUM		

(*) За живи животни, освен за оние кои припаѓаат на видот *cervidae*.

Посебни услови (да се видат фусотите во секој сертификат):

- "II" територија која е официјално слободна од туберкулоза, за потребите за извоз во Република Македонија на животни, сертификатирано во согласност со образецот BOV-X.
- "III" територија која е официјално слободна од бруцелоза, за потребите за извоз во Република Македонија на животни, сертификатирано во согласност со образецот BOV-X.
- "IVa" територија која е официјално слободна од ензоотска бовина леукоза (ЕБЛ), за потребите за извоз во Република Македонија на животни, сертификатирано во согласност со образецот BOV-X.
- "IVb" стада кои се официјално слободни од ензоотска бовина леукоза (ЕБЛ), за потребите за извоз во Република Македонија на живи животни, сертификатирано во согласност со образецот BOV-X и BOV-X-EU.
- "V" територија која е официјално слободна од бруцелоза, за потребите за извоз во Република Македонија на животни, сертификатирано во согласност со образецот OVI-X.
- "VI" географски ограничувања.
- "VII" територија која е официјално слободна од туберкулоза, за потребите за извоз во Република Македонија на животни, сертификатирано во согласност со образецот RUM.
- "VIII" територија која е официјално слободна од бруцелоза, за потребите за извоз во Република Македонија на животни, сертификатирано во согласност со образецот RUM.
- "IX" територија која е официјално слободна од Аугејскиевата болест, за потребите за извоз во Република Македонија на животни, сертификатирано во согласност со образецот POR-X.

Дел 4

Листа на трети земји од кои се врши увоз на свежо месо од животни од родовите Proboscidea и Artiodactyla (*)

Земја	Код на територијата	Опис на територијата	Ветеринарен сертификат		Посебни барања	Краен датум (**)	Почетен датум (***)
			Образец (и)	SG			
1	2	3	4	5	6	7	8
AL - Албанија	AL-0	Цела држава	-				
AR - Аргентина	AR-0	Цела држава	EQU				
	AR-1	Провинциите: Буенос Аирес, Катамарка, Кориентес (освен деловите Берон де Астрада, Капитал, Емпедрадо, Генерал Паз, Итати, Мбукурија, Сан Косме и Сан Луис дел Палмар), Ентре Риос, Ла Риоја, Мендоза, Мисионес, дел од Неукуен (со исклучок на територијата од AR-4), дел од Рио Negro (со исклучок на територијата од AR-4), Сан Хуан, Сан Луис, Санта Фе, Тукуман, Кордоба, Ла Пампа, Сантиаго дел Естеро, Чако, Формоса, Џуџуи и Салта, со исклучок на тампон зоната од 25 km од границата со Боливија и Парагвај која се протега од Санта Каталина дистрик во провинцијата Џуџуи, до Лаиши дистрикт во провинцијата Формоса	BOV	A	1		18 март 2005 година
			RUF	A	1		1 декември 2007 година
			RUW	A	1		1 август 2010 година
	AR-2	Чубут, Санта Круз и Тиера дел Фуего	BOV, OVI, RUW, RUF				1 март 2002 година
	AR-3	Кориентес: деловите од Берон де Астрада, Капитал, Емпедрадо, Генерал Паз, Итати, Мбукурија, Сан Косме и Сан Луис дел Палмар	BOV, RUF	A	1		1 декември 2007 година
	AR-4	Дел од Рио Negro (освен: во Авеланда зона која се наоѓа северно од Провинцијалниот пат 7 и источно од Провинцијалниот пат 250, во Конеса зона кој се наоѓа источно од Провинцијалниот пат 2, во Ел Џуи зона која се наоѓа северно од Провинцијалниот пат 7 од крстосноцата со Провинцијалниот пат 66 до границата со дел од Авеланда, и во Сан Антониа зона која се наоѓа источно од Провинцијалните патишта 250 и 2), дел од Неукуен	BOV, OVI, RUW, RUF				1 август 2008 година

Земја	Код на територијата	Опис на територијата	Ветеринарен сертификат		Посебни барања	Краен датум (**)	Почетен датум (***)
			Образец (и)	SG			
1	2	3	4	5	6	7	8
		(освен во Конфлуенца зона лоцирана источно од Провинцијалниот пат 17, и во Пичун Леуфу зона лоцирана источно од Провинцијалниот пат 17					
AU - Австралија	AU-0	Цела држава	BOV, OVI, POR, EQU, RUF, RUW, SUF, SUW				
BA - Босна и Херцеговина	BA-0	Цела држава	BOV, OVI, POR, EQU, RUF, RUW, SUF, SUW				
BH - Бахреин	BH-0	Цела држава	-				
BR - Бразил	BR-0	Цела држава	EQU				
	BR-1	Државата Минас Гераис, Државата Еспирито Санто, Државата Гоиас, Државата Мато Гросо, Државата Рио Гранде До Сул, Државата Мато Гросо До Сул (освен за одредени зони под надзор во појас од 15 km од надворешните граници на општините Порто Муртхино, Каракол, Бела Виста, Антонио Жоао, Понта Пора, Арал Мореира, Коронел Сапучаи, Паранхос, Сете Куедас, Јапора, и Мундо Ново и одредени зони под надзор кои се наоѓаат во општините Корумба и Ладарио)	BOV	A и H	1		1 декември 2008 година
	BR-2	Државата Санта Катарина	BOV	A и H	1		31 јануари 2008 година
	BR-3	Државите Парана и Сао Пауло	BOV	A и H	1		1 август 2008 година
BW - Боцвана	BW-0	Цела држава	EQU, EQW				
	BW-1	Зони под ветеринарна контрола за болести: 3с, 4b, 5, 6, 8, 9 и 18, освен засилената зона под надзор во зоната 6 помеѓу границата со Зимбабве и автопатот А1	BOV, OVI, RUF, RUW	F	1	11 Мај 2011 година	26 јуни 2012 година
	BW-2	Зони под ветеринарна контрола за болести: 10, 11, 13 и 14	BOV, OVI, RUF, RUW	F	1		7 март 2002 година
	BW-3	Зона под ветеринарна контрола за болести: 12	BOV, OVI, RUF, RUW	F	1	20 октомври 2008 година	20 јануари 2009 година
BY - Белорусија	BY-0	Цела држава	-				
BZ - Белизе	BZ-0	Цела држава	BOV, EQU				

Земја	Код на територијата	Опис на територијата	Ветеринарен сертификат		Посебни барања	Краен датум (**)	Почетен датум (***)
			Образец (и)	SG			
1	2	3	4	5	6	7	8
CA - Канада	CA-0	Цела држава	BOV, OVI, POR, EQU, SUF, SUW, RUF, RUW	G			
CH - Швајцарија	CH-0	Цела држава	BOV, OVI, POR, EQU, RUF, RUW, SUF, SUW				
CL - Чиле	CL-0	Цела држава	BOV, OVI, POR, EQU, RUF, RUW, SUF				
CN - Кина	CN-0	Цела држава	-				
CO - Колумбија	CO-0	Цела држава	EQU				
CR - Коста Рика	CR-0	Цела држава	BOV, EQU				
CU - Куба	CU-0	Цела држава	BOV, EQU				
DZ - Алжир	DZ-0	Цела држава	-				
ET - Етиопија	ET-0	Цела држава	-				
FK - Фолкландски Острови	FK-0	Цела држава	BOV, OVI, EQU				
GL - Гренланд	GL-0	Цела држава	BOV, OVI, EQU, RUF, RUW				
GT - Гватемала	GT-0	Цела држава	BOV, EQU				
HK - Хонг Конг	HK-0	Цела држава	-				
HN - Хондурас	HN-0	Цела држава	BOV, EQU				
HR - Хрватска	HR-0	Цела држава	BOV, OVI, POR, EQU, RUF, RUW, SUF, SUW				
IL - Израел	IL-0	Цела држава	-				
IN - Индија	IN-0	Цела држава	-				
IS - Исланд	IS-0	Цела држава	BOV, OVI, EQU, RUF, RUW				
KE - Кенија	KE-0	Цела држава	-				
MA - Мароко	MA-0	Цела држава	EQU				
ME - Црна Гора	ME-0	Цела држава	BOV, OVI, POR, EQU, RUF, RUW, SUF, SUW				
MG - Мадагаскар	MG-0	Цела држава	-				
MU - Маврициус	MU-0	Цела држава	-				
MX - Мексико	MX-0	Цела држава	BOV, EQU				
NA - Намибија	NA-0	Цела држава	EQU, EQW				
	NA-1	Јужно од оградата што се протега од Палграве	BOV, OVI, RUF, RUW	F и J	1		

Земја	Код на територијата	Опис на територијата	Ветеринарен сертификат		Посебни барања	Краен датум (**)	Почетен датум (***)
			Образец (и)	SG			
1	2	3	4	5	6	7	8
		Поинт на запад до Гам на исток					
NC - Нова Каледонија	NC-0	Цела држава	BOV, RUF, RUW				
NI - Никарагва	NI-0	Цела држава	-				
NZ - Нов Зеланд	NZ-0	Цела држава	BOV, OVI, POR, EQU, RUF, RUW, SUF, SUW				
PA - Панама	PA-0	Цела држава	BOV, EQU				
PY - Парагвај	PY-0	Цела држава	EQU				
	PY-1	Цела држава, освен одредени зони под висок надзор во појас од 15 km од надворешната граница	BOV	A	1	18 септември 2011 година	1 август 2008 година
RS - Србија	RS-0	Цела држава	BOV, OVI, POR, EQU, RUF, RUW, SUF, SUW				
RU - Русија	RU-0	Цела држава	-				
	RU-1	Областите Мурманск, Јамоло-Ненец автономната област	RUF				
SV - Ел Салвадор	SV-0	Цела држава	-				
SZ - Свазиленд	SZ-0	Цела држава	EQU, EQW				
	SZ-1	Област западно од оградата „црвена линија“, која се протега северно од реката Усуту до границата со Јужна Африканска Република западно од Нкалашане	BOV, RUF, RUW	F	1		
	SZ-2	Области под ветеринарна контрола каде се врши надзор и вакцинација за Лигавка и шап како што е објавено во службен весник како Статутарен Инструмент под правно известување број 51 од 2001	BOV, RUF, RUW	F	1		4 август 2003 година
TH - Тајланд	TH-0	Цела држава	-				
TN - Тунис	TN-0	Цела држава	-				
TR - Турција	TR-0	Цела држава	-				
	TR-1	Провинциите Амасија, Анкара, Ајдин, Баликешир, Бурса, Чанкири, Корум, Денизли, Измир, Кастамону, Кутахија, Маниса, Усак, Јозгат и Кириккале	EQU				
UA - Украина	UA-0	Цела држава	-				
US - САД	US-0	Цела држава	BOV, OVI, POR, EQU, SUF, SUW,	G			

Земја	Код на територијата	Опис на територијата	Ветеринарен сертификат		Посебни барања	Краен датум (**)	Почетен датум (***)
			Образец (и)	SG			
1	2	3	4	5	6	7	8
			RUF, RUW				
UY - Уругвај	UY-0	Цела држава	EQU				
			BOV	A	1		1 ноември 2001 година
			OVI	A	1		
ZA - Јужно Африканска Република	ZA-0	Цела држава	EQU, EQW				
	ZA-1	Цела држава освен: - дел од контролната област за лигавка и шап која се наоѓа во ветеринарните региони Мпумаланга и Северните провинции, во Ингвавума дистриктот од ветеринарниот регион Натал и во пограничната зона со Боцвана источно од 28 ^о географска должина, и - Кампердоун дистриктот во провинцијата Ква Зулу Натал	BOV, OVI, RUF, RUW	F	1	11 февруари 2011 година	
ZW - Зимбабве	ZW-0	Цела држава	-				
AT - Австрија	AT-0	Цела држава	BOV, OVI, POR, EQU, RUF, RUW, SUF, SUW				
BE - Белгија	BE-0	Цела држава	BOV, OVI, POR, EQU, RUF, RUW, SUF, SUW				
BG - Бугарија	BG-0	Цела држава	BOV, OVI, POR, EQU, RUF, RUW, SUF, SUW				
DE - Германија	DE-0	Цела држава	BOV, OVI, POR, EQU, RUF, RUW, SUF, SUW				
GR - Грција	GR-0	Цела држава	BOV, OVI, POR, EQU, RUF, RUW, SUF, SUW				
DK - Данска	DK-0	Цела држава	BOV, OVI, POR, EQU, RUF, RUW, SUF, SUW				
EE - Естонија	EE-0	Цела држава	BOV, OVI, POR, EQU, RUF, RUW, SUF, SUW				
IT - Италија	IT-0	Цела држава	BOV, OVI, POR, EQU, RUF, RUW, SUF, SUW				
IE - Ирска	IE-0	Цела држава	BOV, OVI, POR, EQU, RUF, RUW,				

Земја	Код на територијата	Опис на територијата	Ветеринарен сертификат		Посебни барања	Краен датум (**)	Почетен датум (***)
			Образец (и)	SG			
1	2	3	4	5	6	7	8
			SUF, SUW				
CY - Кипар	CY-0	Цела држава	BOV, OVI, POR, EQU, RUF, RUW, SUF, SUW				
LV - Латвија	LV-0	Цела држава	BOV, OVI, POR, EQU, RUF, RUW, SUF, SUW				
LT - Литванија	LT-0	Цела држава	BOV, OVI, POR, EQU, RUF, RUW, SUF, SUW				
LU - Луксембург	LU-0	Цела држава	BOV, OVI, POR, EQU, RUF, RUW, SUF, SUW				
MT - Малта	MT-0	Цела држава	BOV, OVI, POR, EQU, RUF, RUW, SUF, SUW				
UK - Обединето Кралство	UK-0	Цела држава	BOV, OVI, POR, EQU, RUF, RUW, SUF, SUW				
PL - Полска	PL-0	Цела држава	BOV, OVI, POR, EQU, RUF, RUW, SUF, SUW				
PT - Португалија	PT-0	Цела држава	BOV, OVI, POR, EQU, RUF, RUW, SUF, SUW				
RO - Романија	RO-0	Цела држава	BOV, OVI, POR, EQU, RUF, RUW, SUF, SUW				
SV - Словачка	SV-0	Цела држава	BOV, OVI, POR, EQU, RUF, RUW, SUF, SUW				
SI - Словенија	SI-0	Цела држава	BOV, OVI, POR, EQU, RUF, RUW, SUF, SUW				
HU - Унгарија	HU-0	Цела држава	BOV, OVI, POR, EQU, RUF, RUW, SUF, SUW				
FI - Финска	FI-0	Цела држава	BOV, OVI, POR, EQU, RUF, RUW, SUF, SUW				
FR - Франција	FR-0	Цела држава	BOV, OVI, POR, EQU, RUF, RUW, SUF, SUW				
NL - Холандија	NL-0	Цела држава	BOV, OVI, POR, EQU, RUF, RUW,				

Земја	Код на територијата	Опис на територијата	Ветеринарен сертификат		Посебни барања	Краен датум (**)	Почетен датум (***)
			Образец (и)	SG			
1	2	3	4	5	6	7	8
			SUF, SUW				
CZ - Чешка	CZ-0	Цела држава	BOV, OVI, POR, EQU, RUF, RUW, SUF, SUW				
ES - Шпанија	ES-0	Цела држава	BOV, OVI, POR, EQU, RUF, RUW, SUF, SUW				
SE - Шведска	SE-0	Цела држава	BOV, OVI, POR, EQU, RUF, RUW, SUF, SUW				
Норвешка		Цела држава	BOV, OVI, POR, EQU, RUF, RUW, SUF, SUW				
KV - Косово	KV - 0	Цела држава	BOV, OVI, POR, EQU, RUF, RUW, SUF, SUW				

(*) Не земајќи ги во предвид посебните барања од сертификатите утврдени со договори на Република Македонија со трети земји.

(**) Месо од животни заклани на или пред датумот даден во колона 7 може да се увезе во Република Македонија во рок од 90 дена од тој датум. Пратките кои патуваат по море може да се увезат во Република Македонија доколку се сертифицирани пред датумот даден во колона 7 во рок од 40 дена од тој датум. (Забелешки: доколку нема датум во колона 7, се подразбира дека нема временска рестрикција).

(***) Само месо од животни кои се заклани на или после датумот даден во колона 8 може да се увезат во Република Македонија. Доколку нема датум во колона 8, се подразбира дека нема временска рестрикција.

- = Не е пропишан сертификат и увозот на свежо месо е забранет (освен за тие видови, за кои е назначено во редот за цела држава)

1 = Категорија на ограничување: Не е дозволен увоз на кланични отпадоци (освен дијафрагма и масетер од говеда)

Дел 6

А

Регионализирани територии за земји наведени под Б и В од овој Дел

Земја	Код	Опис на територија
Аргентина	AR	Целата држава
	AR-1	Целата држава, освен провинциите Чубут, Санта Круз и Огнена Земја за родовите <i>Proboscidea</i> и <i>Artiodactyla</i>
	AR-2	Провинциите Чубут, Санта Круз и Огнена Земја за родовите <i>Proboscidea</i> и <i>Artiodactyla</i>
Бразил	BR	Целата држава
	BR-1	Државите Рио Гранде до Сул, Санта Катарина, Парана, Сао Паоло и Мато Гросо до Сул
	BR-2	Дел од државата Мато Гросо до Сул (освен општините Сонора, Аквидауана, Бодокуенто, Бонито, Каракол, Коксим, Жардим, Ладарио, Миранда, Педро Гомес, Порто Муртино, Рио Негро, Рио Верде на Мато Гросо и Корумба); Државата Парана; Државата Сао Паоло; Дел од државата Минас Гераис (освен регионалните делегации на Оливеира, Пасос, Сао Гончало де Сапучаи, Сете-лагоас и Бамбуи); Државата Еспириту Санто; Државата Рио Гранде до Сул; Државата Санта Катарина; Државата Гојас; Дел од државата Мато Гросо, кој се состои од: регионалната единица на Кујаба (освен општините Сан Антонио де Левергер, Носа Сенхора до Левраменто, Поконе и Барајо де Мелгасо); регионалната единица Кацерес (освен општината Кацерес); регионалната единица Лукас до Рио Верде, регионалната единица Рондонополис (освен општината Илтикиора); регионалната единица Бара до Гарца и регионалната единица Бара до Бургес
	BR-3	Државите Гојас, Минас Гераис, Мато Гросо, Мато Гросо до Сул, Парана, Рио Гранде до Сул, Санта Катарина и Сао Паоло
Израел	IL	Целата држава
	IL-1	Целата држава Израел, освен областа на IL-2 во однос на високо патогена авијарна инфлуенца.

Земја	Код	Опис на територија
	IL-2	Областа од Израел во рамките на следните граници во однос на високо патогена авијарна инфлуенца: - Крстосницата на границата на Израелско-палестинските власти (појасот Газа) и границата помеѓу Израел и Египет - Јужно по должина на Израелско-Египетската граница до точка со географска ширина од 31° 06' - Источно на точката со географска должина од 31° 06' до точка со географска ширина од 34° 26' - Права линија од север до раскрсницата Наси (раскрсница помеѓу патот 264 и 25) - Патот 264 северно до раскрсницата Бет Кама (раскрсница помеѓу патот 264 и 40) - Источно на точката со географска должина од 31° 27' до точка со географска ширина од 34° 52' - Северно од точка со географска ширина од 34° 52' до патот 353 - Права линија до пресретнувањето на патот и точката со географска ширина од 31° 40' - Западно од точката со географска ширина од 31° 40' до морето - Јужно по должина на Медитеранскиот брег до границата на Израелско-палестинските власти (појасот Газа) - Јужно по должина на границата на Израелско-палестинските власти (појасот Газа)
Малезија	MY	Целата држава
	MY-1	Само полуостровскиот (западен) дел на Малезија
Намибија	NA	Целата држава
	NA-1	Јужно од оградите што се протегаат од Палгрејв Поинт на запад до Гем на исток
Јужноафриканска Република	ZA	Целата држава
	ZA-1	Целата држава освен: делот на контролирана зона на болеста шап и лигавка, што се наоѓа во ветеринарните региони на Мпумаланга и северните провинции, округот Ингвавума во ветеринарниот регион Натал и во пограничната област со Боцвана источно од 28° географска должина, и округот Кампердаун во провинцијата Ква Зулу Натал

Дел 6Б

Листа на трети земји од кои се врши увоз на производи од месо и обработени желидиници, мочни меури и црева
(види прилог VI дел 6Г за толкување на шифрите што се користат во табелата)

ИСО код	Земја на потекло или дел од неа	1. Домашно говедо 2. Диви чапункари одгледува ни на фарма (освен свињи)	Домашни овци /кози	1. Домашни свињи 2. Диви чапункари одгледувани на фарма (свињи)	Домашни копитари	1. Живина дивеч одгледувана на фарма (освен ноеви)	Ноеви одгледувани на фарма	Домашен зајак и фармски одгледани животни од фамилијат a Ieroridae	Диви чапункари (освен свињи)	Диви свињи копитари	Диви животни од фамилијат a Ieroridae (зајаци и куникули)	Диви птици	Диви животни од фамилијат a Ieroridae	Диви сувоzemни цицачи (со исклучок на копитари и животни од фамилијат a Ieroridae)
AR	Аргентина AR	C	C	C	A	A	A	A	C	C	XXX	A	D	XXX
	Аргентина AR-1 ⁽¹⁾	C	C	C	A	A	A	A	C	C	XXX	A	D	XXX
	Аргентина AR-2 ⁽¹⁾	A ⁽²⁾	A ⁽²⁾	C	A	A	A	A	C	C	XXX	A	D	XXX
AU	Австралија	A	A	A	A	D	D	A	A	A	XXX	A	D	A
BH	Бахреин	B	B	B	B	XXX	XXX	A	C	C	XXX	A	XXX	XXX
BA	Босна и Херцеговина	A ^(*)	XXX	A	XXX	D	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX
BR	Бразил	XXX	XXX	XXX	A	D	D	A	XXX	XXX	XXX	A	D	XXX
	Бразил BR-1	XXX	XXX	XXX	A	XXX	A	A	XXX	XXX	XXX	A	A	XXX
	Бразил BR-2	C	C	C	A	D	D	A	C	XXX	XXX	A	D	XXX
	Бразил BR-3	XXX	XXX	XXX	A	A	XXX	A	XXX	XXX	XXX	A	D	XXX
BW	Боцвана	B	B	B	B	XXX	A	A	B	B	A	A	XXX	XXX
BY	Белорусија	C	C	C	B	XXX	XXX	A	C	C	XXX	A	XXX	XXX
CA	Канада	A	A	A	A	A	A	A	A	A	XXX	A	A	A
CH	Швајцарија	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
CL	Чиле	A	A	A	A	A	A	A	B	B	XXX	A	A	XXX
CN	Кина	B	B	B	B	B	B	A	B	B	XXX	A	B	XXX
	Кина CN-1	B	B	B	B	D	B	A	B	B	XXX	A	B	XXX
CO	Колумбија	B	B	B	B	XXX	A	A	B	B	XXX	A	XXX	XXX
ET	Етиопија	B	B	B	B	XXX	XXX	A	B	B	XXX	A	XXX	XXX

ИСО код	Земја на потекло или дел од неа	1. Домашно говедо 2. Диви чапункари одгледувани на фарма (освен свињи)	Домашни овци /кози	1. Домашни свињи 2. Диви чапункари одгледувани на фарма (свињи)	Домашни копитарни	1. Живина дивеч одгледувана на фарма (освен носеви)	Носеви одгледувани на фарма	Домашен зајак и фармски одгледани животни од фамилијат a leporidae	Диви чапункари (освен свињи)	Диви свињи	Диви копитарни	Диви животни од фамилијат a leporidae (зајаци и кункули)	Диви животни од фамилијат a leporidae	Диви сувоземни цицачи (со исклучок на копитари и животни од фамилијат a leporidae)
GL	Гренланд	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	A	XXX	XXX	XXX	A	A	A
HK	Хонгконг	B	B	B	B	D	D	A	B	B	XXX	A	XXX	XXX
HR	Хрватска	A	A	A	A	A	A	A	A	D	XXX	A	A	XXX
	Израел IL	B	B	B	B	XXX	XXX	A	B	B	XXX	A	XXX	XXX
IL	Израел IL-1	XXX	XXX	XXX	XXX	A	A	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	A	XXX
	Израел IL-2	XXX	XXX	XXX	XXX	D	D	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	D	XXX
IN	Индија	B	B	B	B	XXX	XXX	A	B	B	XXX	A	XXX	XXX
IS	Исланд	A	A	B	A	A	A	A	A	B	XXX	A	A	XXX
KE	Кенија	B	B	B	B	XXX	XXX	A	B	B	XXX	A	XXX	XXX
KR	Јужна Кореја	XXX	XXX	XXX	XXX	D	D	A	XXX	XXX	XXX	A	D	XXX
MA	Мароко	B	B	B	B	XXX	XXX	A	B	B	XXX	A	XXX	XXX
ME	Црна Гора	A	A	A	A	D	D	A	D	D	XXX	A	XXX	XXX
MG	Мадагаскар	B	B	B	B	D	D	A	B	B	XXX	A	D	XXX
MU	Маврициус	B	B	B	B	XXX	XXX	A	B	B	XXX	A	XXX	XXX
MX	Мексико	A	D	D	A	D	D	A	D	D	XXX	A	D	XXX
MY	Малезија MY	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX
	Малезија MY-1	XXX	XXX	XXX	XXX	D	D	A	XXX	XXX	XXX	A	D	XXX
NA	Намибија (1)	B	B	B	B	D	A	A	B	B	A	A	D	XXX
NC	Нова Каледонија	A	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	A	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX
NZ	Нов Зеланд	A	A	A	A	A	A	A	A	A	XXX	A	A	A
PY	Парагвај	C	C	C	B	XXX	XXX	A	C	C	XXX	A	XXX	XXX
RS	Србија	A	A	A	A	D	D	A	D	D	XXX	A	XXX	XXX
RU	Русија	C	C	C	B	A(2)	XXX	A	C	C	XXX	A	XXX	A

[illegible]

		1. Домашно говедо 2. Диви чапункари	Домашни овци /кози	1. Домашни свињи 2. Диви чапункари одгледувани на фарма (свињи)	Домашни копитари	1. Живина дичеч одгледуван на фарма (освен ноеви)	Ноеви одгледувани на фарма	Домашен зајак и фармски одгледани животни од фамилијат а Ieropidae	Диви чапункари (освен свињи)	Диви свинји	Диви копитари	Диви животни од фамилијат а Ieropidae (зајаци и кункули)	Диви сувоzemни цицачи (со исклучок на копитарии животни од фамилијат а Ieropidae)
ISO код	Земја на потекло или дел од неа	1. Домашно говедо 2. Диви чапункари одгледувани на фарма (освен свињи)	Домашни овци /кози	1. Домашни свињи 2. Диви чапункари одгледувани на фарма (свињи)	Домашни копитари	1. Живина дичеч одгледуван на фарма (освен ноеви)	Ноеви одгледувани на фарма	Домашен зајак и фармски одгледани животни од фамилијат а Ieropidae	Диви чапункари (освен свињи)	Диви свинји	Диви копитари	Диви животни од фамилијат а Ieropidae (зајаци и кункули)	Диви сувоzemни цицачи (со исклучок на копитарии животни од фамилијат а Ieropidae)
LT	Литванија	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
LU	Луксембург	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
MT	Малта	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
UK	Обединето Кралство	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
PL	Полска	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
PT	Португалија	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
RO	Романија	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
SV	Словачка	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
SI	Словенија	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
HU	Унгарија	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
FI	Финска	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
FR	Франција	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
NL	Холандија	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
CZ	Чешка	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
ES	Шпанија	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
SE	Шведска	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
KV	Косово	A	A	D	A	D	D	A	D	D	XXX	A	XXX

⁴⁾ Види под Вод Дел 6 од овој Прилог за минималните услови за обработка што важат за пастеризираните производи од месо и пастрма.

²⁾ За производи од месо и обработени желудници, мочни меури и црева подготвени од свежо месо добиено од животни заклани по 1 март 2002 година.

³⁾ Само за транзит во согласност со член 114 од овој Правилник.

(*) Само за производи од месо од домашни говеда.

XXXX Не е пропишан сертификат и не се дозволени производи од месо и обработени желудници, мочни меури и црева што содржат месо од овие видови.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100
101
102
103
104
105
106
107
108
109
110
111
112
113
114
115
116
117
118
119
120
121
122
123
124
125
126
127
128
129
130
131
132
133
134
135
136
137
138
139
140
141
142
143
144
145
146
147
148
149
150
151
152
153
154
155
156
157
158
159
160
161
162
163
164
165
166
167
168
169
170
171
172
173
174
175
176
177
178
179
180
181
182
183
184
185
186
187
188
189
190
191
192
193
194
195
196
197
198
199
200
201
202
203
204
205
206
207
208
209
210
211
212
213
214
215
216
217
218
219
220
221
222
223
224
225
226
227
228
229
230
231
232
233
234
235
236
237
238
239
240
241
242
243
244
245
246
247
248
249
250
251
252
253
254
255
256
257
258
259
260
261
262
263
264
265
266
267
268
269
270
271
272
273
274
275
276
277
278
279
280
281
282
283
284
285
286
287
288
289
290
291
292
293
294
295
296
297
298
299
300
301
302
303
304
305
306
307
308
309
310
311
312
313
314
315
316
317
318
319
320
321
322
323
324
325
326
327
328
329
330
331
332
333
334
335
336
337
338
339
340
341
342
343
344
345
346
347
348
349
350
351
352
353
354
355
356
357
358
359
360
361
362
363
364
365
366
367
368
369
370
371
372
373
374
375
376
377
378
379
380
381
382
383
384
385
386
387
388
389
390
391
392
393
394
395
396
397
398
399
400
401
402
403
404
405
406
407
408
409
410
411
412
413
414
415
416
417
418
419
420
421
422
423
424
425
426
427
428
429
430
431
432
433
434
435
436
437
438
439
440
441
442
443
444
445
446
447
448
449
450
451
452
453
454
455
456
457
458
459
460
461
462
463
464
465
466
467
468
469
470
471
472
473
474
475
476
477
478
479
480
481
482
483
484
485
486
487
488
489
490
491
492
493
494
495
496
497
498
499
500
501
502
503
504
505
506
507
508
509
510
511
512
513
514
515
516
517
518
519
520
521
522
523
524
525
526
527
528
529
530
531
532
533
534
535
536
537
538
539
540
541
542
543
544
545
546
547
548
549
550
551
552
553
554
555
556
557
558
559
560
561
562
563
564
565
566
567
568
569
570
571
572
573
574
575
576
577
578
579
580
581
582
583
584
585
586
587
588
589
590
591
592
593
594
595
596
597
598
599
600
601
602
603
604
605
606
607
608
609
610
611
612
613
614
615
616
617
618
619
620
621
622
623
624
625
626
627
628
629
630
631
632
633
634
635
636
637
638
639
640
641
642
643
644
645
646
647
648
649
650
651
652
653
654
655
656
657
658
659
660
661
662
663
664
665
666
667
668
669
670
671
672
673
674
675
676
677
678
679
680
681
682
683
684
685
686
687
688
689
690
691
692
693
694
695
696
697
698
699
700
701
702
703
704
705
706
707
708
709
710
711
712
713
714
715
716
717
718
719
720
721
722
723
724
725
726
727
728
729
730
731
732
733
734
735
736
737
738
739
740
741
742
743
744
745
746
747
748
749
750
751
752
753
754
755
756
757
758
759
760
761
762
763
764
765
766
767
768
769
770
771
772
773
774
775
776
777
778
779
780
781
782
783
784
785
786
787
788
789
790
791
792
793
794
795
796
797
798
799
800
801
802
803
804
805
806
807
808
809
810
811
812
813
814
815
816
817
818
819
820
821
822
823
824
825
826
827
828
829
830
831
832
833
834
835
836
837
838
839
840
84

Дел 8
А

Листа на трети земји од кои се врши увоз на живи, разладени, замрзнати или преработени бивалвни мекотели¹, ехинодерми², туникати³ и морски гастроподи⁴ за исхрана на луѓе

ИСО код	Држава	Забелешки
AU	Австралија	
CL	Чиле	
IS	Исланд	
JM	Јамајка	Само морски гастроподи
JP	Јапонија	Само замрзнати или преработени бивалвни мекотели, ехинодерми, туникати и морски гастроподи
KR	Јужна Кореа	Само замрзнати или преработени бивалвни мекотели, ехинодерми, туникати и морски гастроподи
MA	Мароко	Преработени бивалвни мекотели од видовите <i>Acanthocardia tuberculatum</i> мора да бидат придружени со: (а) дополнителна здравствена потврда во согласност со образецот пропишан во Националните прописи од областа на ветеринарно здравство; и (б) резултати од испитувањето за докажување дека мекотелите не содржат паралитичен токсин (PSP) во ниво кое се открива со методите на биоанализа.
NZ	Нов Зеланд	
NO	Норвешка	
PE	Перу	Само замрзнати или преработени бивалвни мекотели, ехинодерми, туникати и морски гастроподи
TH	Тајланд	Само замрзнати или преработени бивалвни мекотели, ехинодерми, туникати и морски гастроподи
TN	Тунис	
TR	Турција	
UY	Уругвај	
VN	Виетнам	Само замрзнати или преработени бивалвни мекотели, ехинодерми, туникати и морски гастроподи
AT	Австрија	
BE	Белгија	
BG	Бугарија	
DE	Германија	
GR	Грција	
DK	Данска	
EE	Естонија	
IT	Италија	
IE	Ирска	
CY	Кипар	
LV	Латвија	
LT	Литванија	
LU	Луксембург	
MT	Малта	
UK	Обединето Кралство	
PL	Полска	
PT	Португалија	
RO	Романија	
SV	Словачка	

ИСО код	Држава	Забелешки
SI	Словенија	
HU	Унгарија	
FI	Финска	
FR	Франција	
NL	Холандија	
CZ	Чешка	
ES	Шпанија	
SE	Шведска	

¹ Бивалвни мекотели се класа на морски и слатководни мекотели од phylum Mollusca, класа Bivalvia (школки).

² Ехинодерми (иглокожи) се ред на морски животни од phylum Echinodermata (морски ѕвезди, морски ежови, морски краставици).

³ Туникати или урохордати, се животни од phylum Chordata, subphylum Tunicata.

⁴ Гастроподи се морски мекотели од phylum Mollusca, класа Gastropoda (морски полжави).

Дел 10
Листа на трети земји од кои се врши увоз на живина, јајца за ведење, еднодневни пилиња, назначен патоген слободни јајца, месо, иситнето месо, механички одвоено месо, јајца и производи од јајца

ИСО код и име третата земја или територија	Код на третата земја, територија	Опис на третата земја	Ветеринарен сертификат		Посебни услови	Посебни услови		Состојба со следењето на Авијарна инфлуенца	Состојба со вакцинација та против Авијарна инфлуенца	Состојба со контролат а на Салмонел а
			Модел(и)	Додатни гаранции и		Краен датум (1)	Почеток (2)			
1	2	3	4	5	6	6A	6B	7	8	9
AL – Албанија	AL - 0	Цела држава	EP, E SPF							S4
AR – Аргентина	AR - 0	Цела држава	POU, POU- MI/MSM, RAT, EP, E WGM					A		S4
			SPF							
			EP, E							S4
			BPP, DOC, HER, SRP							S0, ST0
AU – Австралија	AU - 0	Цела држава	BPR DOR HER POU, POU- MI/MSM RAT SPF	I II III VI VII						
	BR – 0	Цела држава								
BR – Бразил	BR – 1	Држава: Рио Гранде до Сул, Санта Катарина, Парана, Сао Паоло и Мато Гросо до Сул	RAT, BPR, DOR, HER, SRA		N			A		

ИСО код и име третата земја или територија	Код на третата земја, територија	Опис на третата земја	Ветеринарен сертификат		Посебни услови	Посебни услови		Состојба со следењето на Авијарна инфлуенца	Состојба со вакцинација та против Авијарна инфлуенца	Состојба со контролат а на Салмонел а
			Модел(и)	Додатни гаранции и		Краен датум (1)	Почеток (2)			
1	2	3	4	5	6	6A	6B	7	8	9
	BR - 2	Држава: Мато Гросо, Парана, Рио Гранде до Сул, Санта Катарина и Сао Паоло	BPP, DOC, HER, SRP		N					S5, ST0
	BR - 3	Федерална област и државите: Гоиас, Минас Жераис, Мато Гросо, Мато Гросо до Сул, Парана, Рио Гранде до Сул, Санта Катарина и Сао Паоло	WGM EP, E, POU, POU- MI/MSM	VIII	N					S4
BA - Босна и Херцеговина	BA - 0	Цела држава	BPP, BPR, DOC, DOR, HER, HER, SRP, SRA, POU, POU-MI/MSM, RAT, RAT- MI/MSM, WGM, WGM-MI/MSM, EP							
			SPF							
			EP, E							S4
			BPR	I						
			DOR	II						
			HER	III						
			RAT	VII						
BW - Боцвана	BW - 0	Цела држава								

ИСО код и име третата земја или територија	Код на третата земја, територија	Опис на третата земја	Ветеринарен сертификат		Посебни услови	Посебни услови		Состојба со следењето на Авијарна инфлуенца	Состојба со вакцинација та против Авијарна инфлуенца	Состојба со контролат а на Салмонел а
			Модел(и)	Додатни гаранции		Краен датум (1)	Почеток (2)			
1	2	3	4	5	6	6A	6B	7	8	9
ВУ - Белорусија	ВУ - 0	Цела држава	ЕР и Е (само за транзит низ Република Македонија)	IX						
			SPF							
			EP, E							S4
			BPR, BPP, DOR, HER, SRA, SRP DOC, HER		N			A		S1, ST1
СА - Канада	СА - 0	Цела држава	WGM	VIII	L, N					
			POU, POU- MI/MSM, RAT							
			BPR, BPP, DOC, DOR, HER, HER, SPF, SRP, SRA, POU, POU- MI/MSM, RAT, RAT-MI/MSM, WGM, WGM- MI/MSM, E, EP					A		
			SPF							
CL - Чиле	CL - 0	Цела држава	EP, E							S4
			BPR, BPP, DOC, DOR, HER, HER, SRA, SRP		N			A		S0, ST0
			WGM	VIII						
			POU, POU- MI/MSM, RAT		N					
CN - Кина	CN - 0	Цела држава	EP							

ИСО код и име третата земја или територија	Код на третата земја, територија	Опис на третата земја	Ветеринарен сертификат			Посебни услови	Посебни услови		Состојба со следењето на Авијарна инфлуенца	Состојба со вакцинација та против Авијарна инфлуенца	Состојба со контролат а на Салмонел а
			Модел(и)	Додатни гаранции	Краен датум (1)		Почеток (2)				
1	2	3	4	5	6	6A	6B	7	8	9	
GL – Гренланд	CN – 1	Провинцијата Шандонг	POU, POU- MI/MSM, E SPF EP, WGM	VI	P2	6.2.2004	-			S4	
	GL - 0	Цела држава									
HK – Хонг Конг	HK - 0	Цела територија на Посебната Административна Област на Хонг Конг	EP								
HR – Хрватска	HR - 0	Цела држава	SPF BPR, BPP, DOR, DOC, HER, HER, SRA, SRP EP, E, POU, POU- MI/MSM, RAT, WGM		N			A		S2, ST0	
	IL - 0	Цела држава	SPF EP, E							S4	
IL – Израел	IL-1	Дел на Израел освен IL-2, IL-3и IL-4	BPR, BPP, DOC, DOR, HER, HER, SRP WGM	VIII	N			A		S5, ST1	
			POU, RAT		N						
	IL-2	Дел на Израел во следните граници: На запад: пат број 4. На југ: пат број	BPR, BPP, DOC, DOR, HER, HER, SRP		N, P2		1.5.2010	A		S5, ST1	

ISO код и име третата земја или територија	Код на третата земја, териториј а	Опис на третата земја	Ветеринарен сертификат		Посебни услови	Посебни услови		Состојба со следењето на Авијарна инфлуенца	Состојба со вакцинација та против Авијарна инфлуенца	Состојба со контролат а на Салмонел а
			Модел(и)	Додатни гаранции		Краен датум (1)	Почеток (2)			
1	2	3	4	5	6	6A	6B	7	8	9
		5812 која е поврзан со пат број 5815. На исток: безбедносна ограда до пат број 6513. На север: пат број 6513 се до приклучокот со пат 65. Од оваа точка во права линија до влезот на Гиват Нили и оттаму во права линија до приклучокот со патиштата 652 и 4.	WGM	VIII	P2		1.5.2010			
		Дел на Израел во следните границы: На север: пат број 386 до границата на општина Ерусалим, реката Рефаим, поранешната Израелско Јорданска	BPR, BPP, DOC, DOR, HER, HER, SRP WGM	VIII	N, P2 P2		14.06.2011 14.06.2011	A		S5, ST1
	IL-3		POU, RAT		N, P2		14.06.2011			

ИСО код и име третата земја или територија	Код на третата земја, територија а	Опис на третата земја	Ветеринарен сертификат			Посебни услови	Посебни услови		Состојба со следењето на Авијарна инфлуенца	Состојба со вакцинација та против Авијарна инфлуенца	Состојба со контролат а на Салмонел а
			Модел(и)	Додатни гаранции	Посебни услови		Краен датум ⁽¹⁾	Почеток ⁽²⁾			
1	2	3	4	5	6	6A	6B	7	8	9	
		граница ("зелена линија"). На исток: пат број 356. На југ: патишта 8670, 3517 и 354. На запад: права линија од север до пат 367, проследено со 367 западно и потоа северно до патот 375 и западно од селото Мапта – северно- северно-источна линија на патот 386.									
	IL-4	Дел од Израел во рамките на следните границы: Крстосницата на границата на Израелско- палестинските власти (појасот Газа) и границата помеѓу Израел и Египет	BPR, BPP, DOC, DOR, HER, HER, SRP		N, P2	8.3.2012	22.6.2012	A		S5, ST1	
			WGM	VIII	P2	8.3.2012	22.6.2012				
			POU, RAT		N, P2	8.3.2012	22.6.2012				

ИСО код и име третата земја или територија	Код на третата земја, територија а	Опис на третата земја	Ветеринарен сертификат		Посебни услови	Посебни услови		Состојба со следењето на Авијарна инфлуенца	Состојба со вакцинација та против Авијарна инфлуенца	Состојба со контролат а на Салмонел а
			Модел(и)	Додатни гаранции и		Краен датум ⁽¹⁾	Почеток ⁽²⁾			
1	2	3	4	5	6	6A	6B	7	8	9
		Јужно по должина на Израелско- Египетската граница до точка со географска ширина од 31° 06'								
		Источно на точката со географска должина од 31° 06' до точка со географска ширина од 34° 26'								
		Права линија од север до раскрсницата Наси (раскрсница помеѓу патот 264 и 25)								
		Патот 264 северно до раскрсницата Бет Кама (раскрсница помеѓу патот 264								

1	2	3	Ветеринарен сертификат		6	Посебни услови		7	8	9
			Модел(и)	Додатни гаранции		Краен датум (1)	Почеток (2)			
ISO код и име третата земја или територија	Код на третата земја, територија	Опис на третата земја						Состојба со следењето на Авијарна инфлуенца	Состојба со вакцинација та против Авијарна инфлуенца	Состојба со контролата на Салмонелата
		и 40)	4	5	6	6A	6B			
		Источно на точката со географска должина од 31° 27' до точка со географска ширина од 34° 52'								
		Северно од точка со географска ширина од 34° 52' до патот 353								
		Права линија до пресретнувањето на патот и точката со географска ширина од 31° 40'								
		Западно од точката со географска ширина од 31° 40' до морето								
		Јужно по должина на								

ИСО код и име третата земја или територија	Код на третата земја, територија	Опис на третата земја	Ветеринарен сертификат		Посебни услови	Посебни услови		Состојба со вакцинација та против Авијарна инфлуенца	Состојба со следењето на Авијарна инфлуенца	Состојба со вакцинација та против Авијарна инфлуенца	Состојба со контролат а на Салмонел а
			Модел(и)	Додатни гаранции		Краен датум (!)	Почеток (?)				
1	2	3	4	5	6	6A	6B	8	7		9
		Медитеранскиот брег до границата на Изреалско- палестинските власти (појасот Газа)									
		Јужно по должина на границата на Изреалско- палестинските власти (појасот Газа)									
IN – Индија	IN – 0	Цела држава	EP								
IS – Исланд	IS – 0	Цела држава	SPF								
KR – Кореа (Реп.)	KR – 0	Цела држава	EP, E								S4
			EP, E								S4
ME – Црна Гора	ME – 0	Цела држава	BPP, BPR, DOC, DOR, HER, HER, SRP, SRA, POU, POU-MI/MSM, RAT, RAT- MI/MSM, WGM, WGM-MI/MSM, EP								
MG – Мадагаскар	MG – 0	Цела држава	SPF								
			EP, E, WGM								S4
MY – Малезија	MY – 0	-	-								

ИСО код и име третата земја или територија	Код на третата земја, територија	Опис на третата земја	Ветеринарен сертификат		Посебни услови	Посебни услови		Состојба со следењето на Авијарна инфлуенца	Состојба со вакцинација та против Авијарна инфлуенца	Состојба со контролат а на Салмонел а
			Модел(и)	Додатни гаранции		Краен датум (')	Почеток (')			
1	2	3	4	5	6	6A	6B	7	8	9
		Западен Полуостров	EP							
	MY - 1		E		P2	6.2.2004				S4
MX - Мексико	MX - 0	Цела држава	SPF							
			EP							
			SPF							
			BPR	I						
NA - Намибија	NA - 0	Цела држава	DOR	II						
			HER	III						
			RAT, EP, E	VII						S4
NC - Нова Каледонија	NC - 0	Цела држава	EP							
			SPF							
NZ - Нов Зеланд	NZ - 0	Цела држава	BPR, BPP, DOC, DOR, HEP, HER, SRA, SRP							S0, ST0
			WGM	VIII						
			EP, E, POU, POU- MI/MSM, RAT							S4
PM - Св. Пјер и Микелон	PM - 0	Цела држава	SPF							
			BPR, BPP, DOC, DOR, HEP, HER, SRP, SRA, POU, POU-MI/MSM, RAT, RAT- MI/MSM, WGM, WGM-MI/MSM, EP							
RS - Србија	RS - 0	Цела држава								
RU - Руска	RU - 0	Цела држава	EP							

ИСО код и име третата земја или територија	Код на третата земја, територија	Опис на третата земја	Ветеринарен сертификат		Посебни услови	Посебни услови		Состојба со следењето на Авијарна инфлуенца	Состојба со вакцинација та против Авијарна инфлуенца	Состојба со контролат а на Салмонел а
			Модел(и)	Додатни гаранции		Краен датум ⁽¹⁾	Почеток ⁽²⁾			
1	2	3	4	5	6	6A	6B	7	8	9
Федерација			POU ⁽³⁾ , POU- MI/MSM							
SG - Сингапур	SG - 0	Цела држава	EP							
			SPF, EP							
			WGM	VIII	P2	23.1.2004				
TH - Тајланд	TH - 0	Цела држава	E, POU, POU- MI/MSM, RAT		P2	23.1.2004				S4
			SPF							
			DOR, BPR, BPP, HER							S1, ST0
TN - Тунис	TN - 0	Цела држава	WGM	VIII						
			EP, E, POU, POU- MI/MSM, RAT							S4
			SPF							
			E, EP							S4
TR - Турција	TR - 0	Цела држава	SPF							
			BPR, BPP, DOC, DOR, HER, HER, SRA, SRP		N			A		S3, ST1
US - САД	US - 0	Цела држава	WGM	VIII						
			EP, E, POU, POU- MI/MSM, RAT		N					S4
			SPF							
UY - Уругвај	UY - 0	Цела држава	EP, E, RAT							S4
			SPF							
ZA - Јужно Африканска Република	ZA - 0	Цела држава	EP, E							S4
			BPR	I	P2	09.04.2011		A		

ИСО код и име третата земја или територија	Код на третата земја, територија	Опис на третата земја	Ветеринарен сертификат		Посебни услови	Посебни услови		Состојба со следењето на Авијарна инфлуенца	Состојба со вакцинација та против Авијарна инфлуенца	Состојба со контролат а на Салмонел а
			Модел(и)	Додатни гаранции и		Краен датум (*)	Почеток (?)			
1	2	3	4	5	6	6A	6B	7	8	9
			DOR	II						
			HER	III						
			RAT	VII	P2	09.04.2011				
			RAT	VII						
ZW – Зимбабве	ZW - 0	Цела држава	EP, E							S4
AT - Австрија	AT	Цела држава	BPP, BPR, DOC, DOR, HER, HER, SPF, SRP, SRA, POU, POU- MI/MSM, RAT, RAT-MI/MSM, WGM, WGM- MI/MSM, E, EP							
BE - Белгија	BE	Цела држава	BPP, BPR, DOC, DOR, HER, HER, SPF, SRP, SRA, POU, POU- MI/MSM, RAT, RAT-MI/MSM, WGM, WGM- MI/MSM, E, EP							
BG - Бугарија	BG	Цела држава	BPP, BPR, DOC, DOR, HER, HER, SPF, SRP, SRA, POU, POU- MI/MSM, RAT, RAT-MI/MSM, WGM, WGM- MI/MSM, E, EP							
DE - Германија	DE	Цела држава	BPP, BPR, DOC,							

ИСО код и име третата земја или територија	Код на третата земја, териториј а	Опис на третата земја	Ветеринарен сертификат		Посебни услови	Посебни услови		Состојба со следењето на Авијарна инфлуенца	Состојба со вакцинација та против Авијарна инфлуенца	Состојба со контролат а на Салмонел а
			Модел(и)	Додатни гаранци и		Краен датум (1)	Почеток (2)			
1	2	3	4	5	6	6A	6B	7	8	9
			DOR, HEP, HER, SPF, SRP, SRA, POU, POU- MI/MSM, RAT, RAT-MI/MSM, WGM, WGM- MI/MSM, E, EP							
GR - Грција	GR	Цела држава	BPP, BPR, DOC, DOR, HEP, HER, SPF, SRP, SRA, POU, POU- MI/MSM, RAT, RAT-MI/MSM, WGM, WGM- MI/MSM, E, EP							
DK - Данска	DK	Цела држава	BPP, BPR, DOC, DOR, HEP, HER, SPF, SRP, SRA, POU, POU- MI/MSM, RAT, RAT-MI/MSM, WGM, WGM- MI/MSM, E, EP							
EE - Естонија	EE	Цела држава	BPP, BPR, DOC, DOR, HEP, HER, SPF, SRP, SRA, POU, POU- MI/MSM, RAT, RAT-MI/MSM, WGM, WGM- MI/MSM, E, EP							

ИСО код и име третата земја или територија	Код на третата земја, територија	Опис на третата земја	Ветеринарен сертификат		Посебни услови	Посебни услови		Состојба со следењето на Авијарна инфлуенца	Состојба со вакцинација та против Авијарна инфлуенца	Состојба со контролат а на Салмонел а
			Модел(и)	Додатни гаранции		Краен датум (1)	Почеток (2)			
1	2	3	4	5	6	6A	6B	7	8	9
IT - Италија	IT	Цела држава	BPP, BPR, DOC, DOR, HEP, HER, SPF, SRP, SRA, POU, POU- MI/MSM, RAT, RAT-MI/MSM, WGM, WGM- MI/MSM, E, EP							
IE - Ирска	IE	Цела држава	BPP, BPR, DOC, DOR, HEP, HER, SPF, SRP, SRA, POU, POU- MI/MSM, RAT, RAT-MI/MSM, WGM, WGM- MI/MSM, E, EP							
CY - Кипар	CY	Цела држава	BPP, BPR, DOC, DOR, HEP, HER, SPF, SRP, SRA, POU, POU- MI/MSM, RAT, RAT-MI/MSM, WGM, WGM- MI/MSM, E, EP							
LV - Латвија	LV	Цела држава	BPP, BPR, DOC, DOR, HEP, HER, SPF, SRP, SRA, POU, POU- MI/MSM, RAT, RAT-MI/MSM, WGM, WGM-							

ИСО код и име третата земја или територија	Код на третата земја, територија	Опис на третата земја	Ветеринарен сертификат		Посебни услови	Посебни услови		Состојба со следењето на Авијарна инфлуенца	Состојба со вакцинација та против Авијарна инфлуенца	Состојба со контролат а на Салмонел а
			Модел(и)	Додатни гаранции и		Краен датум (1)	Почеток (2)			
1	2	3	4	5	6	6A	6B	7	8	9
LT - Литванија	LT	Цела држава	MI/MSM, E, EP BPP, BPR, DOC, DOR, HER, HER, SPF, SRP, SRA, POU, POU- MI/MSM, RAT, RAT-MI/MSM, WGM, WGM- MI/MSM, E, EP							
LU - Луксембург	LU	Цела држава	BPP, BPR, DOC, DOR, HER, HER, SPF, SRP, SRA, POU, POU- MI/MSM, RAT, RAT-MI/MSM, WGM, WGM- MI/MSM, E, EP							
MT - Малта	MT	Цела држава	BPP, BPR, DOC, DOR, HER, HER, SPF, SRP, SRA, POU, POU- MI/MSM, RAT, RAT-MI/MSM, WGM, WGM- MI/MSM, E, EP							
GB - Обединето Кралство	GB	Цела држава	BPP, BPR, DOC, DOR, HER, HER, SPF, SRP, SRA, POU, POU- MI/MSM, RAT, RAT-MI/MSM, WGM, WGM- MI/MSM, E, EP							

ИСО код и име третата земја или територија	Код на третата земја, територија	Опис на третата земја	Ветеринарен сертификат		Посебни услови	Посебни услови		Состојба со следењето на Авијарна инфлуенца	Состојба со вакцинација та против Авијарна инфлуенца	Состојба со контролат а на Салмонел а
			Модел(и)	Додатни гаранции		Краен датум (1)	Почеток (2)			
1	2	3	4	5	6	6A	6B	7	8	9
			WGM, WGM- MI/MSM, E, EP							
PL - Полска	PL	Цела држава	BPP, BPR, DOC, DOR, HER, HER, SPF, SRP, SRA, POU, POU- MI/MSM, RAT, RAT-MI/MSM, WGM, WGM- MI/MSM, E, EP							
PT - Португалија	PT	Цела држава	BPP, BPR, DOC, DOR, HER, HER, SPF, SRP, SRA, POU, POU- MI/MSM, RAT, RAT-MI/MSM, WGM, WGM- MI/MSM, E, EP							
RO - Романија	RO	Цела држава	BPP, BPR, DOC, DOR, HER, HER, SPF, SRP, SRA, POU, POU- MI/MSM, RAT, RAT-MI/MSM, WGM, WGM- MI/MSM, E, EP							
SV - Словачка	SV	Цела држава	BPP, BPR, DOC, DOR, HER, HER, SPF, SRP, SRA, POU, POU- MI/MSM, RAT,							

ИСО код и име третата земја или територија	Код на третата земја, територија	Опис на третата земја	Ветеринарен сертификат		Посебни услови	Посебни услови		Состојба со следењето на Авијарна инфлуенца	Состојба со вакцинација та против Авијарна инфлуенца	Состојба со контролат а на Салмонел а
			Модел(и)	Додатни гаранции		Краен датум (1)	Почеток (2)			
1	2	3	4	5	6	6A	6B	7	8	9
			RAT-MI/MSM, WGM, WGM- MI/MSM, E, EP							
SI - Словенија	SI	Цела држава	BPP, BPR, DOC, DOR, HEP, HER, SPF, SRP, SRA, POU, POU- MI/MSM, RAT, RAT-MI/MSM, WGM, WGM- MI/MSM, E, EP							
HU - Унгарија	HU	Цела држава	BPP, BPR, DOC, DOR, HEP, HER, SPF, SRP, SRA, POU, POU- MI/MSM, RAT, RAT-MI/MSM, WGM, WGM- MI/MSM, E, EP							
FI - Финска	FI	Цела држава	BPP, BPR, DOC, DOR, HEP, HER, SPF, SRP, SRA, POU, POU- MI/MSM, RAT, RAT-MI/MSM, WGM, WGM- MI/MSM, E, EP							
FR - Франција	FR	Цела држава	BPP, BPR, DOC, DOR, HEP, HER, SPF, SRP, SRA, POU, POU-							

ИСО код и име третата земја или територија	Код на третата земја, територија	Опис на третата земја	Ветеринарен сертификат		Посебни услови	Посебни услови		Состојба со следењето на Авијарна инфлуенца	Состојба со вакцинација та против Авијарна инфлуенца	Состојба со контролат а на Салмонел а
			Модел(и)	Додатни гаранции		Краен датум (1)	Почеток (2)			
1	2	3	4	5	6	6A	6B	7	8	9
			MI/MSM, RAT, RAT-MI/MSM, WGM, WGM- MI/MSM, E, EP							
NL - Холандија	NL	Цела држава	BPP, BPR, DOC, DOR, HEP, HER, SPF, SRP, SRA, POU, POU- MI/MSM, RAT, RAT-MI/MSM, WGM, WGM- MI/MSM, E, EP							
CZ - Чешка	CZ	Цела држава	BPP, BPR, DOC, DOR, HEP, HER, SPF, SRP, SRA, POU, POU- MI/MSM, RAT, RAT-MI/MSM, WGM, WGM- MI/MSM, E, EP							
ES - Шпанија	ES	Цела држава	BPP, BPR, DOC, DOR, HEP, HER, SPF, SRP, SRA, POU, POU- MI/MSM, RAT, RAT-MI/MSM, WGM, WGM- MI/MSM, E, EP							
SE - Шведска	SE	Цела држава	BPP, BPR, DOC, DOR, HEP, HER, SPF, SRP, SRA,							

ИСО код и име третата земја или територија	Код на третата земја, териториј а	Опис на третата земја	Ветеринарен сертификат		Посебни услови	Состојба со следењето на Авијарна инфлуенца	Состојба со вакцинација та против Авијарна инфлуенца	Состојба со контролат а на Салмонел а
			Модел(и)	Додатни гаранци и				
1	2	3	4	5	6	7	8	9
			POU, POU- MI/MSM, RAT, RAT-MI/MSM, WGM, WGM- MI/MSM, E, EP					
KV - Косово	KV	Цела држава	EP					

(¹) Производите, вклучувајќи ги и оние транспортирани по море, произведени пред оваа дата може да се извезат во Република Македонија во рок од 90 дена од оваа дата.

(²) Само производи, произведени по оваа дата, може да се извезат во Република Македонија.

(³) Само за транзит во согласност со член 148 став (4) и член 149 од овој правилник.

Дополнителни гаранции

- 'I': Гаранции за ноеви за расплод и производство кои потекнуваат од трети земји, територии или области кои не се слободни од Њукастелска болест, сертифицирано во согласност со образецот BPR
- 'II': Гаранции за еднодневни пилиња од ноеви кои потекнуваат од трети земји, територии или области кои не се слободни од Њукастелска болест, сертифицирано во согласност со образецот DOR
- 'III': Гаранции за јајца за ведење од ноеви кои потекнуваат од трети земји, територии или области кои не се слободни од Њукастелска болест, сертифицирано во согласност со образецот HER
- 'IV': -
- 'V': Гаранции за ноеви за колење кои потекнуваат од трети земји, територии или области кои не се слободни од Њукастелска болест, сертифицирано во согласност со образецот SRA
- 'VI': дополнителни гаранции за месо од живина, сертифицирано во согласност со образецот POU
- 'VII': дополнителни гаранции за месо од фармски одгледувани ноеви за човечка исхрана, сертифицирано во согласност со образецот RAT
- 'VIII': дополнителни гаранции за месо од пернат дивеч, сертифицирано во согласност со образецот WGM

Програм за контрола на Salmonella

- 'S0': Забрана за извоз во Република Македонија на живина за расплод или производство (BPP) од видот *Gallus gallus*, еднодневни пилиња (DOC) од видот *Gallus gallus*, живина за колење и живина за обновување на јато (SRP) од видот *Gallus gallus* и јајца за ведење (HEP) од видот *Gallus gallus* поради тоа што не е доставен програм за контрола на *Salmonella*.
- 'S1': Забрана за извоз во Република Македонија на живина за расплод или производство (BPP) од видот *Gallus gallus*, еднодневни пилиња (DOC) од видот *Gallus gallus*, живина за колење и живина за обновување на јато (SRP) од видот *Gallus gallus*, за други цели освен за расплод, поради тоа што не е доставен програм за контрола на *Salmonella*.
- 'S2': Забрана за извоз во Република Македонија на живина за расплод или производство (BPP) од видот *Gallus gallus*, еднодневни пилиња (DOC) од видот *Gallus gallus*, живина за колење и живина за обновување на јато (SRP) од видот *Gallus gallus*, за други цели освен за расплод или за несење јајца, поради тоа што не е поднесен програм за контрола на *Salmonella*.
- 'S3': Забрана за извоз во Република Македонија на живина за расплод или производство (BPP) од видот *Gallus gallus*, живина за колење и живина за обновување на јато (SRP) од видот *Gallus gallus*, за други цели освен расплод, поради тоа што не е поднесен програм за контрола на *Salmonella*.
- 'S4': Забрана за извоз во Република Македонија на јајца (E) од видот *Gallus gallus*, освен јајцата кои се во класа "B", во согласност со националното законодавство и поради тоа што не е поднесен програм за контрола на *Salmonella*.
- "S5" Забрана за извоз во Република Македонија на живина за приплод или производство од *Gallus gallus* (BPP), живина наменета за колење и живина за обнова (SRP) од *Gallus gallus* поради тоа што не е поднесен програм за контрола на *Salmonella*.
- "ST0" Забрана за извоз во Унијата на живина за приплод или производство (BPP) од мисирки, еднодневни пилиња (DOC) од мисирки, живина наменета за колење и живина за обнова (SRP) од мисирки и јајца за насад (HEP) од мисирки поради тоа што не е поднесен програм за контрола на *Salmonella*.
- "ST1" Забрана за извоз во Унијата на живина за приплод или производство (BPP) од мисирки и живина наменета за колење и живина за обнова (SRP) од мисирки поради тоа што не е поднесен програм за контрола на *Salmonella*.

Посебни услови

- 'P2': Забрана за увоз во или транзит низ Република Македонија поради ограничувања поврзани со појава на Високо Патогена Авијарна Инфлуенца
- 'P3': Забрана за увоз во или транзит низ Република Македонија поради ограничувања поврзани со појава на Њукастелска болест
- "N" Гаранциите треба да обезбедат дека прописите за контрола на Њукастелска болест во трети земји или територии се еквивалентни на оние кои се применуваат во Унијата. Во случај на појава на Њукастелска болест, увозот од трети земји или територии може да се дозволи, без промена на кодот

на земјата или територијата. Како и да е, увозот во Унијата автоматски ќе биде забранет од било која област која е ставена под официјална забрана од надлежен орган на третата земја или територијата на која се однесува појавата на оваа болест.

"L" Гаранциите треба да обезбедат дека прописите за контрола на авијарна инфлуенца во трети земји или територии се еквивалентни на оние кои се применуваат во Унијата. Во случај на појава на Њукастелска болест, увозот од трети земји или територии може да се дозволи, без промена на кодот на земјата или територијата. Како и да е, увозот во Унијата автоматски ќе биде забранет од било која област која е ставена под официјална забрана од надлежен орган на третата земја или територијата на која се однесува појавата на оваа болест.

Програм за надзор на авијарната инфлуенца и план за вакцинација против авијарна инфлуенца

- 'A': Трети земји, територии, области или комплекси, кои имаат програм за следење на авијарната инфлуенца кој е во согласност со овој правилник
- 'B': Трети земји, територии, области или оддели имаат програм за вакцинација против авијарната инфлуенца кој е во согласност со овој правилник

Дел 12

Листа на земји одобрени за увоз на одредени видови птици

1. Трети земји или делови од трети земји наведени колоните 1 и 3 од табелата во Прилог 6 дел 10 од овој правилник, каде во колона 4 во табелата се дадени обрасците на ветеринарно здравствен сертификат за живина за размножување освен за нови (ВРР),
2. Аргентина,
3. Филипини: Национален Главен Регион на Манила.

СОВЕТ НА ЈАВНИТЕ ОБВИНИТЕЛИ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

3125.

Врз основа на член 8 став 2 и став 4 од Законот за Советот на јавните обвинители на Република Македонија, („Службен весник на РМ“ бр. 150/07), на конститутивната седница на Советот одржана на ден 10.10.2012 година, Советот донесе

О Д Л У К А

ЗА ИЗБОР НА ПРЕТСЕДАТЕЛ НА СОВЕТОТ НА ЈАВНИТЕ ОБВИНИТЕЛИ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

I

Се избира Костадин Кизов за Претседател на Советот на јавните обвинители на Република Македонија.

II

Мандатот на Претседателот на Советот е во траење од две години без право на повторен избор.

III

Оваа одлука влегува на сила од денот на нејзиното донесување, а ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“.

А.бр.235-4 /12 Совет на јавните обвинители
10 октомври 2012 година на Република Македонија
Скопје Најстар член,
Драгољуб Цакиќ, с.р.

3126.

Врз основа на член 8 став 4 од Законот за Совет на јавните обвинители на Република Македонија („Службен весник на РМ“ бр.150/07) на конститутивната седницата на Советот одржана на 10.10.2012 година, Советот донесе:

О Д Л У К А

ЗА ИЗБОР НА ЗАМЕНИК ПРЕТСЕДАТЕЛ НА СОВЕТОТ НА ЈАВНИТЕ ОБВИНИТЕЛИ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

I

Се избира Мираљем Асани за Заменик Претседател на Советот на јавните обвинители на Република Македонија.

II

Оваа одлука влегува на сила од денот на нејзиното донесување, а ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“.

А.бр.235-5 /12 Совет на јавните обвинители
10 октомври 2012 година на Република Македонија
Скопје Претседател,
Костадин Кизов, с.р.

РЕГУЛАТОРНА КОМИСИЈА ЗА ЕНЕРГЕТИКА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

3127.

Регулаторната комисија за енергетика на Република Македонија, врз основа на член 22, точка 3 од Законот за енергетика („Службен весник на РМ“ бр.16/2011 и 136/2011) и членовите 5 и 6 од Тарифниот систем за продажба на природен гас на тарифни потрошувачи („Службен весник на РМ“ бр. 94/2005, 43/2010, 9/12, 13/12 и 90/12), постапувајќи по Барањето на „МАК-ПЕТРОЛ ПРОМ-ГАС“ ДООЕЛ-Скопје за утврдување на продажната цена на природниот гас за октомври 2012 година, на седницата одржана на 12 октомври 2012 година, донесе

О Д Л У К А
ЗА УТВРДУВАЊЕ НА ПРОДАЖНА ЦЕНА НА
ПРИРОДЕН ГАС ЗА МЕСЕЦ ОКТОМВРИ ОД 2012
ГОДИНА

Член 1

На „МАКПЕТРОЛ ПРОМ-ГАС“ - Скопје, како вршител на енергетската дејност Снабдување со природен гас на тарифни потрошувачи приклучени на системот за пренос на природен гас, продажната цена на природниот гас за месец октомври од 2012 година, се утврдува да изнесува 28,9369 ден/nm³.

Продажната цена на природниот гас од ставот 1 на овој член, ги содржи трошоците сврзани со набавката на природниот гас (набавната цена се состои од фактурна цена на природниот гас со вклучени зависни трошоци) во износ од 28,7977 ден/nm³ и цена за услугата снабдување на тарифните потрошувачи непосредно приклучени на системот за пренос на природен гас во износ од 0,1392 ден/nm³.

Продажната цена на природниот гас од ставот 1 на овој член, не ја содржи цената за услугите пренос и управување со системот за пренос на природниот гас во износ од 1,1753 ден/nm³, а која се однесува за тарифните потрошувачи непосредно приклучени на системот за пренос на природен гас.

Надоместокот кој што треба да го платат тарифните потрошувачи непосредно приклучени на системот за пренос на природен гас, во согласност со ставовите 1 и 3 на овој член, за месец октомври 2012 година во кој не е содржан данокот на додадена вредност изнесува 30,1122 ден/nm³.

Данокот на додадена вредност за вкупниот надоместок на цената на природниот гас за месец октомври од 2012 година, утврден во ставот 4 на овој член, изнесува 5,4202 ден/nm³.

Вкупниот надоместок кој што треба да го платат тарифните потрошувачи непосредно приклучени на системот за пренос на природен гас, во согласност со став 4 и 5 на овој член, за месец октомври од 2012 година изнесува 35,5324 ден/nm³.

Член 2

Продажната цена на природниот гас од членот 1 на оваа Одлука е утврдена со примена на продажен курс на САД доларот од 47,5800 денари за еден САД долар, за месец септември од 2012 година, согласно заклучницата за купопродажба на девизи.

Член 3

Жалбата изјавена против оваа Одлука не го одлага нејзиното извршување.

Член 4

Оваа Одлука влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Уп1 Бр. 08-229/12
12 октомври 2012 година
Скопје

Претседател,
Димитар Петров, с.р.

ДРЖАВЕН ИНСПЕКТОРАТ ЗА ЛОКАЛНА
САМОУПРАВА

3128.

Државниот инспекторат за локална самоуправа – Скопје, врз основа на член 23 став 1 од Законот за државниот инспекторат за локалната самоуправа („Службен весник на Република Македонија“ бр.158/10) на ден 5.10.2012 година, го донесе следното

Р Е Ш Е Н И Е

Примената на Одлука за усвојување на барање бр. 07-1305/1 од 8.8.2012 година („Службен гласник на општина Македонска Каменица“ бр.33/2012, наш број 17-6/699 од 24.8.2012 година) СЕ ЗАПИРА.

О б р а з л о ж е н и е

Државниот инспекторат за локална самоуправа – Скопје (во понатамошниот текст: ДИЛС), врз основа на член 23 став 1 од Законот за државниот инспекторат за локална самоуправа („Службен весник на Република Македонија“, бр.158/10) изврши надзор над законитоста на прописите донесени од страна на Советот на општина Македонска Каменица објавени во Службен гласник на општина Македонска Каменица бр. 33/2012 кој градоначалникот на општина Македонска Каменица го достави до Државниот инспекторат за локална самоуправа на ден 24.8.2012 година.

На 18.9.2012 година, ДИЛС достави допис до општина Македонска Каменица со број 17-2617/1 со кој побара општината да ни ја достави севкупната документација во врска со погорецитираната Одлука бидејќи од текстот на Одлуката ДИЛС не можеше да направи надзор со цел утврдување на законитоста на прописот согласно чл 70 став 1 од Законот за локалната самоуправа („Службен весник на Република Македонија“, бр.5/02). Од страна на општина Македонска Каменица доставен е допис (ДИЛС бр. 17-2617/3 од 26.9.2012 година) со кој беше приложена следната документација:

- Копија од Одлука за усвојување на барање донесена од Советот на општина Македонска Каменица бр. 07-1305/1 од 8.8.2012 година; и

- Копија од Барањето на ЕД “Здравец 2002” од Македонска Каменица за поддршка за реализација на проектот “Изградба на пешачка патека”.

Во Одлука за усвојување на барање донесена од Советот на општина Македонска Каменица бр. 07-1305/1 од 8.8.2012 година е наведено дека од буџетот на општина Македонска Каменица на изведувачот на работите на изградбата на пешачката стаза ќе му бидат исплатени парични средства во висина од 344.000,00 денари. Во доставениот допис од општина Македонска Каменица (ДИЛС бр. 17-2617/3 од 26.9.2012 година) е наведено дека паричните средства сеуште не се префрлени на изведувачот затоа што ЕД “Здравец” сеуште ја нема завршено постапката за избор на најповолен понудувач. Во продолжение, општината наведува дека откако ќе заврши постапката за избор и по доставената документација до општина Македонска Каменица, на најповолниот понудувач кој ќе ги извршува работите за изградба на пешачка патека од буџетот на општина Македонска Каменица ќе му бидат исплатени паричните средства определени во Одлуката бр. 07-1305/1 од 8.8.2012 година. Во копијата од Барањето на ЕД “Здравец 2002” од Македонска Каменица за поддршка за реализација на проектот “Изградба на пешачка патека” е наведено дека проектот се однесува на изградба на пешачка патека во должина од 110 м со широчина од 2 м и поставување на штедливи улични светилки. Во финансиската конструкција на проектот е наведено дека ЕД “Здравец 2002” од Македонска Каменица ќе обезбеди 18.000,00 денари, општина Македонска Каменица 344.000,00 денари и Глобален еколошки фонд

173.600,00 денари. Со средствата од општина Македонска Каменица е предвидено да се направат земјени работи, бетонски работи и рекламна табла, со средствата од Глобален еколошки фонд е предвидено да се набават, транспортитат и вградат 4 штетливи улични светилки, а со средства од ЕД “Здравец 2002” од Македонска Каменица предвидено е да се спроведе едукација “Енергетска ефикасност”. Предвиденото времетраење на проектот е од месец јули 2012 до месец декември 2012 година.

На ден 1.10.2012 година, ДИЛС достави до општина Македонска Каменица допис бр.17-2746/1 со кој ги покани преставниците од општина Македонска Каменица да дојдат на ден 3.10.2012 година во просториите на Министерство за локална самоуправа - ДИЛС. Целта на состанокот е да се направи надзор над Одлуката за усвојување на барање бр. 07-1305/1 од 8.8.2012 година („Службен гласник на општина Македонска Каменица” бр.33/2012, наш број 17-6/699 од 24.8.2012 година) и притоа од општината беше побарано да ја подготви и достави на увид севкупната релевантна документација (оригинал или фотокопија) којашто ја немаа претходно доставено со допис (општина Македонска Каменица број 07-1492/2 од 24.9.2012 година / ДИЛС бр. 17-2617/3 од 26.9.2012 година). На ден 3.10.2012 година, во просториите на Министерство за локална самоуправа – ДИЛС се одржа состанок помеѓу претставник на ДИЛС и претсавник на општина Македонска Каменица и за истото се состави записник ДИЛС бр. 17-2617/4 од 3.10.2012 година. Во текот на состанокот, претсавникот на општина Македонска Каменица ја достави следната документација:

- Заклучок бр. 08-1822/1 од 19.12.2011 година за прогласување на Одлука за усвојување на Буџет бр.07-1823/1 од 19.12.2011 година со прилог Буџет на општина Македонска Каменица за 2012 година бр. 07-1823/1 од 19.12.2011 година;

- Заклучок бр. 08-1824/1 од 19.12.2011 година за прогласување на Одлука за усвојување на Одлуката за извршување на Буџетот општина Македонска Каменица за 2012 година бр. 07-1825/1 од 19.12.2011 година;

- Заклучок бр. 08-130/1 од 23.1.2012 година за прогласување на Програма со прилог Програма за активностите на општина Македонска Каменица за поддршка на НВО секторот во 2012 година бр. 07-131/1 од 23.1.2012 година; и

- Формулар за проектен концепт доставен до ГЕФ ПМГ од страна на ЕД “Здравец 2002” од Македонска Каменица за проектот “Фотовотаично осветлување за тротоарите во М.Каменица”.

Во Формуларот за проектен концепт доставен до ГЕФ ПМГ од страна на ЕД “Здравец 2002” од Македонска Каменица за проектот “Фотовотаично осветлување за тротоарите во М.Каменица” е предвидено проектот да се спроведува девет месеци (од 1.4.2013 до 31.12.2013) година. Како цел на проектот е наведено поставување на фотоволтични паркови канделабри на 200 метри тротоарски пешачки улици во центарот на Македонска Каменица. Во делот за главни активности на проектот ниту пак во останатиот дел од Формуларот за проектниот концепт не е наведено дека во рамки на проектот ќе се направи изградба на пешачка патека. Во Формуларот за проектниот концепт е наведено дека за проектот веќе е обезбедено кофинансирање од страна

на општината на Македонска Каменица и приватни компании.

Согласно Записникот (ДИЛС бр. 17-2617/4 од 3.10.2012 година) од одржаниот состанок во просториите на Министерство за локална самоуправа – ДИЛС на ден 3.10.2012 година, од страна на претсавникот на општина Македонска Каменица, на ден 04.10.2012 година по електронски пат беше доставена следната документација:

- Заклучок (бр.08-358 од 27.7.2005 година) за прогласување на Статутот на општина Македонска Каменица бр.07-358/1 од 27.7.2005 година;

- Заклучок (бр.08-1595/1 од 6.11.2009 година) за прогласување на Одлука за дополнување на Статутот на ЕЛС М.Каменица бр. 07-1596/1 од 6.11.2009 година;

- Заклучок (бр.08-1074/1 од 21.12.2007 година) за прогласување на Одлука за изменување и дополнување на Статутот на ЕЛС М.Каменица бр. 07-1074/2 од 21.12.2007 година;

- Заклучок (бр.08-1037/1 од 27.8.2010 година) за прогласување на Одлука за изменување и дополнување на Статутот на ЕЛС М.Каменица бр. 07-1038/1 од 27.8.2010 година;

- Заклучок (бр.08-270/1 од 14.3.2007 година) за прогласување на Одлука за изменување и дополнување на Статутот на ЕЛС М.Каменица бр. 07-270/2 од 14.3.2007 година;

- Решение за свикнување на 33-та седница на Совет на општина Македонска Каменица бр.07-1212/1 од 24.7.2012 година;

- Список на присутни советници на 33-та седница на Совет на општина Македонска Каменица одржана на ден 8.8.2012 година;

- Записник од одржаната 33-та седница на Совет на општина Македонска Каменица, бр.07-1510/1 од 24.9.2012 година;

- Заклучок (бр.08-488 од 2.6.2006 година) за прогласување на Деловник на Советот на ЕЛС М.Каменица бр. 07-488/1 од 2.6.2006 година.

Од фактите утврдени во постапката на извршениот надзор над законитоста на цитираните прописи на општината, ДИЛС заклучи дека донесената одлука не е во согласност со:

- член 5 став 1 од Законот за јавните набавки (пречистен текст) (“Службен весник на Република Македонија бр. 24/2012”);

- член 15 став 1 од Законот за јавните набавки (пречистен текст) (“Службен весник на Република Македонија бр. 24/2012”);

- член 18 од Законот за јавните набавки (пречистен текст) (“Службен весник на Република Македонија бр. 24/2012”);

- член 21 од Законот за јавните набавки (пречистен текст) (“Службен весник на Република Македонија бр. 24/2012”);

- член 28 од Законот за јавните набавки (пречистен текст) (“Службен весник на Република Македонија бр. 24/2012”);

- член 100 став 1 од Законот за јавните набавки (пречистен текст) (“Службен весник на Република Македонија бр. 24/2012”); и

- член 2 од Уредбата за видовите на активности на градење кои се предмет на договорите за јавни набавки на работи (“Службен весник на Република Македонија бр. 158/2007”).

Имено согласно член 3 точка 1 од Законот за јавни набавки (пречистен текст) ("Службен весник на Република Македонија бр. 24/2012"), под поимот "Договор за јавна набавка" се подразбира договор од финансиски интерес кој ги вклучува и секторските договори, склучен во писмена форма меѓу еден или повеќе договорни органи од една страна и еден или повеќе економски оператори од друга страна, а чиј предмет е изведување на работи, испорака на стоки или обезбедување на услуги согласно со Законот за јавните набавки. Согласно член 4 став 1 точка а), договорни органи се државните органи, органите на единиците на локалната самоуправа и на градот Скопје. Согласно член 5 став 1, Законот за јавни набавки (пречистен текст) ("Службен весник на Република Македонија бр. 24/2012") се применува на доделување на договори за јавни набавки, вклучувајќи ги и секторските договори. Според член 11 од истиот закон, Законот за јавни набавки (пречистен текст) ("Службен весник на Република Македонија бр. 24/2012") не се применува на набавки чиј вкупен износ месечно не е поголем од 500 евра во денарска противвредност без данок на додадена вредност. Според член 15 став 1 од истиот закон, договорот за јавна набавка може да биде договор за јавна набавка на стоки, договор за јавна набавка на услуги, и договор за јавна набавка на работи. Според член 18 став 1 од истиот закон, предмет на договорот за јавна набавка на работи претставува изведување на активности на градење или изведување на градба, проектирање и изведување на активности на градење или проектирање и изведување на градба или реализирање, со какви било средства, на градба која одоговара на барањата утврдени од договорниот орган и која сама по себе исполнува одредена техничка и економска ункција. Согласно член 18 став 2 од истиот закон, е предвидено Владата да ги пропише видовите на активности на градење кои се предмет на договорот за јавна набавка на работи. Во член 1 од Уредбата за видовите на активности на градење кои се предмет на договорите за јавни набавки на работи ("Службен весник на Република Македонија бр. 158/2007") се пропишуваат видовите на активности на градење кои се предмет на договорот за јавни набавки на работи. Во член 2 од истата Уредба е утврдено дека во Прилог 1 од истата Уредба се пропишани видовите на активности на градење кои се предмет на договорот за јавни набавки на работи. Во Прилогот 1 од истата Уредба, во Оддел 45, Група 45.2, Класа 45.23 "Изградба на автопатишта и други сообраќајници, аеродромски листи и спортски терени" е предвидено дека оваа Класа опфаќа изградба на автопатишта, улици, други сообраќајници, велосипетски и пешачки патеки. Согласно член 21 став 1 од Законот за јавни набавки (пречистен текст) ("Службен весник на Република Македонија бр. 24/2012") е предвидено дека договорниот орган доделува договор за јавна набавка со примена на отворена или ограничена постапка. Согласно член 21 став 2 од истиот закон, по исклучок од ставот 1 од член 21, договорниот орган може да додели договор за јавна набавка со примена на другите постапки, само во посебни случаи согласно со Законот за јавни набавки (пречистен текст) ("Службен весник на Република Македонија бр. 24/2012"). Согласно член 27 став 1 од истиот закон, договорниот орган не смее да врши делење на договорот за јавна набавка на повеќе посебни догооври со пониска вредност, ниту пак да користи методи за пресмету-

вање на проценетата вредност на договорите за добивање на пониска вредност од релната проценета вредност на договорот со цел да се избегне одредена постапка утврдена со овој закон. Во член 28 став 1 од истиот закон е предвидено дека за потребата од јавна набавка одлучува договорниот орган. Согласно член 100 став 1 од истиот закон, догооврниот орган може да спроведе постапка со барање за прибирање на понуди со објавување на оглас во ЕСЈН кога проценетата вредност на договорот за јавна набавка на работи е до 50.000 евра во денарска противвредност без вклучен ДДВ.

Во конкретниот случај Советот на општина Македонска Каменица донел Одлука за усвојување на барање бр. 07-1305/1 од 8.8.2012 година ("Службен гласник на општина Македонска Каменица" бр.33/2012, наш број 17-6/699 од 24.8.2012 година) без да ги почитува горенаведените одредби од Законот за јавни набавки (пречистен текст) ("Службен весник на Република Македонија бр. 24/2012") и Уредбата за видовите на активности на градење кои се предмет на договорите за јавни набавки на работи ("Службен весник на Република Македонија бр. 158/2007"). Поточно, во конкретниот случај советот на општина Македонска Каменица донел одлука за доделување на финансиски средства на ЕД "Здравец 2002" од Македонска Каменица во износ од 344.000,00 денари за изградба на пешачка патека без притоа да биде спроведена постапка за јавна набавка од страна на општина Македонска Каменица. Воедно, доделените средства во износ од 344.000,00 денари за изградба на пешачка патека не може да се сметаат ниту како кофинансирање за проектот "Фотовотаично осветлување за тротоарите во М.Каменица" согласно поднесениот Формулар за проектен концепт доставен до ГЕФ ПМГ од страна на ЕД "Здравец 2002" од Македонска Каменица. Исто така, потребно е да се наведе дека постои неконзистентност помеѓу Барањето на ЕД "Здравец 2002" од Македонска Каменица за поддршка за реализација на проектот "Изградба на пешачка патека" доставено од општина Македонска Каменица до ДИЛС со допис (ДИЛС бр. 17-2617/3 од 26.9.2012 година) и Формуларот за проектен концепт доставен до ГЕФ ПМГ од страна на ЕД "Здравец 2002" од Македонска Каменица за проектот "Фотовотаично осветлување за тротоарите во М.Каменица" доставен од претставникот на Македонска Каменица во текот на состанокот на 03.10.2012 година (Записник бр. 17-2617/4 од 3.10.2012 година). Неконзистентноста е во делот на изградбата на пешачката патека за која се доделени 344.000,00 денари од страна на општина Македонска Каменица. Поточно, во Барањето на ЕД "Здравец 2002" од Македонска Каменица за поддршка за реализација на проектот "Изградба на пешачка патека" доставено од општина Македонска Каменица до ДИЛС со допис (ДИЛС бр. 17-2617/3 од 26.9.2012 година) предвидено е дека во рамки на проектот ќе се изгради пешачка патека и за истото од општината се побарани 344.000,00 денари, додека во Формуларот за проектен концепт доставен до ГЕФ ПМГ од страна на ЕД "Здравец 2002" од Македонска Каменица за проектот "Фотовотаично осветлување за тротоарите во М.Каменица" доставен од претставникот на Македонска Каменица во текот на состанокот на 4.10.2012 година (Записник бр. 17-2617/4 од 3.10.2012 година) воопшто не е предвидено да се направи изградба на пешачка патека.

Постапката е незаконска и од напред изнесеното не може да произведе правно дејство заради што прописот се запира. Државниот инспекторат за локална само-

управа по извршениот увид над законитоста и пропи-
сите на наведената Одлука за усвојување на барање бр.
07-1305/1 од 8.8.2012 година (“Службен гласник на оп-
штина Македонска Каменица” бр.33/2012, наш број 17-
6/699 од 24.8.2012 година) е донесена спротивно на:

- член 5 став 1 од Законот за јавните набавки (пре-
чистен текст) (“Службен весник на Република Македо-
нија бр. 24/2012”);

- член 15 став 1 од Законот за јавните набавки (пре-
чистен текст) (“Службен весник на Република Македо-
нија бр. 24/2012”);

- член 18 од Законот за јавните набавки (пречистен
текст) (“Службен весник на Република Македонија бр.
24/2012”);

- член 21 од Законот за јавните набавки (пречистен
текст) (“Службен весник на Република Македонија бр.
24/2012”);

- член 28 од Законот за јавните набавки (пречистен
текст) (“Службен весник на Република Македонија бр.
24/2012”);

- член 100 став 1 од Законот за јавните набавки
(пречистен текст) (“Службен весник на Република Ма-
кедонија бр. 24/2012”); и

- член 2 од Уредбата за видовите на активности на
градење кои се предмет на договорите за јавни набавки
на работи (“Службен весник на Република Македонија
бр. 158/2007”).

Од напред наведеното Државниот инспекторат за
локална самоуправа донесе одлука како во диспозити-
вот од ова решение.

Ова решение ќе се објави во „Службен весник на
Република Македонија“, а ќе се поведе и постапка пред
Уставниот суд на Република Македонија за оценување
на уставноста и законитоста на донесената одлука.

ПРАВНА ПОУКА: Согласно член 23 став 5 од За-
конот за државниот инспекторат за локална самоупра-
ва („Службен весник на Република Македонија“, бр.
158/2010), против ова Решение е дозволена жалба до
министерот за локална самоуправа во рок од три дена
од денот на приемот на решението. Жалбата не го од-
лага извршувањето на решението.

Бр. 17-2810/1
5 октомври 2012 година
Скопје

Директор,
Ванчо Шехтански, с.р.

МИНИСТЕРСТВО ЗА ТРУД И СОЦИЈАЛНА ПОЛИТИКА

3129.

Врз основа на членот 10 од Законот за исплата на
платите во Република Македонија („Службен весник
на Република Македонија“ бр. 70/94, 62/95, 33/97,
50/01, 26/02, 46/02, 37/05, 121/07, 161/08, 92/09, 97/10 и
11/12), Министерството за труд и социјална политика

ОБЈАВУВА

1. Стапката на трошоците на живот за месец сеп-
тември 2012 година, во однос на месец август 2012 го-
дина, е повисока за 1,4%.

2. Правото на пораст на платите за месец септември
2012 година, во однос на месец август 2012 година, за
работодавачите од членот 3 став 1 од Законот за испла-
та на палтите во Република Македонија изнесува 0,7%.

Министер,
Спиро Ристовски, с.р.

Службен весник
на Република Македонија

www.slvesnik.com.mk

contact@slvesnik.com.mk

Издавач: ЈП СЛУЖБЕН ВЕСНИК НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА, ц.о.-Скопје
бул. „Партизански одреди“ бр. 29. Поштенски фах 51.
Директор и одговорен уредник – м-р Тони Трајанов.
Телефон: +389-2-55 12 400.
Телефакс: +389-2-55 12 401.

Претплатата за 2012 година изнесува 10.100,00 денари.
„Службен весник на Република Македонија“ излегува по потреба.
Рок за рекламации: 15 дена.
Жиро-сметка: 300000000188798.
Депонент на Комерцијална банка, АД - Скопје.
Печат: ГРАФИЧКИ ЦЕНТАР ДООЕЛ, Скопје.

ISSN 0354-1622

2012127